

PREDLOG

ZAKON O JAKIM ALKOHOLNIM PIĆIMA

I. UVODNE ODREDBE

Predmet uređivanja

Član 1.

Ovim zakonom uređuje se proizvodnja, geografska oznaka, kvalitet, opis, predstavljanje i deklarisanje i promet jakih alkoholnih pića, kao i druga pitanja od značaja za jaka alkoholna pića.

Jaka alkoholna pića

Član 2.

Jaka alkoholna pića, u smislu ovog zakona, su sva pića namenjena ljudskoj upotrebi sa specifičnim senzornim osobinama i minimalnom alkoholnom jačinom 15% vol.

Izuzetno od stava 1. ovog člana, jakim alkoholnim pićem smatra se i liker od jaja koji ima minimalnu alkoholnu jačinu 14 % vol.

Jaka alkoholna pića nisu proizvodi svrstani u carinsku tarifu (CT) 2203, 2204, 2205, 2206 i 2207.

Definicije

Član 3.

Pojedini izrazi upotrebljeni u ovom zakonu imaju sledeće značenje:

1) *alkoholna jačina* je odnos između zapremine čistog alkohola prisutnog u proizvodu na 20°C i ukupne zapremine tog proizvoda na istoj temperaturi;

2) *aromatizovanje* je dodavanje aroma koje se koriste ili su namenjene za korišćenje pri proizvodnji namirnica da bi im se dao miris ili ukus i koje obuhvataju aromatične supstance, aromatične preparate, arome termičkog tretmana, arome dima i njihovih mešavina, u skladu sa posebnim propisom kojim se uređuje kvalitet i drugi zahtevi za arome za namirnice;

3) *deklarisanje* jesu svi opisi i druge napomene, znaci, dizajn ili robne marke na osnovu kojih se jaka alkoholna pića razlikuju, a koji se nalaze na jednoj posudi, uključujući zatvarač, etiketu prikačenu za posudu ili omotač koji pokriva grlić boce;

4) *destilat poljoprivrednog porekla* je alkoholna tečnost dobijena destilacijom posle alkoholne fermentacije poljoprivrednih proizvoda, koja ima karakteristike sirovine od koje potiče i koja nema svojstva etil alkohola ili jakog alkoholnog pića;

5) *dodavanje alkohola* je dodavanje etil alkohola poljoprivrednog porekla i/ili destilata poljoprivrednog porekla jakom alkoholnom piću;

6) *dodavanje boje* je dodavanje jedne ili više boja u postupku proizvodnje jakih alkoholnih pića, u skladu sa posebnim propisom kojim se uređuju prehrambeni aditivi;

7) *dodavanje vode* je dodavanje u proizvodnji jakog alkoholnog pića destilovane, demineralizovane, dejonizovane ili omešane vode, koja je odgovarajućeg kvaliteta i ne menja prirodu proizvoda;

8) *etil alkohol poljoprivrednog porekla* je alkohol minimalne alkoholne jačine 96 % vol. koji u pogledu organoleptičkih svojstava nema drugi ukus osim sirovine od koje potiče, koji ne sadrži furfural i koji po hektolitru 100 % vol. alkohola sadrži maksimalnu količinu sledećih rezidua: 1,5 g sirčetne kiseline; 1,3 g estara etil-acetata; 0,5 g aldehyda; 30 g metanola; 1,5 g suvog ekstrakta; 0,1 g azota iz isparljivih baza koje sadrže azot; 0,5 g višeg alkohola 2-metil-1-propanola;

9) *zaslađivanje* je dodavanje u postupku proizvodnje jakog alkoholnog pića jednog ili više proizvoda, i to:

- (1) polubelog šećera, belog šećera, ekstra belog šećera, dekstroze, fruktoze, glukoznog sirupa, šećernog rastvora, invertnog šećernog rastvora, invertnog šećernog sirupa,
- (2) prečišćene koncentrovane šire grožđa, koncentrovane šire grožđa, sveže grožđane šire,
- (3) karamelizovanog šećera, proizvoda dobijenog isključivo kontrolisanim zagrevanjem saharoze bez baza, mineralnih kiselina ili drugih hemijskih aditiva,
- (4) meda,
- (5) sirupa od rogača,
- (6) bilo koje druge dozvoljene prirodne ugljenohidratne materije koja služi za zaslađivanje;

10) *kupažiranje* je postupak spajanja dva ili više jekih alkoholnih pića iste kategorije koja se odlikuju manjim razlikama koje su nastale zbog načina pripreme, odnosno uređaja za destilaciju, odnosno perioda sazrevanja ili starenja, odnosno geografskog područja proizvodnje, pri čemu jako alkoholno piće proizvedeno na ovaj način pripada istoj kategoriji jekih alkoholnih pića kao i ona od kojih je proizvedeno;

11) *mesto proizvodnje* je mesto ili region gde se odvija faza proizvodnje proizvoda koja jakom alkoholnom piću daje karakteristična svojstva i osobine;

12) *mešanje* je kombinovanje dva ili više različitih jekih alkoholnih pića da bi se napravilo novo jako alkoholno piće;

13) *opis* su izrazi koji se koriste prilikom deklarisanja, predstavljanja i pakovanja, na dokumentima koji prate jako alkoholno piće u transportu, trgovačkoj dokumentaciji (naročito u računima i otpremnicama) i pri njegovom reklamiranju;

14) *originalno pakovanje* je pojedinačno punjenje i zatvaranje u ambalažu i deklarisanje proizvoda na propisan način, koje se nakon otvaranja ne može vratiti u prvobitno stanje;

15) *pakovanje* je zaštitni omotač (papir, sve vrste obloga, karton, sanduk i slično) koji se koristi za jednu ili više posuda prilikom transporta i prodaje;

16) *predstavljanje* označava izraze, slike, crteže i slično koji se koriste na deklaraciji, pakovanju, posudi, boci i zatvaraču, uključujući reklamiranje i promociju prodaje;

17) *prodajni naziv* je naziv pod kojim se jako alkoholno piće stavlja u promet;

18) *proizvođač* je pravno lice i preduzetnik koji se bavi proizvodnjom jekih alkoholnih pića i koji je upisan u Registar proizvođača jekih alkoholnih pića;

19) Registrar proizvođača jakih alkoholnih pića je baza podataka o proizvođačima jakih alkoholnih pića i njihovim proizvodima;

20) *sadržaj isparljivih supstanci* je količina isparljivih supstanci, osim etil alkohola i metil alkohola, sadržanih u jakom alkoholnom piću koje je proizvedeno isključivo destilacijom, a koje su rezultat isključivo destilacije ili redestilacije upotrebljene sirovine;

21) *sazrevanje ili starenje* je proces koji se odvija u odgovarajućim sudovima, tokom kojeg dolazi do određenih prirodnih reakcija, koje jakom alkoholnom piću daju organoleptičke osobine koje ranije nije imalo;

22) *složenica* je kombinacija izraza navedenog u nazivu kategorije jakih alkoholnih pića ili geografske označke jakog alkoholnog pića, od kojih potiče sav alkohol u jakom alkoholnom piću i naziva jednog ili više prehrambenih proizvoda, osim prehrambenih proizvoda koji su korišćeni u proizvodnji tog jakog alkoholnog pića, odnosno prideva izvedenih iz tih naziva i/ili izraza liker.

II. PROIZVODNJA JAKIH ALKOHOLNIH PIĆA

Način proizvodnje

Član 4.

Jaka alkoholna pića proizvode se:

1) direktno na jedan od sledećih načina:

- (1) destilacijom prirodno fermentisanih proizvoda sa aromama ili bez njih,
- (2) maceracijom ili sličnom obradom biljnog materijala u etil alkoholu, destilatu poljoprivrednog porekla i/ili jakom alkoholnom piću,
- (3) dodavanjem aroma, šećera ili drugih zaslađivača, drugih poljoprivrednih proizvoda i/ili poljoprivrednih prehrambenih proizvoda u etanol, destilat poljoprivrednog porekla i/ili jako alkoholno piće, ili

2) mešanjem jakog alkoholnog pića s jednim ili više:

- (1) jakih alkoholnih pića i/ili,
- (2) etil alkohola ili destilata poljoprivrednog porekla i/ili,
- (3) alkoholnih pića i/ili,
- (4) pića.

Poreklo alkohola

Član 5.

Etil alkohol koji se koristi u proizvodnji jakih alkoholnih pića i svih njihovih sastojaka mora da bude isključivo poljoprivrednog porekla.

Etil alkohol koji se koristi za razblaživanje ili rastvaranje boja, aroma i drugih dozvoljenih aditiva koji se koriste u proizvodnji jakih alkoholnih pića mora da bude isključivo poljoprivrednog porekla.

Jako alkoholno piće ne sme da sadrži alkohol sintetičkog porekla niti drugi alkohol koji nije poljoprivrednog porekla.

Kategorije jakih alkoholnih pića

Član 6.

Jaka alkoholna pića proizvedena u skladu sa ovim zakonom razvrstavaju se u kategorije date u Prilogu – Kategorije jakih alkoholnih pića, koji je odštampan uz ovaj zakon i čini njegov sastavni deo.

Jaka alkoholna pića koja su proizvedena u skladu sa ovim zakonom, a ne mogu da se razvrstaju u kategorije, proizvode se od sirovina poljoprivrednog porekla i/ili prehrambenih proizvoda namenjenih za ljudsku ishranu, može da im se dodaje alkohol, arome i boje i mogu da se zaslađuju.

Proizvodnja određenih kategorija

Član 7.

Jaka alkoholna pića koja su u skladu sa ovim zakonom razvrstana u kategorije od 1-14. proizvode se alkoholnom fermentacijom i destilacijom isključivo od sirovina navedenih za određenu kategoriju jakog alkoholnog pića, bez dodavanja razblaženog ili nerazblaženog alkohola i bez dodavanja aroma.

Jakim alkoholnim pićima iz stava 1. ovog člana kao sredstvo za podešavanje boje može da se doda samo karamel i mogu da se zaslađuju samo da bi se upotpunio konačan ukus.

Jaka alkoholna pića koja su u skladu sa ovim zakonom razvrstana u kategorije od 15-47. proizvode se od sirovina poljoprivrednog porekla.

Jakim alkoholnim pićima iz stava 3. ovog člana mogu da se dodaju boje, alkohol, aromatične supstance i aromatični preparati i mogu da se zaslađuju.

Registar proizvođača

Član 8.

Proizvodnjom jakih alkoholnih pića može da se bavi pravno lice i preduzetnik registrovan u Registrar privrednih subjekata, odnosno drugi odgovarajući registar u skladu sa posebnim propisom i upisan u Registrar proizvođača jakih alkoholnih pića (u daljem tekstu: Registrar proizvođača) koji vodi ministarstvo nadležno za poslove poljoprivrede (u daljem tekstu: Ministarstvo).

Upis u Registrar proizvođača vrši se na osnovu pisanih zahteva pravnog lica i preduzetnika iz stava 1. ovog člana uz koji se dostavlja izvod iz Registrara privrednih subjekata, odnosno drugog odgovarajućeg registra u skladu sa posebnim propisom.

Na osnovu zahteva i izvoda iz stava 2. ovog člana, ministar nadležan za poslove poljoprivrede (u daljem tekstu: ministar) donosi rešenje o upisu u Registrar proizvođača.

Rešenje ministra iz stava 3. ovog člana je konačno u upravnom postupku i protiv njega se može pokrenuti upravni spor.

Ministar propisuje obrazac zahteva za upis u Registrar proizvođača.

Sadržina Registrara proizvođača

Član 9.

Registrar proizvođača naročito sadrži:

- 1) podatke o proizvođaču (naziv, sedište, adresa i dr);

2) podatke o proizvodnji, prometu i zalihamama po godinama;

3) podatke o dobavljaču destilata poljoprivrednog porekla (za pravna lica i preduzetnike: naziv, sedište, adresa i dr, odnosno za fizička lica: ime, prezime, adresa i broj registrovanog poljoprivrednog gazdinstva).

Podaci iz Registra proizvođača su javni i čuvaju se trajno.

Na podatke o ličnosti sadržane u Registru proizvođača primenjuju se propisi o zaštiti podataka o ličnosti.

Registrar proizvođača vodi se u elektronskoj formi i može se povezivati sa drugim bazama i registrima Ministarstva.

Proizvođač je dužan da svaku promenu podataka iz stava 1. tač. 1) i 3) ovog člana prijavi Ministarstvu u roku od 30 dana od dana nastale promene.

Proizvođač je dužan da do 1. marta tekuće godine dostavi Ministarstvu godišnji izveštaj za prethodnu kalendarsku godinu o promeni podataka o proizvodnji, prometu i zalihamama iz stava 1. tačka 2) ovog člana.

Ministar bliže propisuje sadržinu i način vođenja Registra proizvođača, kao i obrazac godišnjeg izveštaja o proizvodnji, prometu i zalihamama.

Brisanje iz Registra proizvođača

Član 10.

Proizvođač se briše iz Registra proizvođača ako:

- 1) donese odluku o prestanku obavljanja delatnosti;
- 2) je pravnosnažnom odlukom suda izrečena zabrana obavljanja delatnosti;
- 3) prestane da ispunjava uslove propisane ovim zakonom.

Ministar donosi rešenje o brisanju iz Registra proizvođača.

Rešenje ministra iz stava 2. ovog člana je konačno u upravnom postupku i protiv njega se može pokrenuti upravni spor.

Podrumarska evidencija

Član 11.

Proizvođač je dužan da vodi podrumarsku evidenciju koja naročito sadrži podatke o vrsti, količini i jačini upotrebljene sirovine u svim fazama proizvodnje, količini i kvalitetu proizvedenog i prodatog jakog alkoholnog pića i prodajnom nazivu jakog alkoholnog pića, kao i da čuva dokumentaciju kojom se potvrđuju određeni podaci.

Proizvođač je dužan da podrumarsku evidenciju i dokumentaciju iz stava 1. ovog člana čuva za svako proizvedeno jako alkoholno piće najmanje tri godine, računajući od dana u godini u kojoj je prodata poslednja količina određenog jakog alkoholnog pića.

Podrumarska evidencija vodi se u pisanoj ili u elektronskoj formi.

Ministar bliže propisuje sadržinu i način vođenja podrumarske evidencije.

Obeležavanje sudova

Član 12.

Proizvođač je dužan da obeleži svaki sud u kome se nalazi destilat poljoprivrednog porekla i jako alkoholno piće u rinfuznom stanju prema vrsti i nameni (za proizvodnju, starenje, čuvanje i dr) i da na njemu naznači količinu i sadržaj alkohola u % vol.

Sazrevanje ili starenje

Član 13.

Sazrevanje ili starenje jakog alkoholnog pića odvija se u odgovarajućim sudovima u postupku tokom koga dolazi do određenih prirodnih reakcija, koje jakom alkoholnom piću daju organoleptičke osobine koje ranije nije imalo.

Starost jakog alkoholnog pića koje je sazrevalo određuje se prema starosti najmlađeg dodatog alkoholnog sastojka.

III. GEOGRAFSKA OZNAKA

1. Opšte odredbe

Geografska oznaka jakog alkoholnog pića

Član 14.

Geografska oznaka jakog alkoholnog pića (u daljem tekstu: geografska oznaka) je oznaka koja identificira jako alkoholno piće poreklom sa teritorije Republike Srbije, regionalno ili lokaliteta sa te teritorije, pri čemu se određeni kvalitet, ugled ili druge karakteristike jakog alkoholnog pića u suštini mogu pripisati njegovom geografskom poreklu.

Geografska oznaka koja je registrovana odnosno priznata i upisana ili evidentirana kao pravo intelektualne svojine u posebnom postupku, u skladu sa propisom određene države ne može postati generički naziv.

Naziv jakog alkoholnog pića koji je postao generički ne može se registrovati kao geografska oznaka.

Naziv jakog alkoholnog pića koji je postao generički predstavlja naziv koji je, i pored povezanosti sa mestom ili regijom u kojoj je jako alkoholno piće prvo bitno proizvedeno ili stavljen u promet, postao uobičajen naziv za jako alkoholno piće.

Jako alkoholno piće sa registrovanom geografskom oznakom mora u svemu da bude u skladu sa tehničkom dokumentacijom koja je podneta pri registraciji geografske oznake.

Homonimna (istoimena) geografska oznaka

Član 15.

Homonimna geografska oznaka koja ispunjava propisane uslove može da se registruje, ali tom prilikom mora da se vodi računa posebno o lokalnoj i tradicionalnoj upotrebi i mogućem riziku od zabune, a naročito da:

1) homonimni naziv koji dovodi u zabludu potrošača tako da veruje da jako alkoholno piće potiče sa druge teritorije ne može da se registruje, čak i ako je taj naziv tačan u odnosu na stvarno područje, region ili mesto porekla proizvoda;

2) može da se dozvoli upotreba registrovanih homonimnih geografskih oznaka samo ako u praksi postoji jasna razlika između homonima koji je kasnije registrovan i već registrovanog naziva, pri čemu treba voditi računa na pravedan odnos prema proizvođačima i da se potrošači ne dovode u zabludu.

Zaštita geografske oznake

Član 16.

Registrovane geografske oznake uživaju pravnu zaštitu od:

1) svake direktnе ili indirektnе komercijalne upotrebe za proizvode koji nisu obuhvaćeni registracijom, ako su ti proizvodi uporedivi sa jakim alkoholnim pićem registrovanim sa tom geografskom oznakom ili ako takva upotreba registrovane geografske oznake iskorišćava njen ugled;

2) svake pogrešne upotrebe, imitacije ili podsećanja, čak i kada je pravo poreklo proizvoda navedeno ili od upotrebe geografske oznake u prevodu ili upotrebe zajedno sa izrazima kao što su „nalik”, „poput”, „kao”, „tipa”, „u stilu”, „proizvedeno”, „aroma”, ili sličnim pojmovima;

3) upotrebe lažnih, obmanjujućih ili podataka koji dovode u zabludu potrošača u pogledu izvornosti, porekla, prirode ili bitnih osobina pri opisu, predstavljanju ili deklarisanju proizvoda, čime se stiče pogrešan utisak o njegovom poreklu;

4) bilo kojih drugih postupaka kojima se potrošač dovodi u zabludu o pravom poreklu proizvoda.

Odnos između žiga i geografske oznake

Član 17.

Žig koji sadrži ili se sastoji od registrovane geografske oznake ne može da se registruje ako bi se upotrebom takvog žiga narušila pravna zaštita registrovane geografske oznake na neki od načina iz člana 16. ovog zakona.

Žig koji je registrovan, ali se njime narušava pravna zaštita registrovane geografske oznake na neki od načina iz člana 16. ovog zakona, može da se oglaši ništavim u skladu sa zakonom kojim se uređuju žigovi.

Žig čijom upotrebom se narušava pravna zaštita registrovane geografske oznake na neki od načina iz člana 16. ovog zakona, a koji je registrovan na teritoriji Republike Srbije u skladu sa zakonom i u dobroj veri, pre nego što je registrovana geografska oznaka u skladu sa odredbama ovog zakona, može se i dalje upotrebljavati pod uslovom da ne postoji osnov za njegov poništaj ili opoziv, odnosno prestanak žiga u posebnim slučajevima, u skladu sa zakonom kojim se uređuju žigovi.

Geografska oznaka ne može da se registruje ako se, imajući u vidu ugled, renome i vremenski period tokom kojeg je žig korišćen, registracijom geografske oznake potrošač dovodi u zabludu o pravom identitetu proizvoda.

2. Registracija geografske oznake u Republici Srbiji

Opšta odredba

Član 18.

Geografska oznaka mora da bude registrovana da bi mogla da se upotrebljava i da bi uživala pravnu zaštitu u Republici Srbiji.

Geografska oznaka u Republici Srbiji registruje se u Registar geografskih oznaka i ovlašćenih korisnika geografske oznake jakih alkoholnih pića (u daljem tekstu: Registar geografskih oznaka).

Zahtev za registraciju geografske oznake

Član 19.

Registracija geografske oznake pokreće se na zahtev udruženja proizvođača, odnosno proizvođača koji se podnosi Ministarstvu.

Zahtev za registraciju geografske oznake (u daljem tekstu: zahtev) može da se odnosi samo na jednu geografsku oznaku i samo na jednu vrstu jakog alkoholnog pića.

Zahtev sadrži podatke o podnosiocu zahteva (naziv, sedište i matični broj), a ako zahtev podnosi udruženje proizvođača, podatke o svakom pojedinačnom članu udruženja.

Uz zahtev se podnosi:

- 1) tehnička dokumentacija iz člana 20. ovog zakona;
- 2) dokaz da je jako alkoholno piće usaglašeno sa glavnim specifikacijama tehničke dokumentacije za geografsku oznaku.

Tehnička dokumentacija

Član 20.

Tehnička dokumentacija sadrži naročito sledeće glavne specifikacije:

- 1) naziv i kategoriju jakog alkoholnog pića, uključujući geografsku oznaku;
- 2) opis jakog alkoholnog pića uključujući osnovna fizička, hemijska i/ili senzorna svojstva, kao i posebna svojstva tog proizvoda koja odgovaraju kategoriji jakog alkoholnog pića za koje se podnosi zahtev;
- 3) tačno određeno geografsko područje;
- 4) opis tehnoloških postupka proizvodnje jakog alkoholnog pića i, ako je svrsishodno, autentičnost primjenjenog tehnološkog postupka;
- 5) detalje koji ukazuju na povezanost sa geografskim okruženjem ili geografskim poreklom;
- 6) svaki drugi podatak koji se odnosi na zahteve propisane posebnim propisom;
- 7) ime i adresu podnosioca zahteva;
- 8) bilo koju dopunu geografske oznake i/ili specifična pravila deklarisanja u skladu sa određenom tehničkom dokumentacijom.

Ministar bliže propisuje način i postupak za podnošenje zahteva za registraciju geografske oznake, kao i sadržinu tehničke dokumentacije.

Postupak sa zahtevom

Član 21.

Ministarstvo utvrđuje da li je zahtev potpun u roku od 30 dana od dana prijema zahteva.

Ako je zahtev nepotpun, obaveštava se podnositelj zahteva da u roku od 30 dana od dana prijema obaveštenja dostavi dokumentaciju koja nedostaje.

Ako podnositelj zahteva u roku iz stava 2. ovog člana ne dostavi dokumentaciju koja nedostaje, ministar zaključkom odbacuje zahtev.

Protiv zaključka ministra iz stava 3. ovog člana može se izjaviti žalba Vladi u roku od 15 dana od dana prijema zaključka.

Postupak po osnovanom i neosnovanom zahtevu

Član 22.

Ministarstvo utvrđuje da li je zahtev osnovan u roku od dvanaest meseci od dana prijema potpunog zahteva.

Ako je zahtev potpun, odnosno ako je u skladu sa uslovima propisanim ovim zakonom, ministarstvo glavne specifikacije tehničke dokumentacije objavljuje u „Službenom glasniku Republike Srbije”.

Svako pravno i fizičko lice koje ima pravni interes i koje ima prebivalište ili boravište u Republici Srbiji može da uloži prigovor u roku od 30 dana od dana objavljivanja dokumentacije iz stava 2. ovog člana.

Ako u roku iz stava 3. ovog člana nije uložen prigovor, ministar donosi rešenje o priznavanju geografske oznake.

Ako je zahtev neosnovan, odnosno ako nije u skladu sa uslovima propisanim ovim zakonom, ministar rešenjem odbija zahtev.

Protiv rešenja ministra iz st. 4. i 5. ovog člana može se izjaviti žalba Vladi u roku od 15 dana od dana prijema rešenja.

Postupak povodom prigovora

Član 23.

Ako je podnet prigovor na zahtev, prvo se utvrđuje da li su ispunjeni formalni uslovi iz člana 22. stav 3. ovog zakona, a zatim i da li prigovor sadrži razloge zbog kojih je podnet, kao i da li su ti razlozi osnovani.

Ako prigovor ne ispunjava neki od uslova iz stava 1. ovog člana, ministar zaključkom odbacuje ili rešenjem odbija prigovor.

Postupak za registraciju geografske oznake se u slučaju iz stava 2. nastavlja tako što ministar donosi rešenje o priznavanju geografske oznake.

Protiv zaključka i rešenja ministra iz st. 2. i 3. ovog člana može se izjaviti žalba Vladi u roku od 15 dana od dana prijema zaključka odnosno rešenja.

Ako prigovor ispunjava sve uslove iz stava 1. ovog člana, on se sa svim prilozima dostavlja podnositelju zahteva koji u roku od 30 dana može da dostavi pisano izjašnjenje na prigovor.

Iz opravdanih razloga, na pisani zahtev podnosioca zahteva, rok za izjašnjenje iz stava 5. ovog člana može da se produži za 30 dana.

Ako se podnositelj zahteva u roku iz st. 5 i 6. ovog člana ne izjasni o prigovoru, ministar donosi rešenje o odbijanju zahteva.

Ako se podnositelj zahteva izjasni o prigovoru, može da se organizuje sastanak sa svim zainteresovanim stranama, radi postizanja dogovora.

Rok za postizanje dogovora iz stava 8. ovog člana ne može biti duži od 60 dana.

Po isteku roka iz stava 9. ovog člana, ministar donosi rešenje o priznavanju geografske oznake ili odbijanju zahteva uzimajući u obzir ishod dogovora, opšti interes, interes podnosioca zahteva i podnosioca prigovora.

Rešenje iz stava 10. ovog člana je konačno u upravnom postupku i protiv njega se može pokrenuti upravni spor.

Registrar geografskih oznaka

Član 24.

Po pravnosnažnosti rešenja o priznavanju geografske oznake, predmetna geografska oznaka registruje se u Registru geografskih oznaka koji vodi Ministarstvo.

Registrar geografskih oznaka sadrži:

- 1) registarski broj geografske oznake;
- 2) geografsku oznaku koja je registrovana;
- 3) naziv područja ili mesta iz kojeg potiče jako alkoholno piće koje se obeležava geografskom oznakom;
- 4) kategoriju jakog alkoholnog pića sa geografskom oznakom;
- 5) podatke o podnosiocu zahteva, odnosno ovlašćenom korisniku geografske oznake (u daljem tekstu: ovlašćeni korisnik);
- 6) datum donošenja i broj rešenja o priznavanju geografske oznake i rešenja o priznavanju prava korišćenja registrovane geografske oznake;
- 7) datum upisa geografske oznake, odnosno ovlašćenog korisnika u Registrar geografskih oznaka;
- 8) podatke o prestanku geografske oznake, odnosno o prestanku prava korišćenja registrovane geografske oznake, kao i o osnovu prestanka.

Ovlašćeni korisnik je dužan da svaku promenu podataka koji se odnose na njegov status, promenu oblika organizovanja i drugih podataka iz stava 2. tačka 5) ovog člana prijavi Ministarstvu u roku od 30 dana od dana nastale promene.

Podaci iz Registra geografskih oznaka su javni i čuvaju se trajno.

Registrar geografskih oznaka se može povezivati sa drugim bazama i registrima Ministarstva.

Ministar bliže propisuje sadržinu i način vođenja Registra geografskih oznaka.

Brisanje iz Registra geografskih oznaka

Član 25.

Registrovana geografska oznaka briše se iz Registra geografskih oznaka ako nijedan ovlašćeni korisnik geografske oznake najmanje pet godina ne proizvodi jako alkoholno piće sa geografskom oznakom, ako se poništi rešenje o priznavanju geografske oznake i na osnovu sudske odluke.

Ovlašćeni korisnik briše se iz Registra geografskih oznaka:

- 1) na zahtev ovlašćenog korisnika;
- 2) prestankom, odnosno brisanjem registrovane geografske oznake;
- 3) ako ne proizvodi jako alkoholno piće sa registrovanom geografskom oznakom u neprekidnom vremenskom periodu od pet godina;
- 4) ako prestane da postoji proizvođač koji je upisan kao ovlašćeni korisnik.

Upotreba registrovane geografske oznake

Član 26.

Registrovanu geografsku oznaku mogu da upotrebljavaju:

- 1) udruženja proizvođača, odnosno proizvođači, podnosioci zahteva za registraciju geografske oznake;
- 2) drugi proizvođači, odnosno udruženja proizvođača koji jako alkoholno piće proizvode u svemu u skladu sa tehničkom dokumentacijom registrovane geografske oznake.

Proizvođači, odnosno udruženja proizvođača iz stava 1. ovog člana registrovanu geografsku oznaku mogu da upotrebljavaju samo kada se kao ovlašćeni korisnici registrovane geografske oznake upišu u Registar geografskih oznaka.

Proizvođač iz stava 1. tačka 1) ovog člana upisuje se u Registar geografskih oznaka kao ovlašćeni korisnik, na osnovu pravnosnažnog rešenja o priznavanju geografske oznake.

Proizvođač iz stava 1. tačka 2) ovog člana upisuje se u Registar geografskih oznaka kao ovlašćeni korisnik, na osnovu pravnosnažnog rešenja o priznavanju prava na upotrebu registrovane geografske oznake.

3. Postupak za priznavanje prava na upotrebu registrovane geografske oznake

Zahtev za priznavanje prava na upotrebu registrovane geografske oznake

Član 27.

Postupak za priznavanje prava na upotrebu registrovane geografske oznake pokreće se na zahtev udruženja proizvođača, odnosno proizvođača.

Zahtev iz stava 1. ovog člana podnosi se Ministarstvu i naročito sadrži:

- 1) podatke o podnosiocu zahteva (naziv pravnog lica ili preduzetnika, sedište, odnosno adresa i matični broj);
- 2) izjavu kojom se potvrđuje količina proizvedenog jakog alkoholnog pića na godišnjem ili mesečnom nivou zavisno od početka proizvodnje;

3) dokaz da je jako alkoholno piće usaglašeno sa glavnim specifikacijama tehničke dokumentacije za geografsku oznaku.

Ispitivanje zahteva za priznavanje prava na upotrebu registrovane geografske oznake

Član 28.

Ministarstvo utvrđuje da li je zahtev iz člana 27. ovog zakona potpun i osnovan.

Ako je zahtev za priznavanje prava na upotrebu registrovane geografske oznake osnovan, ministar donosi rešenje o priznavanju prava na upotrebu registrovane geografske oznake.

Ako je zahtev za priznavanje prava na upotrebu registrovane geografske oznake neosnovan, ministar rešenjem odbija zahtev.

Protiv rešenja ministra iz st. 2. i 3. ovog člana može se izjaviti žalba Vladi u roku od 15 dana od dana prijema rešenja.

Po pravnosnažnosti rešenja o priznavanju prava na upotrebu registrovane geografske oznake, u Registar geografskih oznaka upisuju se podaci o novom ovlašćenom korisniku.

Međunarodno registrovanje geografske oznake

Član 29.

Na međunarodno registrovanje geografskih oznaka primenjuje se propis kojim se uređuju oznake geografskog porekla.

4. Kontrola proizvodnje i kvaliteta jakog alkoholnog pića sa geografskom oznakom

Verifikacija usaglašenosti sa specifikacijama iz tehničke dokumentacije

Član 30.

Jako alkoholno piće sa geografskom oznakom podleže obaveznoj kontroli proizvodnje i kvaliteta koju vrši Ministarstvo.

Kontrola proizvodnje i kvaliteta jakog alkoholnog pića sa geografskom oznakom je postupak kontrole usklađenosti proizvodnje, sirovina, kvaliteta i posebnih svojstava jakog alkoholnog pića sa geografskom oznakom sa glavnim specifikacijama tehničke dokumentacije za geografsku oznaku koji uključuje izdavanje dokumenta kojim se usaglašenost potvrđuje (u daljem tekstu: kontrola proizvodnje i kvaliteta).

Za obavljanje poslova kontrole proizvodnje i kvaliteta Ministarstvo može da ovlasti sertifikaciono telo, koje je registrovano u Registar privrednih subjekata u skladu sa zakonom kojim se uređuje registracija privrednih subjekata, odnosno drugi odgovarajući registar u skladu sa posebnim propisom i koje ima akt o akreditaciji izdat od strane nadležnog akreditacionog tela Republike Srbije za obavljanje poslova kontrole proizvodnje i kvaliteta (u daljem tekstu: ovlašćeno sertifikaciono telo).

Ministar na zahtev sertifikacionog tela rešenjem utvrđuje ispunjenost uslova iz stava 3. ovog člana i ovlašćuje ga za obavljanje poslova kontrole proizvodnje i kvaliteta na period do pet godina.

Rešenje ministra iz stava 4. ovog člana je konačno i protiv njega se može pokrenuti upravni spor.

Ministarstvo objavljuje spisak ovlašćenih sertifikacionih tela na svojoj internet stranici.

Obavljanje poslova sertifikacionog tela i oduzimanje ovlašćenja

Član 31.

Ovlašćeno sertifikaciono telo dužno je da poslove kontrole proizvodnje i kvaliteta za koje je ovlašćeno obavlja u skladu sa zakonom.

Ministar rešenjem može oduzeti ovlašćenje sertifikacionom telu ako prestane da ispunjava uslove propisane ovim zakonom, odnosno ako se utvrdi da ne obavlja poslove u skladu sa zakonom, kao i na zahtev ovlašćenog sertifikacionog tela.

Rešenje ministra iz stava 2. ovog člana je konačno i protiv njega se može pokrenuti upravni spor.

Zahtev za kontrolu proizvodnje i kvaliteta jakog alkoholnog pića sa geografskom oznakom

Član 32.

Kontrola proizvodnje i kvaliteta vrši se na osnovu zahteva koji ovlašćeni korisnik podnosi Ministarstvu, odnosno ovlašćenom sertifikacionom telu.

Rešenje/sertifikat kojim se dozvoljava stavljanje u promet

Član 33.

Ministarstvo ili ovlašćeno sertifikaciono telo po obavljenoj kontroli proizvodnje i kvaliteta sačinjava izveštaj u kome daje mišljenje da li je jako alkoholno piće proizvedeno u svemu u skladu sa glavnim specifikacijama tehničke dokumentacije za geografsku oznaku, kao i koja količina jakog alkoholnog pića iz određene proizvodne godine može da se stavi u promet sa geografskom oznakom.

Na osnovu izveštaja iz stava 1. ovog člana ministar donosi rešenje ili ovlašćeno sertifikaciono telo izdaje sertifikat kojim se dozvoljava stavljanje u promet određene količine jakog alkoholnog pića sa geografskom oznakom iz određene proizvodne godine.

Sertifikat se dostavlja ovlašćenom korisniku i Ministarstvu.

Sadržina i obim prava ovlašćenog korisnika

Član 34.

Ovlašćeni korisnik ima isključivo pravo da registrovanu geografsku oznaku upotrebljava na jakom alkoholnom piću na koje se registrovana geografska oznaka odnosi, kao i da takvo piće označi rečima „kontrolisana geografska oznaka”.

Ovlašćeni korisnik je dužan da registrovanu geografsku oznaku upotrebí samo za onu količinu jakog alkoholnog pića koja je određena u rešenju, odnosno sertifikatu iz člana 33. stav 2. ovog zakona.

Primena opšteg upravnog postupka

Član 35.

Na pitanja koja ovim zakonom nisu posebno uređena, a odnose se na postupak za upis u Registar proizvođača, registraciju geografske oznake, postupak za priznavanje prava na upotrebu registrovane geografske oznake i postupak kontrole proizvodnje i kvaliteta primenjuju se odredbe zakona kojim se uređuje opšti upravni postupak.

IV. KVALITET

Kvalitet jahih alkoholnih pića

Član 36.

Jaka alkoholna pića u prometu moraju u pogledu kvaliteta i bezbednosti da ispunjavaju uslove propisane ovim zakonom, odnosno posebnim propisom.

Za kvalitet i bezbednost jahih alkoholnih pića odgovoran je proizvođač, odnosno uvoznik.

Ispitivanje bezbednosti, kvaliteta, kao i senzorno ocenjivanje jahih alkoholnih pića vrše laboratorije ovlašćene u skladu sa zakonom kojim se uređuje bezbednost hrane.

Očuvanje kvaliteta

Član 37.

Jako alkoholno piće mora da se drži i pakuje radi stavljanja u promet u posudama čiji zatvarači ili folija ne sadrže olovo.

V. OPIS, PREDSTAVLJANJE I DEKLARISANJE

Opšta pravila za opis, predstavljanje i deklarisanje

Član 38.

Jaka alkoholna pića opisuju se, predstavljaju i deklarišu u skladu sa ovim zakonom i posebnim propisom kojim se uređuje deklarisanje hrane.

Za deklarisanje jakog alkoholnog pića odgovoran je proizvođač, odnosno uvoznik.

Deklaracija mora biti lako uočljiva, jasna i čitka.

Podaci koji se koriste na deklaraciji moraju biti na srpskom jeziku, tako da potrošač može lako da razume svaku pojedinu informaciju.

Dozvoljeno je višejezično deklarisanje koje nije u suprotnosti sa podacima napisanim na srpskom jeziku.

Nazivi kategorija *Whisky* ili *Whiskey*, *Brandy* ili *Weinbrand*, *Raisin brandy*, *Heferbrand*, *bierbrand* ili *eau de vie de biere*, *Topinambur*, *Geist*, *Gin*, *London gin*, *Akvavit* ili *aquavit*, *Pastis*, *Pastis de Marseille*, *Anis*, *Bitter*, *Creme de cassis*, *Guignolet*, *Punch au rhum*, *Sloe gin*, *Sambuca*, *Maraschino*, *Marrasquino* ili *Maraskino*, *Nocino*, *Advocaat* ili *avocat* ili advokat, *Mistra*, *Väkevä glögi* ili *Spritglögg* *Berenburg* ili *Beerenburg* ne smeju da se prevode na deklaraciji, kao ni pri opisu i predstavljanju jakog alkoholnog pića.

Prilikom opisivanja, predstavljanja i deklarisanja jakog alkoholnog pića može da se navede sirovina od koje destilat potiče, ako taj destilat potiče isključivo od navedene sirovine.

Izrazi „kupaža”, „kupažiranje” ili „kupažirano” mogu se koristiti pri opisu, predstavljanju ili deklarisanju jakog alkoholnog pića samo ako je to jako alkoholno piće u postupku proizvodnje kupažirano.

Na deklaraciji jakog alkoholnog pića, odnosno pri njegovom opisivanju i predstavljanju može da se navede period sazrevanja ili starenja koji se odnosi samo na najmlađi dodati alkoholni sastojak.

Opis, predstavljanje i deklarisanje jakih alkoholnih pića sa geografskom oznakom

Član 39.

Deklaracija jakog alkoholnog pića sa geografskom oznakom mora da sadrži broj rešenja, odnosno sertifikata kojim se dozvoljava stavljanje u promet određene količine jakog alkoholnog pića sa geografskom oznakom iz određene proizvodne godine.

Odredbe stava 1. ovog člana ne odnose se na jaka alkoholna pića sa geografskom oznakom koja se uvoze.

Prilikom opisivanja, predstavljanja i deklarisanja jakog alkoholnog pića sa geografskom oznakom, geografska oznaka se ne sme prevoditi.

Opis, predstavljanje i deklarisanje mešavina

Član 40.

Kada se jakom alkoholnom piću koje je u skladu sa odredbama ovog zakona razvrstano u kategorije od 1-14 dodaje alkohol, razblažen ili ne, tako dobijena mešavina pića mora da ima prodajni naziv „jako alkoholno piće”.

Kada je jako alkoholno piće proizvedeno na način iz člana 4. tačka 2) ovog zakona tako dobijena mešavina pića mora da ima prodajni naziv „jako alkoholno piće”.

Izuzetno od stava 2. ovog člana kada je jako alkoholno piće proizvedeno na način iz člana 4. tačka 2) ovog zakona i tako dobijena mešavina pića može da se razvrsta u neku od kategorija u skladu sa ovim zakonom, ta mešavina pića ima prodajni naziv kategorije kojoj pripada.

Pri opisivanju, predstavljanju i deklarisanju jakih alkoholnih pića iz st. 1-3. ovog člana u istom vidnom polju sa prodajnim nazivom, slovima istog tipa i boje, koja su duplo manja od veličine slova kojima je ispisan prodajni naziv, navode se reči: „mešano jako alkoholno piće”, kao i spisak alkoholnih sastojaka.

Alkoholni sastojci iz stava 4. ovog člana izražavaju se procentom učešća apsolutnog alkohola sastojaka u ukupnom sadržaju apsolutnog alkohola mešavine po opadajućem redosledu.

Složenice

Član 41.

Izraz „jako alkoholno piće” ne sme biti deo složenice kojom se opisuje jako alkoholno piće.

Složenica kojom se opisuje jako alkoholno piće ne sme biti kombinacija izraza „liker” i naziva kategorija od 33. do 41.

Složenica ne sme da zameni prodajni naziv jakog alkoholnog pića.

Složenica kojom se opisuje jako alkoholno piće ispisuje se jednakim slovima istog tipa, veličine i boje i ne sme se prekidati tekstualnim ili slikovnim elementima koji nisu njen sastavni deo i ne sme biti ispisana slovima većim od prodajnog naziva.

Prodajni naziv jakih alkoholnih pića

Član 42.

Jako alkoholno piće koje je razvrstano u kategorije u skladu sa ovim zakonom u prometu mora da ima prodajni naziv koji odgovara njegovoj kategoriji.

Jako alkoholno piće proizvedeno u skladu sa odredbama ovog zakona koje ne može da se razvrsta u kategorije u skladu sa ovim zakonom u prometu mora da ima prodajni naziv „jako alkoholno piće”.

Kada jako alkoholno piće može da se razvrsta u jednu ili više kategorija u skladu sa ovim zakonom može da ima prodajni naziv bilo koje od tih kategorija.

Prodajni nazivi jakih alkoholnih pića iz stava 1. ovog člana i registrovane geografske oznake ne mogu da se koriste u opisu, predstavljanju ili deklarisanju bilo kog drugog jakog alkoholnog pića.

Prodajni naziv jakih alkoholnih pića iz st. 1. i 2. ovog člana može da se dopuni ili zameni registrovanom geografskom oznakom, pod uslovom da to ne dovodi potrošača u zabludu.

Alkoholno piće koje nije razvrstano u kategorije u skladu sa ovim zakonom, ne može se opisivati, predstavljati ili deklarisati asocirajućim rečima ili frazama kao što su: „kao”, „a la”, „nalik”, „poput”, „tipa”, „postupak”, „napravljen”, „ukus”, „sličan” ili drugim sličnim izrazima dodatim uz bilo koji prodajni naziv i/ili geografsku oznaku.

Prodajni naziv jakog alkoholnog pića ne sme se zameniti žigom, robnom markom ili popularnim imenom.

VI. PROMET

Uslovi za stavljanje u promet

Član 43.

Jaka alkoholna pića koja ispunjavaju uslove u pogledu bezbednosti i kvaliteta u skladu sa zakonom i koja su u originalnom pakovanju mogu da stave u promet za neposrednu ljudsku potrošnju.

Promet jakih alkoholnih pića i destilata poljoprivrednog porekla u rinfuznom stanju je dozvoljen samo za dalju doradu i preradu.

Ne smatra se prometom transport jakog alkoholnih pića i destilata poljoprivrednog porekla bez promene vlasnika, odnosno transport za sopstvene potrebe proizvođača.

Uvoz i izvoz jakog alkoholnog pića

Član 44.

Jako alkoholno piće koje se u Republiku Srbiju uvozi radi dalje proizvodnje, odnosno prodaje mora u pogledu bezbednosti, kvaliteta i deklarisanja da ispunjava

uslove propisane zakonom i mora da ga prati odgovarajući dokument o kvalitetu države izvoznice.

Jako alkoholno piće koje je namenjeno izvozu mora da ispunjava uslove kvaliteta propisane zakonom.

Izuzetno od stava 2. ovog člana jako alkoholno piće može da se izvozi iako ne ispunjava sve uslove kvaliteta propisane zakonom, ako propis zemlje uvoznice zahteva drugačiji kvalitet, a na osnovu ugovorenog i definisanog kvaliteta sa kupcem.

Zabrane

Član 45.

Zabranjeno je izlaganje i prodaja jakog alkoholnog pića u rinfuznom stanju na sajmu, pijaci, ugostiteljskom i prodajnom objektu i dr.

Originalno pakovanje jakog alkoholnog pića drugog proizvođača ne može se otvarati i piće puniti u drugu ambalažu, odnosno drugo originalno pakovanje i takvo jako alkoholno piće ne može se naknadno deklarisati, odnosno ne može se koristiti deklaracija drugog proizvođača.

VII. TROŠKOVI

Član 46.

Troškove upravnog postupka snosi podnositelj zahteva, i to za:

- 1) izdavanje rešenja o upisu u Registar proizvođača;
- 2) izdavanje rešenja o priznavanju geografske oznake;
- 3) izdavanje rešenja o priznavanju prava korišćenja registrovane geografske oznake;
- 4) izdavanje rešenja o stavljanju u promet jakog alkoholnog pića sa geografskom oznakom.

Sredstva iz stava 1. ovog člana uplaćuju se na odgovarajući račun za uplatu javnih prihoda budžeta Republike Srbije.

Visina troškova iz stava 1. ovog člana utvrđuje se u skladu sa propisima kojima se uređuju republičke administrativne takse.

Troškove kontrole proizvodnje i kvaliteta jakog alkoholnog pića sa geografskom oznakom i za izdavanje sertifikata snosi podnositelj zahteva.

VIII. NADZOR

Inspeksijski nadzor

Član 47.

Inspeksijski nadzor nad primenom ovog zakona i propisa donetih na osnovu ovog zakona Ministarstvo vrši preko poljoprivrednog inspektora.

Prava i dužnosti poljoprivrednog inspektora

Član 48.

U vršenju poslova inspeksijskog nadzora, poljoprivredni inspektor ima pravo i dužnost da utvrđuje i proverava:

- 1) poreklo etil alkohola koji se koristi u proizvodnji jakih alkoholnih pića;
- 2) da li jako alkoholno piće sadrži alkohol sintetičkog porekla ili drugi alkohol koji nije poljoprivrednog porekla;
- 3) da li se jaka alkoholna pića koja ne mogu da se razvrstavaju u kategorije u skladu sa ovim zakonom proizvode na propisan način i od odgovarajućih sirovina;
- 4) da li se jaka alkoholna pića koja su razvrstana u kategorije od 1-14. proizvode na propisan način i isključivo od sirovina navedenih za određenu kategoriju jakog alkoholnog pića;
- 5) da li se jakom alkoholnom piću koje je razvrstano u kategorije od 1-14. dodaje alkohol;
- 6) da li se jaka alkoholna pića razvrstana u kategorije od 15-47. proizvode na propisan način i od odgovarajućih sirovina;
- 7) da li je proizvođač prijavio svaku promenu podataka koji se vode u Registru proizvođača u propisanom roku;
- 8) da li je proizvođač dostavio izveštaj o promeni podataka o proizvodnji, prometu i zalihamama za prethodnu kalendarsku godinu u propisanom roku;
- 9) da li proizvođač vodi podrumarsku evidenciju i da li tu evidenciju i prateću dokumentaciju čuva, u skladu sa ovim zakonom;
- 10) da li proizvođač podrumarsku evidenciju i prateću dokumentaciju čuva u propisanom roku;
- 11) da li je proizvođač obeležio svaki sud u kome se nalazi destilat poljoprivrednog porekla i jako alkoholno piće u rinfuznom stanju u skladu sa ovim zakonom i da li je na njemu naznačio količinu i sadržaj alkohola;
- 12) da li je jako alkoholno piće sa registrovanom geografskom oznakom u skladu sa tehničkom dokumentacijom koja je podneta pri registraciji geografske oznake;
- 13) da li je registrovana geografska oznaka zaštićena od svih zloupotreba, kao i način upotrebe registrovanog žiga, odnosno da li se upotrebotom registrovanog žiga narušava pravna zaštita registrovane geografske oznake na neki od načina iz člana 16. ovog zakona;
- 14) da li je geografska oznaka registrovana, odnosno registrovana u Registru geografskih oznaka, odnosno da li može da se upotrebljava i uživa pravnu zaštitu u Republici Srbiji;
- 15) da li je ovlašćeni korisnik Ministarstvu prijavio svaku promenu podataka koji se odnose na njegov status i drugih podataka;
- 16) da li je proizvođač jakog alkoholnog pića sa geografskom oznakom upisan u Registar geografskih oznaka kao ovlašćeni korisnik;
- 17) da li ovlašćeno sertifikaciono telo ispunjava propisane uslove za obavljanje poslova kontrole proizvodnje i kvaliteta jakog alkoholnog pića sa geografskom oznakom;
- 18) da li ovlašćeno sertifikaciono telo vrši kontrolu proizvodnje i kvaliteta u skladu sa ovim zakonom;
- 19) da li je sertifikat o stavljanju u promet jakog alkoholnog pića sa geografskom oznakom izdat u skladu sa izvršenom kontrolom proizvodnje i kvaliteta, odnosno koja količina jakog alkoholnog pića iz određene proizvodne godine može da se stavi u promet sa geografskom oznakom;

20) da li isključivo ovlašćeni korisnik upotrebljava registrovanu geografsku oznaku na jakom alkoholnom piću na koje se registrovana geografska oznaka odnosi i da li takvo piće označava rečima „kontrolisana geografska oznaka”;

21) da li ovlašćeni korisnik upotrebljava registrovanu oznaku samo na onu količinu jakog alkoholnog pića koja je određena u rešenju, odnosno sertifikatu iz člana 33. stav 2. ovog zakona;

22) da li jaka alkoholna pića u prometu ispunjavaju uslove u pogledu kvaliteta;

23) da li ispitivanje bezbednosti i kvaliteta, kao i senzorno ocenjivanje jakih alkoholnih pića vrše laboratorije ovlašćene u skladu sa zakonom kojim se uređuje bezbednost hrane;

24) da li se jako alkoholno piće drži i pakuje radi stavljanja u promet u posudama čiji zatvarači ili folija ne sadrže olovo;

25) da li se jako alkoholno piće deklariše, opisuje i predstavlja u skladu sa ovim zakonom i posebnim propisom kojim se uređuje deklarisanje hrane;

26) da li je jako alkoholno piće pri čijem se opisu, predstavljanju ili deklarisanju koristi izraz „kupaža”, „kupažiranje” ili „kupažirano” u postupku proizvodnje kupažirano;

27) da li je period sazrevanja ili starenja jakog alkoholnog pića pri opisu, predstavljanju ili deklarisanju naveden u skladu sa ovim zakonom;

28) da li deklaracija jakog alkoholnog pića sa geografskom oznakom na sadrži broj rešenja, odnosno sertifikata kojim se dozvoljava stavljanje u promet određene količine jakog alkoholnog pića sa geografskom oznakom iz određene proizvodne godine;

29) da li se geografska oznaka prevodi prilikom opisivanja, predstavljanja i deklarisanja;

30) da li se opisivanje, predstavljanje i deklarisanje mešavina vrši u skladu sa ovim zakonom;

31) način korišćenja složenica prilikom opisivanja jakih alkoholnih pića;

32) da li jaka alkoholna pića imaju prodajni naziv u skladu sa ovim zakonom;

33) da li jaka alkoholna pića ispunjavaju uslove propisane ovim zakonom za stavljanje u promet za neposrednu ljudsku potrošnju, odnosno da li ispunjavaju uslove u pogledu bezbednosti i kvaliteta i da li su u originalnom pakovanju;

34) promet jakih alkoholnih pića i destilata poljoprivrednog porekla u rinfuznom stanju;

35) da li jako alkoholno piće koje se u Republiku Srbiju uvozi radi dalje proizvodnje, odnosno prodaje u pogledu kvaliteta i deklarisanja ispunjava uslove propisane zakonom, odnosno da li to jako alkoholno piće prati odgovarajući dokument o kvalitetu države izvoznice;

36) da li jako alkoholno piće namenjeno izvozu ispunjava uslove kvaliteta propisane zakonom;

37) da li se na sajmu, pijaci, ugostiteljskom i prodajnom objektu izlažu i prodaju jaka alkoholna pića u rinfuznom stanju;

38) da li se originalno pakovanje jakog alkoholnog pića drugog proizvođača otvara i piće puni u drugu ambalažu, odnosno drugo originalno pakovanje i takvo

jako alkoholno piće naknadno deklariše, odnosno koristi deklaracija drugog proizvođača;

- 39) izvršavanje mera po ovom zakonu.

Pravna lica, preduzetnici i fizička lica nad kojima se vrši inspekcijski nadzor dužna su da poljoprivrednom inspektoru omoguće da uzima uzorce destilata poljoprivrednog porekla i jakih alkoholnih pića bez naknade radi ispitivanja i utvrđivanja kvaliteta.

Mere koje nalaže inspektor

Član 49.

U vršenju poslova iz člana 48. stav 1. ovog zakona poljoprivredni inspektor je ovlašćen i dužan da:

- 1) zabrani proizvodnju jakog alkoholnog pića u čijoj proizvodnji se koristi etil alkohol koji nije poljoprivrednog porekla ili jakog alkoholnog pića koje sadrži alkohol sintetičkog porekla ili drugi alkohol koji nije poljoprivrednog porekla;
- 2) zabrani proizvodnju jakog alkoholnog pića koja se ne proizvode na propisan način i/ili od neodgovarajućih sirovina;
- 3) zabrani proizvodnju jakog alkoholnog pića licu koje ne ispunjava uslove za proizvodnju jakih alkoholnih pića;
- 4) naredi ograničenje ili zabranu prometa do otklanjanja nedostataka jakog alkoholnog pića sa geografskom oznakom koja nije registrovana;
- 5) naredi ograničenje ili zabranu prometa jakog alkoholnog pića sa geografskom oznakom ako njegov proizvođač nije upisan u Registar geografskih oznaka kao ovlašćeni korisnik;
- 6) naredi ograničenje ili zabranu prometa do otklanjanja nedostataka jakog alkoholnog pića sa geografskom oznakom koja prelazi količinu koja je dozvoljena rešenjem, odnosno sertifikatom o stavljanju u promet jakog alkoholnog pića sa geografskom oznakom;
- 7) naredi zabranu prometa jakog alkoholnog pića koje ne ispunjava uslove u pogledu kvaliteta propisane ovim zakonom;
- 8) naredi uništavanje jakog alkoholnog pića koje nije bezbedno;
- 9) naredi ograničenje ili zabranu prometa do otklanjanja nedostataka jakog alkoholnog pića i jakog alkoholnog pića sa registrovanom geografskom oznakom koja nije deklarisano, opisano i predstavljeno u skladu sa ovim zakonom i drugim posebnim propisima;
- 10) naredi ograničenje ili zabranu prometa do otklanjanja nepravilnosti mešavina koje nisu opisane, predstavljene ili deklarisane u skladu sa ovim zakonom;
- 11) naredi otklanjanje nepravilnosti u korišćenju složenica prilikom opisivanja jakih alkoholnih pića;
- 12) naredi otklanjanje nepravilnosti u korišćenju prodajnog naziva jakog alkoholnog pića;
- 13) naredi uništavanje jakog alkoholnog pića i destilata poljoprivrednog porekla u rinfuznom stanju koji se stavlja u promet, a nije namenjen za dalju doradu i preradu;

14) naredi ograničenje ili zabranu prometa/uništavanje jakog alkoholnog pića i destilata poljoprivrednog porekla koji se izlaže i prodaje u rinfuznom stanju na sajmu, pijaci, ugostiteljskom i prodajnom objektu i dr;

15) obavesti drugi organ ako postoje razlozi za preduzimanje mera za koje je taj organ nadležan;

16) podnese zahtev za pokretanje prekršajnog postupka, prijavu za privredni prestup i krivičnu prijavu zbog povrede odredaba ovog zakona i propisa donetih na osnovu njega;

17) naredi druge mere i preduzme druge radnje, u skladu sa ovim zakonom.

Mere iz stava 1. tač. 1)-14) ovog člana nalažu se rešenjem poljoprivrednog inspektora.

Troškovi nastali sprovođenjem mera padaju na teret proizvođača, odnosno uvoznika.

Žalba na rešenje inspektora

Član 50.

Na rešenje poljoprivrednog inspektora može se izjaviti žalba ministru u roku od osam dana od dana dostavljanja rešenja.

Žalba ne odlaže izvršenje rešenja.

Privredni prestupi

Član 51.

Novčanom kaznom od 300.000 do 3.000.000 dinara kazniće se za privredni prestup pravno lice ako:

1) koristi etanol koji nije poljoprivrednog porekla, odnosno alkohol sintetičkog porekla u proizvodnji jakih alkoholnih pića (član 5);

2) ne proizvodi jaka alkoholna pića na propisan način i od odgovarajućih sirovina (član 6. stav 2. i član 7);

3) proizvodi jaka alkoholna pića, a nije upisano u Registar proizvođača (član 8);

4) jako alkoholno piće sa geografskom oznakom koje proizvodi ili stavlja u promet nije u svemu u skladu sa tehničkom dokumentacijom koja je podneta pri registraciji geografske oznake (član 14. stav 5);

5) registrovanu geografsku oznaku upotrebljava za proizvode koji nisu obuhvaćeni registracijom, odnosno ako upotrebom registrovane geografske oznake iskorišćava njen ugled, ako pogrešno upotrebljava, imitira ili na drugi način zloupotrebljava registrovanu geografsku oznaku, odnosno preduzima bilo koji drugi postupak kojim potrošača dovodi u zabludu o pravom poreklu proizvoda (član 16);

6) upotrebom registrovanog žiga narušava pravnu zaštitu registrovane geografske oznake na neki od načina iz člana 16. ovog zakona, a postoje razlozi za poništaj ili opoziv odnosno prestanak žiga u posebnim slučajevima, u skladu sa zakonom kojim se uređuju žigovi (član 17. stav 3);

7) upotrebljava geografsku oznaku koja nije registrovana, odnosno koja nije registrovana u Registru geografskih oznaka (član 18);

8) upotrebljava geografsku oznaku, a nije upisan u Registar geografskih oznaka kao ovlašćeni korisnik (član 26);

9) izda sertifikat kojim se dozvoljava stavljanje u promet određene količine jakog alkoholnog pića sa geografskom oznakom iz određene proizvodne godine koji nije u skladu sa izveštajem o izvršenoj kontroli proizvodnje i kvaliteta ili izda takav sertifikat, ako izveštaj o izvršenoj kontroli proizvodnje i kvaliteta nije pozitivan (član 33. st. 1. i 2);

10) kao ovlašćeni korisnik upotrebljava registrovanu geografsku oznaku na jakom alkoholnom piću na koje se geografska oznaka ne odnosi ili rečima „kontrolisana geografska oznaka“ označava jako alkoholno piće za koje geografska oznaka nije registrovana, odnosno ako proizvođač upotrebljava na navedeni način registrovanu geografsku oznaku a nije ovlašćeni korisnik te registrovane geografske oznake (član 34. stav 1);

11) kao ovlašćeni korisnik upotrebljava registrovanu geografsku oznaku na većim količinama jakog alkoholnog pića od količina određenih u rešenju, odnosno sertifikatu kojim se dozvoljava stavljanje u promet određene količine jakog alkoholnog pića sa geografskom oznakom iz određene proizvodne godine (član 34. stav 2);

12) opisuje, predstavlja i deklariše jaka alkoholna pića na način koji nije u skladu sa ovim zakonom i posebnim propisom kojim se uređuje bezbednost hrane (član 38. stav 1);

13) na deklaraciji, odnosno pri opisivanju i predstavljanju jakog alkoholnog pića navede da je jako alkoholno piće sazrevalo ili da je sazrevalo duže od stvarnog perioda sazrevanja (član 38. stav 9);

14) opisuje, predstavlja i deklariše mešavine suprotно članu 40. ovog zakona;

15) upotrebljava složenice prilikom opisivanja jakog alkoholnog pića suprotно odredbama člana 41. ovog zakona;

16) stavi u promet jako alkoholno piće čiji prodajni naziv nije u skladu sa članom 42. ovog zakona;

17) stavi u promet za neposrednu ljudsku potrošnju jako alkoholno piće koje ne ispunjava uslove u pogledu bezbednosti i kvaliteta i koje nije u originalnom pakovanju (član 43. stav 1);

18) stavi u promet jako alkoholno piće i destilat poljoprivrednog porekla u rinfuznom stanju, osim u slučaju kada su namenjeni za dalju doradu i preradu (član 43. stav 2);

19) uveze radi dalje proizvodnje, odnosno prodaje jako alkoholno piće koje u pogledu bezbednosti, kvaliteta i deklarisanja ne ispunjava uslove propisane zakonom i koje ne prati odgovarajući dokument o kvalitetu države izvoznice (član 44. stav 1);

20) izloži i prodaje jako alkoholno piće u rinfuznom stanju na sajmu, pijaci, ugostiteljskom i prodajnom objektu i dr. (član 45. stav 1);

21) vrši prepakivanje originalnog pakovanja jakog alkoholnog pića i naknadno deklarisanje, odnosno koristi deklaraciju drugog proizvođača (član 45. stav 2);

22) poljoprivrednom inspektoru ne dozvoli uzimanje uzoraka (član 48. stav 2).

Za privredni prestup iz stava 1. ovog člana kazniće se novčanom kaznom od 50.000 do 200.000 dinara i odgovorno lice u pravnom licu.

Prekršaji pravnog lica

Član 52.

Novčanom kaznom od 100.000 do 1.000.000 dinara kazniće se za prekršaj pravno lice ako:

- 1) svaku promenu podataka o proizvođaču i o licu od koga je destilat poljoprivrednog porekla nabavljen ne prijavi Ministarstvu u roku od 30 dana od dana nastale promene (član 9. stav 5);
- 2) ne dostavi Ministarstvu godišnji izveštaj za prethodnu kalendarsku godinu o promeni podataka o proizvodnji, prometu i zalihamama (član 9. stav 6);
- 3) ne vodi podrumarsku evidenciju, odnosno ne čuva dokumentaciju kojom se potvrđuju određeni podaci u skladu sa ovim zakonom (član 11. stav 1);
- 4) ne čuva podrumarsku evidenciju i dokumentaciju kojom se potvrđuju određeni podaci za svako proizvedeno jako alkoholno piće u propisanom roku (član 11. stav 2);
- 5) ne obeleži sudove u kojima se nalazi destilat poljoprivrednog porekla i jako alkoholno piće u rinfuznom stanju na propisan način (član 12);
- 6) jako alkoholno piće drži i pakuje radi stavljanja u promet u posudama čiji zatvarači ili folija sadrže olovo (član 37);
- 7) na deklaraciju jakog alkoholnog pića sa geografskom oznakom ne stavi boj rešenja, odnosno sertifikata kojim se dozvoljava stavljanje u promet određene količine jakog alkoholnog pića sa geografskom oznakom iz određene proizvodne godine (član 39. stav 1);
- 8) prevede geografsku oznaku prilikom opisivanja, predstavljanja i deklarisanja jakog alkoholnog pića sa geografskom oznakom (član 39. stav 3).

Za prekršaj iz stava 1. ovog člana kazniće se novčanom kaznom od 20.000 do 150.000 dinara i odgovorno lice u pravnom licu.

Prekršaji preduzetnika

Član 53.

Novčanom kaznom od 150.000 do 500.000 dinara kazniće se za prekršaj preduzetnik, ako učini radnje iz člana 51. stav 1. ovog zakona.

Novčanom kaznom od 50.000 do 200.000 dinara kazniće se za prekršaj preduzetnik, ako učini radnje iz člana 52. stav 1. ovog zakona.

Prekršaj fizičkog lica

Član 54.

Novčanom kaznom od 20.000 do 150.000 dinara kazniće se za prekršaj fizičko lice, ako izloži i prodaje jako alkoholno piće u rinfuznom stanju na sajmu, pijaci, ugostiteljskom i prodajnom objektu i dr (član 45. stav 1).

IX. PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Prelazne odredbe

Član 55.

Pravno lice i preduzetnik koji se bave proizvodnjom i prometom jakih alkoholnih pića dužni su da svoje poslovanje usklade sa odredbama ovog zakona u roku od dve godine od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Pravna lica i preduzetnici upisani u Registar proizvođača rakije i drugih alkoholnih pića koji je ustanovljen u skladu sa Zakonom o rakiji i drugim alkoholnim pićima („Službeni glasnik RS”, broj 41/09) smatraju se upisanim u Registar proizvođača jakih alkoholnih pića, u skladu sa ovim zakonom.

Oznake geografskog porekla rakije i drugih alkoholnih pića koje su upisane u Registar proizvođača rakije i drugih alkoholnih pića u skladu sa Zakonom o rakiji i drugim alkoholnim pićima mogu da nastave da se upotrebljavaju najduže pet godina od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Primena propisa

Član 56.

Do donošenja propisa na osnovu ovlašćenja iz ovog zakona primenjivaće se propisi doneti na osnovu Zakona o rakiji i drugim alkoholnim pićima („Službeni glasnik RS”, broj 41/09), ako nisu u suprotnosti sa ovim zakonom.

Prestanak važenja propisa

Član 57.

Danom stupanja na snagu ovog zakona prestaje da važi:

- 1) Zakon o rakiji i drugim alkoholnim pićima („Službeni glasnik RS”, broj 41/09);
- 2) Pravilnik o uslovima u pogledu objekata, prostorija, odgovarajuće opreme i uređaja koje mora da ispunjava proizvođač rakije i drugih alkoholnih pića („Službeni glasnik RS”, broj 61/11);
- 3) Pravilnik o kategorijama, kvalitetu i deklarisanju rakije i drugih alkoholnih pića („Službeni glasnik RS”, br. 74/10 i 70/11).

Stupanje na snagu

Član 58.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srbije”, a primenjuje se od 1. januara 2016. godine.

KATEGORIJE JAKIH ALKOHOLNIH PIĆA

1. Rum

Rum je:

1) jako alkoholno piće proizvedeno isključivo alkoholnom fermentacijom i destilacijom melase ili sirupa proizvedenog tokom prerađe šećerne trske ili od samog soka šećerne trske i destilovano na najviše 96% vol, tako da destilat ima prepoznatljive specifične organoleptičke karakteristike ruma, ili

2) jako alkoholno piće proizvedeno isključivo alkoholnom fermentacijom i destilacijom soka šećerne trske koje ima aromu karakterističnu za rum i sadržaj isparljivih sastojaka jednak ili veći od 225 g/hl preračunato na 100% vol. alkohola i može da se stavi u promet uz izraz „poljoprivredni“ koji bliže opisuje prodajni naziv „rum“.

Minimalna alkoholna jačina ruma je 37,5% vol.

Nije dozvoljeno dodavanje alkohola, razblaženog ili nerazblaženog.

Rum ne može biti aromatizovan.

Rum može da sadrži samo dodat karamel kao sredstvo za podešavanje boje.

2. Whisky ili Whiskey

Whisky ili Whiskey je jako alkoholno piće proizvedeno isključivo:

1) destilacijom komine proizvedene od slada žitarica sa ili bez celih zrna drugih žitarica, koja je:

- (1) zašećerena dijastazom iz slada, sa ili bez drugih prirodnih enzima,
- (2) fermentisana delovanjem kvasaca;

2) jednom ili više destilacija na najviše 94,8% vol., tako da destilat ima miris i ukus upotrebljenih sirovina;

3) sazrevanjem konačnog destilata najmanje tri godine u drvenim buradima čija zapremina ne prelazi 700 l.

Konačni destilat, u koji može da se doda voda i karamel (zbog boje), zadržava svoju boju, miris i ukus koji nastaju u proizvodnom postupku.

Minimalna alkoholna jačina Whisky ili Whiskey je 40% vol.

Nije dozvoljeno dodavanje alkohola, razblaženog ili nerazblaženog.

Whisky ili Whiskey ne može da se zaslađuje i aromatizuje.

Whisky ili Whiskey ne može da sadrži bilo koji dodatak, osim karamela koji se koristi za podešavanje boje.

3. Rakija od žitarica

Rakija od žitarica je jako alkoholno piće koje je proizvedeno isključivo destilacijom fermentisane komine celih zrna žitarica koje ima senzorna svojstva koja potiču od upotrebljene sirovine.

Minimalna alkoholna jačina rakije od žitarica je 35% vol, osim rakije od žitarica „Korn“.

Nije dozvoljeno dodavanje alkohola, razblaženog ili nerazblaženog.

Rakija od žitarica ne može biti aromatizovana.

Rakija od žitarica može da sadrži samo dodat karamel kao sredstvo za podešavanje boje.

Rakija od žitarica koja se stavlja u promet pod prodajnim nazivom „žitni brendi”, mora da bude proizvedena destilacijom na najviše 95% vol. alkohola iz fermentisane komine od celog zrna žitarica sa senzorskim svojstvima koja potiču od upotrebljenih sirovina.

4. Rakija od vina

Rakija od vina je jako alkoholno piće:

1) proizvedeno isključivo iz vinskog destilata koji je dobijen destilacijom vina ili vina pojačanog za destilaciju na sadržaj alkohola do 86% vol. ili redestilacijom vinskog destilata na sadržaj alkohola do 86% vol.;

2) koje sadrži isparljive materije u količini od najmanje 125 g/hl preračunato na 100 % vol. alkohola;

3) ima najviše 200 g/hl metanola preračunato na 100 % vol. alkohola.

Minimalna alkoholna jačina rakije od vina je 37,5% vol.

Nije dozvoljeno dodavanje alkohola, razblaženog ili nerazblaženog.

Rakija od vina ne može biti aromatizovana.

Rakija od vina može da sadrži samo dodat karamel kao sredstvo za podešavanje boje.

Ako je rakija od vina prošla period sazrevanja, može se i dalje stavljati u promet kao „rakija od vina” pod uslovom da je sazrevala najmanje godinu dana u hrastovim posudama ili najmanje šest meseci u hrastovoj buradi manjoj od 1.000 l.

5. Brandy ili Weinbrand

Brandy ili Weinbrand je jako alkoholno piće koje:

1) je proizvedeno od rakije od vina sa ili bez dodavanja vinskog destilata, koji je destilovan na sadržaj etanola od najviše 94,8% vol, pod uslovom da taj destilat ne prelazi više od 50% ukupnog alkohola u gotovom proizvodu;

2) je sazrevalo najmanje godinu dana u hrastovim posudama ili najmanje šest meseci u hrastovoj buradi čija je zapremina najviše 1.000 l;

3) sadrži isparljive materije u količini od najmanje 125 g/hl preračunato na 100% vol. alkohola i koje je dobijeno isključivo destilacijom i redestilacijom upotrebljenih sirovina;

4) ima najviše 200 g/hl metanola preračunato na 100 % vol. alkohola.

Minimalna alkoholna jačina Brandy ili Weinbrand je 36% vol.

Nije dozvoljeno dodavanje alkohola, razblaženog ili nerazblaženog.

Brandy ili Weinbrand ne može biti aromatizovan.

Brandy ili Weinbrand može da sadrži samo dodat karamel kao sredstvo za podešavanje boje.

6. Rakija od komine grožđa ili komovica

Rakija od komine grožđa ili komovica je jako alkoholno piće:

- 1) koje je proizvedeno isključivo od fermentisane komine grožđa i destilovano neposredno sa vodenom parom ili destilovano posle dodavanja vode komini;
- 2) kod koga komini od grožđa može da se doda najviše 25 kg vinskog taloga na 100 kg upotrebljene komine od grožđa;
- 3) kod koga količina alkohola dobijena iz vinskog taloga ne prelazi 35% od ukupne količine alkohola u gotovom proizvodu;
- 4) čija destilacija se obavlja u prisustvu komine do najviše 86% vol. alkohola;
- 5) redestilacija je dopuštena najviše do 86% vol. alkohola;
- 6) sadrži isparljive materije u količini od najmanje 140 g/hl preračunato na 100% vol. alkohola i najviše 1.000 g/hl metanola preračunato na 100% vol. alkohola.

Minimalna alkoholna jačina rakije od komine grožđa ili komovice je 37,5% vol.

Nije dozvoljeno dodavanje alkohola, razblaženog ili nerazblaženog.

Rakija od komine grožđa ili komovica ne može biti aromatizovana, osim u slučaju tradicionalnog načina proizvodnje.

Rakija od komine grožđa ili komovica može da sadrži samo dodat karamel kao sredstvo za podešavanje boje.

7. Rakija od komine voća

Rakija od komine voća je jako alkoholno piće:

- 1) proizvedeno isključivo fermentacijom i destilacijom voćne komine do najviše 86% vol. alkohola, sa izuzetkom komine grožđa;
- 2) sadrži isparljive materije u količini od najmanje 200 g/hl preračunato na 100% vol. alkohola;
- 3) sadrži najviše 1.500 g/hl metanola preračunato na 100% vol. alkohola;
- 4) kada je od komine koštičavog voća, ima maksimalni sadržaj cijanovodonične kiseline 7 g/hl preračunato na 100% vol. alkohola;
- 5) redestilacija je dopuštena najviše do 86% vol. alkohola.

Minimalna alkoholna jačina rakije od komine voća je 37,5% vol.

Nije dozvoljeno dodavanje alkohola, razblaženog ili nerazblaženog.

Rakija od komine voća ne može biti aromatizovana.

Rakija od komine voća može da sadrži samo dodat karamel kao sredstvo za podešavanje boje.

Prodajni naziv sastoji se od izraza „rakija od komine” i naziva voća. Ako se koristi komina nekoliko različitih vrsta voća, prodajni naziv takve rakije je „rakija od komine voća”.

8. Rakija od suvog grožđa ili *Raisin brandy*

Rakija od suvog grožđa ili *Raisin brandy* je jako alkoholno piće proizvedeno isključivo destilacijom proizvoda dobijenih alkoholnom fermentacijom ekstrakata suvog grožđa sorte „Crni korint” (*Corinth Black*) ili „Aleksandrijski muskat” (*Moscatele*

of the Alexandria varieties), destilovanih na najviše 94,5% vol., tako da destilat ima miris i ukus upotrebljene sirovine.

Minimalna alkoholna jačina rakije od suvog grožđa ili *Raisin brandy* je 37,5% vol.

Nije dozvoljeno dodavanje alkohola, razblaženog ili nerazblaženog.

Rakija od suvog grožđa ili *Raisin brandy* ne može biti aromatizovana.

Rakija od suvog grožđa ili *Raisin brandy* može da sadrži samo dodat karamel kao sredstvo za podešavanje boje.

9. Rakija od voća

Rakija od voća je jako alkoholno piće koje:

1) je proizvedeno isključivo alkoholnom fermentacijom i destilacijom mesnatog ploda voća ili šire od tog voća, bobica ili povrća, sa ili bez koštice;

2) je destilovano maksimalno na 86% vol. alkohola, tako da destilat ima miris i ukus upotrebljene sirovine;

3) sadrži isparljive materije u količini od najmanje 200 g/hl preračunato na 100% vol. alkohola;

4) kada je od koštičavog voća, ima maksimalni sadržaj cijanovodonične kiseline 7 g/hl preračunato na 100% vol. alkohola.

Rakija od voća sadrži maksimalnu količinu metanola od 1.000 g/hl preračunato na 100% vol. alkohola.

Izuzetno od stava 2. ove tačke, maksimalna količina metanola za pojedine rakije od voća iznosi:

1) 1.200 g/hl preračunato na 100% vol. alkohola dobijenog od sledećih vrsta voća ili bobica:

- šljiva (*Prunus domestica*L.), mirabel (žuta šljiva, *Prunus domestica* L. subsp. *syriaca* (Borkh.) Janch. ex. Mansf.), quetch (plava šljiva *Prunus domestica* L.), jabuka (*Malus domestica* Borkh.), kruška (*Pyrus communis* L.) osim kruške „Vilijamovka“ (*Pyrus communis* L. cv „Williams“), malina (*Rubus idaeus* L.), kupina (*Rubus fruticosus* auct. Agr.), kajsija (*Prunus armeniaca* L.) i breskva (*Prunus persica* (L.) Batsch);

2) 1.350 g/hl preračunato na 100% vol. alkohola dobijenog od sledećih vrsta voća ili bobica:

- kruška „Vilijamovka“ (*Pyrus communis* L. cv „Williams“), crvena ribizla (*Ribes rubrum* L.), crna ribizla (*Ribes nigrum* L.), oskoruša (*Sorbus aucuparia* L.), bobice zove (*Sambucus nigra* L.), dunja (*Cydonia oblonga* Mill.) i bobice kleke (*Juniperus communis* L. i/ili *Juniperus oxcedrus* L.).

Minimalna alkoholna jačina rakije od voća je 37,5% vol.

Nije dozvoljeno dodavanje alkohola, razblaženog ili nerazblaženog.

Rakija od voća ne može biti aromatizovana.

Prodajni naziv rakije od voća sadrži naziv „rakija“ koji prati naziv voća, bobica ili povrća od kojeg je proizvedena, kao što je: rakija od trešnje ili kirsch; rakija od šljive ili šljivovica; rakija od šljive mirabele; rakija od breskve; rakija od jabuke; rakija

od kruške; rakija od kajsije; rakija od smokve; rakija od agruma, rakija od grožđa ili rakija od drugih vrsta voća.

Prodajni naziv rakije od voća može da bude i izraz wasser u kombinaciji sa nazivom voća.

Prodajni naziv Williams (Vilijamovka) može se koristiti samo za rakiju proizvedenu od kruške sorte „Vilijamovka”.

Kada se dve ili više vrsta voća, bobica ili povrća zajedno destiluju, prodajni naziv takve rakije je voćna rakija ili rakija od povrća, a taj prodajni naziv može biti dopunjen nazivom korišćenog voća, bobica ili povrća po opadajućem redosledu upotrebljenih sirovina.

10. Rakija od jabukovog vina i rakija od kruškovog vina

Rakija od jabukovog vina i rakija od kruškovog vina su jaka alkoholna pića koja:

- 1) su proizvedena isključivo destilacijom vina od jabuke i kruške najviše do 86% vol., tako da destilat zadrži miris i ukus upotrebljenog voća;
- 2) sadrži najmanje 200 g/hl isparljivih materija preračunato na 100% vol. alkohola;
- 3) ima najviše 1.000 g/hl metanola preračunato na 100% vol. alkohola.

Minimalna alkoholna jačina rakije od jabukovog vina i rakije od kruškovog vina je 37,5% vol.

Nije dozvoljeno dodavanje alkohola, razblaženog ili nerazblaženog.

Rakija od jabukovog vina i rakija od kruškovog vina ne može biti aromatizovana.

Rakija od jabukovog vina i rakija od kruškovog vina može da sadrži samo dodat karamel kao sredstvo za podešavanje boje.

11. Rakija od meda

Rakija od meda je jako alkoholno piće koje je:

- 1) proizvedeno isključivo fermentacijom i destilacijom medne kaše;
- 2) destilovano na najviše 86% vol., tako da destilat ima senzorska svojstva koja potiču od upotrebljene sirovine.

Minimalna alkoholna jačina rakije od meda je 35% vol.

Nije dozvoljeno dodavanje alkohola, razblaženog ili nerazblaženog.

Rakija od meda ne može biti aromatizovana.

Rakija od meda može da sadrži samo dodat karamel kao sredstvo za podešavanje boje.

Rakija od meda može biti zaslđena isključivo medom.

12. Hefebrand ili rakija od taloga

Hefebrand ili rakija od taloga je jako alkoholno piće proizvedeno isključivo destilacijom vinskog taloga ili taloga fermentisanog voća do najviše 86% vol. alkohola.

Minimalna alkoholna jačina *hefebranda* ili rakije od taloga je 38% vol.

Nije dozvoljeno dodavanje alkohola, razblaženog ili nerazblaženog.

Hefebrand ili rakija od taloga ne može biti aromatizovana.

Hefebrand ili rakija od taloga može da sadrži samo dodat karamel kao sredstvo za podešavanje boje.

Prodajni naziv *Hefebrand* ili rakija od taloga može se dopuniti nazivom upotrebljene sirovine.

13. *Bierbrand* ili *eau de vie de biere*

Bierbrand ili *eau de vie de biere* je jako alkoholno piće dobijeno isključivo direktnom destilacijom pod normalnim pritiskom svežeg piva sa sadržajem alkohola najviše 86% vol., tako da dobijeni destilat ima senzorna svojstva koja potiču od piva.

Minimalna alkoholna jačina *bierbrand* ili *eau de vie de biere* je 38% vol.

Nije dozvoljeno dodavanje alkohola, razblaženog ili nerazblaženog.

Bierbrand ili *eau de vie de biere* ne može biti aromatizovana.

Bierbrand ili *eau de vie de biere* može da sadrži samo dodat karamel kao sredstvo za podešavanje boje.

14. *Topinambur* ili rakija od jerusalimske artičoke

Topinambur ili rakija od jerusalimske artičoke je jako alkoholno piće proizvedeno isključivo fermentacijom i destilacijom krtole jerusalimske artičoke sa sadržajem alkohola najviše 86% vol.

Minimalna alkoholna jačina *topinambura* ili rakije od jerusalimske artičoke je 38% vol.

Nije dozvoljeno dodavanje alkohola, razblaženog ili nerazblaženog.

Topinambur ili rakija od jerusalimske artičoke ne može biti aromatizovana.

Topinambur ili rakija od jerusalimske artičoke može da sadrži samo dodat karamel kao sredstvo za podešavanje boje.

15. Vodka

Vodka je jako alkoholno piće proizvedeno od etil alkohola poljoprivrednog porekla dobijenog fermentacijom uz prisustvo kvasca od krompira i/ili žitarica, odnosno drugih poljoprivrednih sirovina, destilovanih i/ili rektifikovanih tako da se senzorske karakteristike upotrebljene sirovine i sporednih proizvoda nastalih tokom fermentacije selektivno smanjuju. Po završetku navedenih postupaka može da se izvrši redestilacija i/ili obrada odgovarajućim pomoćnim sredstvima, uključujući i obradu aktivnim ugljem, kako bi se dobole specifične senzorske karakteristike.

Maksimalna količina rezidua metanola po hektolitru etil alkohola poljoprivrednog porekla ne sme da prelazi 10 g preračunato na 100% vol. alkohola.

Minimalna alkoholna jačina vodke je 37,5% vol.

Vodka se može aromatizovati jedino dodavanjem prirodnih aromatičnih supstanci prisutnih u destilatu dobijenom od fermentisanih poljoprivrednih sirovina. Dobijeni proizvod može da sadrži i druga senzorska svojstva, osim dominantne arome.

Prilikom opisivanja, predstavljanja ili deklarisanja vodke koja je proizvedena od drugih poljoprivrednih sirovina potrebno je naznačiti „proizvedeno od“ uz dodatak naziva sirovina koje su upotrebljene u proizvodnji etil alkohola poljoprivrednog porekla.

16. Jako alkoholno piće (sa navedenim imenom voća ili bobica) dobijeno maceracijom i destilacijom

Jako alkoholno piće (sa navedenim imenom voća ili bobica) dobijeno maceracijom i destilacijom:

1) je proizvedeno maceracijom delimično fermentisanog ili nefermentisanog voća ili bobica iz podtačke 2) ovog stava uz dodatak najviše 20 l etil alkohola poljoprivrednog porekla i/ili jakog alkoholnog pića i/ili destilata dobijenog od istog voća na 100 kg fermentisanog voća ili bobica, nakon čega je obavezna destilacija na najviše 86% vol. alkohola;

2) sledećih vrsta voća ili bobica: kupina (*Rubus fruticosus* auct. Aggr.), jagoda (*Fragaria* spp.), borovnica (*Vaccinium myrtillus* L.), malina (*Rubus idaeus* L.), crvena ribizla (*Ribes rubrum* L.), bela ribizla (*Ribes niveum* Lindl.), crna ribizla *Ribes nigrum* L.) trnjina (divlja šljiva) (*Prunus spinosa* L.), jarebika (*Sorbus aucuparia* L.), oskoruša (*Sorbus domestica* L.), bobice božikovine (*Illex aquifolium* i *Illex cassine* L.), brekinja (*Sorbus torminalis* (L.) Crantz), bobice zove (*Sambucus nigra* L.), ogrozd (*Ribes uva-crispa* L. syn. *Ribes grossularia*), američka brusnica (*Vaccinium* L. *subgenius* *Oxyccoccus*), evropska brusnica (*Vaccinium vitis-idaea* L.), visokožbunasta borovnica (*Vaccinium corymbosum* L.), pasji trn (*Hippophae rhamnoides* L.), šipak (*Rosa canina* L.), *Rubus chamaemorus* L., *Empetrum nigrum* L., arktičke kupine (*Rubus arcticus* L.), mirta (*Myrtus communis* L.), banana (*Musa* spp.), plod pasiflore (*Passiflora edulis* Sims), šljiva „ambarela“ (*Spondias dulcis* Sol. ex Parkinson), šljiva „mombin“ (*Spondias mombin* L.), orah (*Juglans regia* L.), lešnik (*Corylus avellana* L.), kesten (*Castanea sativa* L.), agrum (*Citrus* spp. L.), indijska smokva (*Opuntia ficus-indica*).

Minimalna alkoholna jačina jakog alkoholnog pića (sa navedenim imenom voća ili bobice) dobijenog maceracijom i destilacijom je 37,5 % vol.

Jako alkoholno piće (sa navedenim imenom voća ili bobice) dobijeno maceracijom i destilacijom ne može biti aromatizovano.

Prilikom opisivanja, deklarisanja i predstavljanja jakog alkoholnog pića (sa navedenim imenom voća ili bobice) dobijenog maceracijom i destilacijom, reči „proizvedeno maceracijom i destilacijom“ moraju biti napisane slovima iste vrste, veličine i boje i u istom vidnom polju kao i reč „jako alkoholno piće (sa navedenim imenom voća ili bobice)“, a u slučaju boce moraju se nalaziti na prednjoj strani boce.

17. *Geist* (sa nazivom upotrebljenog voća ili sirovine)

Geist (sa nazivom upotrebljenog voća ili sirovine) je jako alkoholno piće dobijeno maceracijom nefermentisanog voća i bobica navedenih u tački 16. stav 1. podtačka 2) ovog priloga ili povrća, jezgrastog voća ili drugih delova bilja, kao što su trave ili ružine latice, u etil alkoholu poljoprivrednog porekla, nakon čega se obavlja destilacija do maksimalno 86% vol.

Minimalna alkoholna jačina *Geista* (sa nazivom upotrebljenog voća ili sirovine) je 37,5 % vol.

Geist (sa nazivom upotrebljenog voća ili sirovine) se ne može aromatizovati.

18. Encijan

Encijan je jako alkoholno piće proizvedeno od destilata encijana, koji je dobijen fermentacijom korena encijana sa ili bez dodavanja etil alkohola poljoprivrednog porekla.

Minimalna alkoholna jačina encijana je 37,5 % vol.

Encijan se ne može aromatizovati.

19. Jako alkoholno piće aromatizovano klekom

Jako alkoholno piće aromatizovano klekom proizvodi se aromatizovanjem etil alkohola poljoprivrednog porekla i/ili rakije od žitarica i/ili žitnog destilata sa bobicama kleke (*Juniperus communis L.* i/ili *Juniperus oxcedrus L.*).

Minimalna alkoholna jačina jakog alkoholnog pića aromatizovanog klekom je 30 % vol.

Jako alkoholno piće aromatizovano klekom može se dodatno aromatizovati i drugim aromatičnim supstancama i/ili aromatičnim preparatima i/ili aromatičnim biljem ili delovima aromatičnog bilja, ali senzorna svojstva kleke moraju biti prepoznatljiva.

Jako alkoholno piće aromatizovano klekom može da se stavi u promet pod prodajnim nazivom *Wacholder* ili *genebra*.

20. *Gin*

Gin je jako alkoholno piće aromatizovano klekom proizvedeno aromatizovanjem organoleptički pogodnog etil alkohola poljoprivrednog porekla sa bobicama kleke (*Juniperus communis L.*).

Minimalna alkoholna jačina *gina* je 37,5 % vol.

Gin se može dodatno aromatizovati i drugim aromatičnim supstancama i/ili aromatičnim preparatima, ali senzorna svojstva kleke moraju biti dominanta.

Kada ne sadrži dodate zaslađivače iznad 0,1 g šećera po litri gotovog proizvoda, prodajni naziv *gina* može se dopuniti izrazom „*dry*” (suvi).

21. Destilovani *gin*

Destilovani *gin* je:

1) klekom aromatizovano jako alkoholno piće proizvedeno isključivo redestilacijom organoleptički pogodnog etil alkohola poljoprivrednog porekla odgovarajućeg kvaliteta sa početnim sadržajem alkohola najmanje 96% vol., u destilacionim kotlovima koji se tradicionalno koriste za *gin*, uz prisustvo bobica kleke (*Juniperus communis L.*) i drugog bilja pod uslovom da preovlađuje aroma kleke, ili

2) mešavina proizvoda destilacije iz tačke 1) ovog stava i etil alkohola poljoprivrednog porekla istog sastava, čistoće i alkoholne jačine.

Destilovani *Gin* se može aromatizovati i drugim aromatičnim supstancama i/ili aromatičnim preparatima, ali senzorna svojstva kleke moraju biti dominanta.

Minimalna alkoholna jačina destilovanog *gina* je 37,5 % vol.

Gin proizведен jednostavnim dodavanjem ekstrata ili aroma u etil alkohol poljoprivrednog porekla ne može imati prodajni naziv „destilovani *gin*”.

Kada ne sadrži dodate zaslađivače iznad 0,1 g šećera po litri gotovog proizvoda, prodajni naziv destilovanog *gina* može se dopuniti izrazom „*dry*” (suvi).

22. London gin

London gin je vrsta destilovanog *gina*:

- 1) koja se proizvodi isključivo od etil alkohola poljoprivrednog porekla sa maksimalnim sadržajem metanola 5 g/hl, preračunato na 100% vol. alkohola, koji je aromatizovan isključivo kroz redestilaciju etil alkohola poljoprivrednog porekla u tradicionalnim kotlovima uz prisustvo svih prirodnih biljnih delova;
- 2) kod kojeg nastali destilat ima najmanje 70% vol. alkohola;
- 3) kada se dodaje bilo koji drugi alkohol poljoprivrednog porekla, maksimalna količina rezidua metanola po hektolitru ne sme da prelazi 5 g, preračunato na 100% vol. alkohola;
- 4) koji ne sadrži dodate zaslađivače u količini većoj od 0,1 g šećera po litri gotovog proizvoda i ne sadrži dodate boje;
- 5) koji ne sadrži bilo koje druge sastojke osim vode.

Minimalna alkoholna jačina *London gina* je 37,5 % vol.

Naziv *London gin* može da bude dopunjeno izrazom „*dry*“ (suvi).

23. Jako alkoholno piće aromatizovano kimom

Jako alkoholno piće aromatizovano kimom proizvodi se aromatizovanjem etil alkohola poljoprivrednog porekla kimom (*Carum carvi* L.).

Minimalna alkoholna jačina jakog alkoholnog pića aromatizovanog kimom je 30 % vol.

Jako alkoholno piće aromatizovano kimom može se dodatno aromatizovati i drugim aromatičnim supstancama i/ili aromatičnim preparatima, ali senzorna svojstva kima moraju biti dominantna.

24. Akvavit ili aquavit

Akvavit ili aquavit je jako alkoholno piće aromatizovano kimom (*Carum carvi* L.) i/ili semenom mirodije (*Anethum graveolens* L.) proizvedeno od etil alkohola poljoprivrednog porekla, koje je aromatizovano destilatom bilja ili začina.

Minimalna alkoholna jačina *Akvavit ili aquavit* je 37,5 % vol.

Akvavit ili aquavit može se dodatno aromatizovati i drugim prirodno aromatičnim supstancama i/ili aromatičnim preparatima, osim eteričnim uljima, ali senzorna svojstva kima, odnosno mirodije moraju biti dominantna.

Gorke materije ne smeju preovladavati ukusom, a sadržaj suvog ekstrakta ne sme biti veći od 1,5 g na 100 ml.

25. Jako alkoholno piće aromatizovano anisom

Jako alkoholno piće aromatizovano anisom proizvedeno je aromatizovanjem etil alkohola poljoprivrednog porekla sa prirodnim ekstraktima zvezdastog anisa (*Illicium verum* Hook f.), anisa (*Pimpinella anisum* L.), morača (*Foeniculum vulgare* Mill.) ili bilo koje druge biljke koja sadrži slične aromatske sastojke, korišćenjem jednog ili kombinacijom sledećih postupaka:

- 1) maceracijom i/ili destilacijom;

2) redestilacijom alkohola kojem je dodato seme ili drugi delovi zvezdastog anisa, anisa, morača ili bilo koje druge biljke koja sadrži slične aromatske sastojke;

3) dodavanjem prirodnih destilovanih ekstrakata biljaka sa aromom anisa.

Minimalna alkoholna jačina jakog alkoholnog pića aromatizovanog anisom je 15 % vol.

Samo prirodno aromatične supstance i aromatični preparati mogu se koristiti u proizvodnji jakih alkoholnih pića aromatizovanih anisom.

Jako alkoholno piće aromatizovano anisom može se aromatizovati drugim prirodnim biljnim ekstraktima ili aromatičnim semenom, ali senzorna svojstva anisa moraju ostati dominantna.

26. *Pastis*

Pastis je jako alkoholno piće aromatizovano anisom koje sadrži prirodne ekstrakte korena sladića (*Glycyrrhiza* spp.), što ukazuje na prisustvo boja poznatih kao „čalkoni”, kao i glicerinske kiseline čija najmanja i najveća količina mora da iznosi od 0,05 g/l do 0,5 g/l.

Minimalna alkoholna jačina *Pastisa* je 40 % vol.

Pastis se može aromatizovati prirodno aromatičnim supstancama i aromatičnim preparatima.

Pastis sadrži najviše 100 g šećera po litru, izražen kao invertni šećer, kao i anetol čija najmanja i najveća količina mora da iznosi od 1,5 g/l do 2 g/l.

27. *Pastis de Marseille*

Pastis de Marseille je *pastis* koji sadrži 2 g/l anetola.

Minimalna alkoholna jačina *Pastis de Marseille* je 45 % vol.

Pastis de Marseille se može aromatizovati i prirodno aromatičnim supstancama i aromatičnim preparatima.

28. *Anis*

Anis je jako alkoholno piće aromatizovano anisom čija karakteristična aroma potiče isključivo od anisa (*Pimpinella anisum* L.) i/ili zvezdastog anisa (*Illicium verum* Hook f.) i/ili morača (*Foeniculum vulgare* Mill.).

Minimalna alkoholna jačina *Anisa* je 35 % vol.

Anis se može aromatizovati prirodno aromatičnim supstancama i aromatičnim preparatima.

29. Destilovani *anis*

Destilovani *anis* je *anis* koji sadrži alkohol destilovan uz prisustvo anisa (*Pimpinella anisum* L.) i/ili zvezdastog anisa (*Illicium verum* Hook f.) i/ili morača (*Foeniculum vulgare* Mill.).

U slučaju geografske oznake u proizvodnji destilovanog *anisa* pored anisa i/ili zvezdastog anisa i/ili morača može se koristiti mastika i drugo aromatično semenje, biljke ili voće, pod uslovom da takav alkohol predstavlja najmanje 20% alkoholne jačine destilovanog *anisa*.

Minimalna alkoholna jačina destilovanog *anisa* je 35 % vol.

Destilovani *anis* se može aromatizovati prirodno aromatičnim supstancama i aromatičnim preparatima.

30. Gorko jako alkoholno piće ili *bitter*

Gorko jako alkoholno piće ili *bitter* je jako alkoholno piće pretežno gorkog ukusa koje se proizvodi aromatizovanjem etil alkohola poljoprivrednog porekla aromatičnim supstancama i aromatičnim preparatima.

Minimalna alkoholna jačina gorskog jakog alkoholnog pića ili *bitter* je 15 % vol.

Prodajni naziv gorskog jakog alkoholnog pića ili *bitter* može da bude i „amer” ili „*bitter*”sa ili bez dodatka drugih izraza.

31. Aromatizovana vodka

Aromatizovana vodka je vodka koja ima dominantnu aromu različitu od upotrebljenih sirovina.

Minimalna alkoholna jačina aromatizovane vodke je 37,5 % vol.

Aromatizovana vodka se može zaslađivati, mešati, aromatizovati, ostaviti da dozревa ili bojiti.

Aromatizovana vodka može da se stavi u promet i pod prodajnim nazivom bilo koje preovlađujuće arome uz reč „vodka”.

32. Liker

Liker je jako alkoholno piće:

- 1) koje sadrži najmanju količinu šećera, izraženu kao invertni šećer, i to:
  - (1) 70 g/l - za liker od trešnje/višnje kod kojeg etil alkohol potiče isključivo od rakije od trešnje/višnje,
  - (2) 80 g/l - za liker od lincure ili slične likere pripremljene od lincure ili sličnog bilja kao jedinom aromatičnom supstancom,
  - (3) 100 g/l - za sve ostale likere;
- 2) proizvedeno aromatizovanjem etil alkohola poljoprivrednog porekla ili destilata poljoprivrednog porekla ili jednog ili više jakih alkoholnih pića ili njihovih mešavina, zaslađeno i sa dodatkom proizvoda poljoprivrednog porekla ili prehrambenih proizvoda poput pavlake, mleka ili drugih mlečnih proizvoda, voća, vina ili aromatizovanog vina, u skladu sa posebnim propisom.

Minimalna alkoholna jačina likera je 15 % vol.

U proizvodnji likera mogu se koristiti aromatične supstance i aromatični preparati.

U proizvodnji voćnih likera od: crne ribizle, višnje/trešnje, maline, duda, borovnice, agruma, Rubus chamaemorus, artičke kupine, američke brusnice, evropske brusnice (*Vaccinium vitis-ideae*), morske trave i ananasa, kao i biljnih likera od: nane, lincure, semena anisa, pelina i lekovite biljke/deteline mogu se koristiti samo prirodno aromatične supstance i aromatični preparati.

Za predstavljanje likera za čiju proizvodnju se koristi etil alkohol poljoprivrednog porekla mogu se koristiti sledeće složenice:

- 1) *prune brandy*;

- 2) *orange brandy*;
- 3) *apricot brandy*;
- 4) *cherry brandy*;
- 5) *solbaerrom (blackcurrant rum)*.

Kod deklarisanja i predstavljanja likera iz stava 5. ove tačke složenica se mora navesti na deklaraciji u istom redu, jednakim slovima iste vrste i boje, a reč „liker“ mora se nalaziti u istom vidnom polju, i to slovima čija veličina nije manja od slova složenice. Ukoliko alkohol ne potiče od navedenog jakog alkoholnog pića, njegovo poreklo se mora označiti na deklaraciji u istom vidnom polju uz složenicu i reč „liker“, tako što se navede vrsta poljoprivrednog alkohola ili izraz „poljoprivredni alkohol“ ispred kojih стоји „proizvedeno od“ ili „proizvedeno upotreboom“.

33. Krem od (uz naziv korišćenog voća ili sirovine)

Jako alkoholno piće Krem od (uz naziv korišćenog voća ili sirovine), isključujući mlečne proizvode, je liker sa najmanjim sadržajem šećera 250 g/l, izražen kao invertni šećer.

Minimalna alkoholna jačina Krema od (uz naziv korišćenog voća ili sirovine) je 15 % vol.

Na Krem od (uz naziv korišćenog voća ili sirovine) primenjuju se pravila o aromatičnim supstancama i aromatičnim preparatima iz tačke 32. ovog priloga.

Prodajni naziv može se dopuniti izrazom „liker“.

34. Creme de cassis

Creme de cassis je liker od crnih ribizli sa minimalnim sadržajem šećera od 400 g/l izražen kao invertni šećer.

Minimalna alkoholna jačina *Creme de cassis* je 15 % vol.

Za *Creme de cassis* primenjuju se pravila o aromatičnim supstancama i aromatičnim preparatima iz tačke 32. ovog priloga.

Prodajni naziv može se dopuniti izrazom „liker“.

35. Guignolet

Guignolet je liker proizведен maceracijom trešanja/višanja u etil alkoholu poljoprivrednog porekla.

Minimalna alkoholna jačina *Guignoleta* je 15 % vol.

Za *Guignolet* primenjuju se pravila o aromatičnim supstancama i aromatičnim preparatima iz tačke 32. ovog priloga.

Prodajni naziv može se dopuniti izrazom „liker“.

36. Punch au rhum

Punch au rhum je liker čiji sadržaj alkohola potiče isključivo od ruma.

Minimalna alkoholna jačina *Punch au rhuma* je 15 % vol.

Za *Punch au rhum* primenjuju se pravila o aromatičnim supstancama i aromatičnim preparatima iz tačke 32. ovog priloga.

Prodajni naziv može se dopuniti izrazom „liker”.

37. *Sloe gin*

Sloe gin je liker proizveden maceracijom divlje šljive (trnjine, gloginje) u *ginu* sa mogućim dodatkom soka od divlje šljive.

Minimalna alkoholna jačina *Sloe gina* je 25 % vol.

Samo prirodno aromatične supstance i aromatični preparati mogu se koristiti u proizvodnji *Sloe gina*.

Prodajni naziv može se dopuniti izrazom „liker”.

38. Jako alkoholno piće aromatizovano divljom šljivom ili Pacharán

Jako alkoholno piće aromatizovano divljom šljivom ili Pacharán je jako alkoholno piće proizvedeno maceracijom divljih šljiva (*Prunus spinosa*) u etil alkoholu poljoprivrednog porekla sa dodatkom prirodnih ekstrakta anisa i/ili destilata anisa čije organoleptičke osobine, boja i ukus potiču isključivo od upotrebljenog voća i anisa, koje:

- 1) se proizvodi sa najmanje 125 g divljih šljiva po litri gotovog proizvoda;
- 2) sadrži šećer od 80 g/l do 250 g/l gotovog proizvoda, izražen kao invertni šećer;
- 3) ima preovlađujući ukus divlje šljive.

Minimalna alkoholna jačina jakog alkoholno pića aromatizovanog divljom šljivom ili Pacharán je 25 % vol.

Prodajni naziv „Pacharán” može da ima samo jako alkoholno piće proizvedeno u Španiji.

Jako alkoholno piće aromatizovano divljom šljivom koje nije proizvedeno u Španiji u prodajnom nazivu može da ima izraz „Pacharán” samo kao dopunu prodajnom nazivu „jako alkoholno piće aromatizovano divljom šljivom” ako su posle izraza „Pacharán” dodate reči: „proizvedeno u ....”, posle čega se navodi ime države u kojoj je piće proizvedeno.

39. *Sambuca*

Sambuca je bezbojni liker aromatizovan anisom koji:

- 1) sadrži destilate anisa (*Pimpinella anisum L.*), zvezdastog anisa (*Illicium verum L.*) ili drugih aromatičnih biljaka;
- 2) ima minimalni sadržaj šećera 350 g/l, izražen kao invertni šećer;
- 3) ima sadržaj prirodnog anetola od 1 g/l do 2 g/l.

Minimalna alkoholna jačina *Sambuce* je 38 % vol.

Za *Sambucu* se primenjuju pravila o aromatičnim supstancama i aromatičnim preparatima iz tačke 32. ovog priloga.

Prodajni naziv može se dopuniti izrazom „liker”.

40. *Maraschino, Marrasquino ili Maraskino*

Maraschino, marrasquino ili maraskino je bezbojni liker čija aroma uglavnom potiče od destilata višnje maraska ili od proizvoda dobijenog maceracijom višnje ili

delova višnje u alkoholu poljoprivrednog porekla, sa minimalnim sadržajem šećera 250 g/l, izražen kao invertni šećer.

Minimalna alkoholna jačina *Maraschino*, *marrasquina* ili *maraskina* je 24 % vol.

Za *Maraschino*, *marrasquino* ili *maraskino* primenjuju se pravila o aromatičnim supstancama i aromatičnim preparatima iz tačke 32. ovog priloga.

Prodajni naziv može se dopuniti izrazom „liker”.

41. *Nocino*

Nocino je liker čija aroma potiče uglavnom od maceracije i/ili destilacije celih nezrelih oraha (*Juglans regia* L.), sa minimalnim sadržajem šećera 100 g/l, koji je izražen kao invertni šećer.

Minimalna alkoholna jačina *Nocina* je 30 % vol.

Za *Nocino* primenjuju se pravila o aromatičnim supstancama i aromatičnim preparatima iz tačke 32. ovog priloga.

Prodajni naziv može se dopuniti izrazom „liker”.

42. Liker od jaja *advocaat* ili *avocat* ili *advokat*

Liker od jaja *advocaat* ili *avocat* ili *advokat* je jako alkoholno piće aromatizovano ili ne, proizvedeno od etil alkohola poljoprivrednog porekla, destilata i/ili jakog alkoholnog pića, čiji su sastojci kvalitetno žumance jajeta, belance jajeta i šećer ili med. Minimalni sadržaj šećera ili meda mora da bude 150 g/l, izražen kao invertni šećer. Minimalni sadržaj žumenceta jajeta mora da bude 140 g/l gotovog proizvoda.

Minimalna alkoholna jačina likera od jaja *advocaat* ili *avocat* ili *advokat* je 14 % vol.

U proizvodnji likera od jaja *advocaat* ili *avocat* ili *advokat* mogu se koristiti aromatične supstance i aromatični preparati.

43. Liker sa jajima

Liker sa jajima je jako alkoholno piće, aromatizovano ili ne, proizvedeno od etil alkohola poljoprivrednog porekla, destilata i/ili jakih alkoholnih pića sa karakterističnim sastojcima kao što su kvalitetno žumance jajeta, belance jajeta i šećer ili med. Minimalni sadržaj šećera ili meda mora da bude 150 g/l, izražen kao invertni šećer. Minimalni sadržaj žumenceta jajeta mora da bude 70 g/l gotovog proizvoda.

Minimalna alkoholna jačina likera sa jajima je 15% vol.

Samo prirodno aromatične supstance i aromatični preparati mogu se koristiti u proizvodnji likera sa jajima.

44. *Mistra*

Mistra je bezbojno jako alkoholno piće aromatizovano anisovim semenom ili prirodnim anetolom koje:

- 1) sadrži od 1 g/l do 2 g/l anetola;
- 2) može da sadrži i destilat aromatičnog bilja;

3) ne sadrži dodate šećere.

Minimalna alkoholna jačina *mistre* je 40% vol, a maksimalna 47% vol.

Samo prirodno aromatične supstance i aromatični preparati mogu se koristiti u proizvodnji *mistre*.

45. *Väkevä glögi* ili *Spritglögg*

Väkevä glögi ili *Spritglögg* je jako alkoholno piće proizvedeno aromatizovanjem etil alkohola poljoprivrednog porekla aromom karanfilića i/ili cimeta korišćenjem jednog ili kombinacijom sledećih postupaka: maceracijom i/ili destilacijom, redestilacijom alkohola uz dodatak delova karanfilića i/ili cimeta ili dodavanjem prirodnih aromatičnih supstanci sa aromom karanfilića i/ili cimeta.

Minimalna alkoholna jačina *Väkevä glögi* ili *spritglögg* je 15 % vol.

U proizvodnji *Väkevä glögi* ili *Spritglögg* mogu se koristiti druge arome, aromatične supstance i/ili aromatični preparati.

Sadržaj vina ili proizvoda od vina ne sme da prelazi 50% od gotovog proizvoda.

46. *Berenburg* ili *Beerenburg*

Berenburg ili *Beerenburg* je jako alkoholno piće:

- 1) proizvedeno korišćenjem etil alkohola poljoprivrednog porekla;
- 2) maceracijom voća ili bilja ili njihovih delova;
- 3) koje sadrži posebnu aromu destilata korena lincure (*Gentiana lutea L.*), bobica kleke (*Juniperus communis L.*) i lišće lovora (*Laurus nobilis L.*);
- 4) čija boja varira od svetlo do tamno braon;
- 5) koje može da se zaslađuje najviše do 20 g/l, izraženo kao invertni šećer.

Minimalna alkoholna jačina *Berenburga* ili *beerenburga* je 30 % vol.

Samo prirodno aromatične supstance i aromatični preparati mogu se koristiti u proizvodnji *Berenburga* ili *beerenburga*.

47. Medovina ili nektar od meda

Medovina ili nektar od meda je jako alkoholno piće proizvedeno aromatizovanjem mešavine fermentisane medne kaše i destilata meda i/ili etil alkohola poljoprivrednog porekla, koje sadrži najmanje 30% vol. fermentisane medne kaše.

Minimalna alkoholna jačina medovina ili nektara od meda je 22 % vol.

Samo prirodno aromatične supstance i aromatični preparati mogu se koristiti u proizvodnji medovine ili nektara od meda, pri čemu aroma meda mora da bude dominantna.

Medovina ili nektar od meda može biti zaslađena samo medom.

O B R A Z L O Ž E N J E

I. USTAVNI OSNOV ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavni osnov za donošenje ovog zakona sadržan je u članu 97. stav 1. tačka 6. Ustava Republike Srbije kojim je utvrđeno da Republika Srbija uređuje jedinstveno tržište, pravni položaj privrednih subjekata, kao i sistem obavljanja delatnosti.

II. RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA

Predlaže se donošenje ovog zakona zbog važnosti koju proizvodnja jakih alkoholnih pića, prvenstveno rakija od voća, ima za razvoj poljoprivrede Republike Srbije i potrebe da se donošenjem zakona između ostalog, reguliše proizvodnja i kvalitet u sektoru proizvodnje jakih alkoholnih pića na jedinstven način. Ovim zakonom se takođe reguliše postupak registracije geografske oznake i njenog korišćenje, čime se štiti intelektualna svojina u ovoj oblasti i omogućava dodata vrednost jakim alkoholnim pićima.

Donošenje ovog zakona će imati svoj pozitivan uticaj na razvoj primarne proizvodnje voća kao sirovine za proizvodnju rakija. Poseban razlog za donošenje ovog zakona je i potreba da se usklade odredbe ovog zakona sa odredbama Zakona o bezbednosti hrane („Službeni glasnik RS”, broj 41/09), koji se takođe odnosi na sektor jakih alkoholnih pića. Primarni cilj je briga za zdravlje krajnjeg potrošača, kome se kroz primenu odredbi zakona omogućava da na tržištu ima kvalitetan, zdravstveno ispravan i bezbedan proizvod.

Oblast uređena ovim zakonom je ranije bila regulisana Zakonom o vinu i rakiji usvojenom 1994. godine („Službeni glasnik”, br. 70/94, 13/02 i 101/05). Ovaj zakon sadržao je zajedničke odredbe o vinu i rakiji i posle dugogodišnje primene i suštinskih nedostataka ukazala se potreba za razdvajanjem materije koja reguliše vino od materije koja reguliše rakiju i druga alkoholna pića. Iz tih razloga je 2009. godine donet Zakon o vinu („Službeni glasnik RS”, br. 41/09 i 93/12) i Zakon o rakiji i drugim alkoholnim pićima („Službeni glasnik RS”, broj 41/09). Ovaj zakon nije u potpunosti usklađen sa relevantnim regulativama EU, posebno u delu podela alkoholnih pića na kategorije, registracije geografske oznake, pravila vezanih za starenje i deklarisanje, kao i što nije na adekvatan način rešio proizvodnju voćnog destilata fizičkih lica, čija je proizvodnja prevazilazila potrebe domaćinstva a nije bilo načina staviti je u promet na legalan način.

Na osnovu stečenih iskustava tokom primene zakona i uočenih nedostataka pristupilo se izradi novog zakona koji treba na jedinstven način da reguliše oblast proizvodnje, prometa i kontrole kvaliteta jakih alkoholnih pića, kao i postupka registracije geografske oznake za jaka alkoholna pića.

Liberalizacijom uslova za proizvodnju kod pravnih lica i preduzetnika i upisom u Registar proizvođača jakih alkoholnih pića, što će se postići donošenjem ovog zakona, nelegalna proizvodnja i promet postaju manje atraktivni i onemogućava se dovođenje potrošača u zabludu u vezi porekla i kvaliteta proizvoda, posebno kad se radi o voćnim rakijama. Takođe se omogućava praćenje svih puteva alkohola, kontrola celokupnog procesa proizvodnje počev od osnovne sirovine do konačnog proizvoda upakovanoj u bocu čime se garantuje poreklo i kvalitet proizvoda.

Donošenjem Zakona o bezbednosti hrane, oblast bezbednosti proizvoda je regulisana horizontalno, za sve proizvode koji se smatraju hranom su ujednačeni uslovi i pravila za proizvodnju, kao i odgovornost za sve subjekte u lancu poslovanja hranom. Jaka alkoholna pića su svrstana u hranu u smislu Zakona o bezbednosti

hrane, pa se sve horizontalne odredbe odnose i na njih. U tom smislu je izvršeno usklađivanje odredbi u delu gde su se preplitale nadležnosti a koje postoje još iz vremena kada pitanje bezbednosti nije posmatrano horizontalno, već se rešavalo u svakom propisu posebno, za grupe proizvoda.

III. OBJAŠNjENjE OSNOVNIH PRAVNIH INSTITUTA I POJEDINAČNIH REŠENjA

Članom 1. ovog zakona propisan je predmet uređenja, odnosno da se ovim zakonom uređuje se proizvodnja, geografska oznaka, kvalitet, opis, predstavljanje i deklarisanje i promet jakih alkoholnih pića, kao i druga pitanja od značaja za jaka alkoholna pića.

Članom 2. ovog zakona propisano je da se jakim alkoholnim pićima smatraju sva pića namenjena ljudskoj upotrebi sa specifičnim senzornim osobinama i minimalnom alkoholnom jačinom 15% vol, kao i liker od jaja koji ima minimalnu alkoholnu jačinu 15% vol.

Jaka alkoholna pića nisu proizvodi svrstani u carinsku tarifu (CT) 2203, 2204, 2205, 2206 i 2207.

Članom 3. ovog zakona uređeno je značenje određenih izraza koji su upotrebljeni u ovom zakonu.

Članom 4. ovog zakona propisani su načini na koji se proizvode jaka alkoholna pića (direktno: destilacijom prirodno fermentisanih proizvoda sa aromama ili bez njih; maceracijom ili sl. obradom biljnog materijala u etanolu, destilatu poljoprivrednog porekla i/ili jakom alkoholnom piću; dodavanjem aroma, šećera ili drugih zaslađivača, drugih poljoprivrednih proizvoda i/ili prehrambenih proizvoda u etanol, destilat poljoprivrednog porekla i/ili jako alkoholno piće, ili mešanjem jakog alkoholnog pića s jednim ili više: jakih alkoholnih pića i/ili etil alkohola ili destilata poljoprivrednog porekla i/ili alkoholnih pića i/ili pića).

Članom 5. ovog zakona propisano je da etil alkohol koji se koristi u proizvodnji jakih alkoholnih pića i svih njihovih sastojaka mora da bude isključivo poljoprivrednog porekla. Takođe, etil alkohol koji se koristi za razblaživanje ili rastvaranje boja, aroma i drugih dozvoljenih aditiva mora da bude isključivo poljoprivrednog porekla, a jako alkoholno piće ne sme da sadrži alkohol sintetičkog porekla niti drugi alkohol koji nije poljoprivrednog porekla.

Članom 6. ovog zakona propisano je da se jaka alkoholna pića proizvedena u skladu sa ovim zakonom razvrstavaju u kategorije u skladu sa prilogom koji je sastavni deo zakona, kao i da se jaka alkoholna pića koja ne mogu da se razvrstaju u kategorije proizvode od sirovina poljoprivrednog porekla i/ili prehrambenih proizvoda namenjenih za ljudsku ishranu i može da im se dodaje alkohol, arome i boje i mogu da se zaslađuju.

Članom 7. ovog zakona propisan je način proizvodnje određenih kategorija jakih alkoholnih pića.

Članom 8. ovog zakona propisano je da proizvodnjom jakih alkoholnih pića može da se bavi pravno lice i preduzetnik registrovan u Registar privrednih subjekata, odnosno drugi registar u skladu sa posebnim propisom, koji je upisan u Registar proizvođača jakih alkoholnih pića koji vodi ministarstvo nadležno za poslove poljoprivrede. Takođe je propisan način upisa u taj registar.

Članom 9. ovog zakona propisana je sadržina Registra proizvođača jakih alkoholnih pića, kao i ovlašćenje ministra nadležnog za poslove poljoprivrede da bliže propiše sadržinu i način vođenja Registra proizvođača, kao i obrazac godišnjeg izveštaja o proizvodnji, prometu i zalihama.

Članom 10. ovog zakona uređen je postupak brisanja iz Registra proizvođača.

Članom 11. ovog zakona propisana je dužnost proizvođača da vodi podrumarsku evidenciju i da čuva dokumentaciju kojom se potvrđuju određeni podaci o nabavci, proizvodnji prometu, sirovinama i sl. Napominjemo da podrumarska evidencija predstavlja efikasan mehanizam za kontrolu proizvodnje.

Članom 12. propisana je obaveza proizvođača da obeleži sudove u kojima se nalaze destilat poljoprivrednog porekla i jako alkoholno piće u rinfuznom stanju prema vrsti i nameni i da na njemu naznači količinu i sadržaj alkohola.

Članom 13. ovog zakona propisano je da se starost jakog alkoholnog pića koje je sazrevalo određuje prema starosti najmlađeg dodatog alkoholnog sastojka, kao i da se sazrevanje ili starenje odvija u odgovarajućim sudovima u postupku tokom koga dolazi do određenih prirodnih reakcija koje jakom alkoholnom piću daju organoleptičke osobine koje ranije nije imalo.

Članom 14. ovog zakona propisan je pojam geografske oznake jakog alkoholnog pića i opšte odredbe o geografskoj oznaci jakog alkoholnog pića.

Članom 15. ovog zakona propisane su odredbe u pogledu registracije homonimne (istoimene) geografske oznake.

Članom 16. ovog zakona propisane su odredbe o pravnoj zaštiti registrovane geografske oznake jakih alkoholnih pića.

Članom 17. ovog zakona propisane su odredbe koje uređuju odnos žiga koji sadrži ili se sastoji od registrovane oznake, odnosno registrovanog žiga i geografske oznake jakog alkoholnog pića.

Članom 18. ovog zakona propisano je da geografska oznaka mora da bude registrovana da bi mogla da se upotrebljava i da bi uživala pravnu zaštitu u Republici Srbiji.

Geografska oznaka u Republici Srbiji registruje se u Registar geografskih oznaka i ovlašćenih korisnika geografske oznake jakih alkoholnih pića.

Članom 19. ovog zakona uređen je način podnošenja zahteva za registraciju geografske oznake, kao i dokumentacija koja se uz taj zahtev podnosi.

Članom 20. ovog zakona uređena je sadržina tehničke dokumentacije koja se dostavlja uz zahtev za registraciju geografske oznake, kao i ovlašćenje ministra nadležnog za poslove poljoprivrede da bliže propiše način i postupak za podnošenje zahteva za registraciju geografske oznake i sadržinu tehničke dokumentacije.

Čl. 21. do 23. ovog zakona propisan je način postupanja sa zahtevom za registraciju geografske oznake.

Članom 24. ovog zakona propisano je da se po pravnosnažnosti rešenja o priznavanju geografske oznake ta oznaka registruje u Registru geografskih oznaka. Takođe je propisana i sadržina Registra geografskih oznaka. Pored navedenog, propisano je i ovlašćenje ministra da bliže propiše sadržinu i način vođenja Registra geografskih oznaka.

Članom 25. ovog zakona propisan je način brisanja iz Registra geografskih oznaka, i to odredbe o načinu brisanja registrovane geografske oznake iz tog registra i način brisanja ovlašćenog korisnika iz tog registra.

Članom 26. ovog zakona propisano je koja lica i pod kojim uslovima mogu da upotrebljavaju registrovani geografsku oznaku.

Članom 27. ovog zakona propisano je da se postupak za priznavanje prava na upotrebu registrovane geografske oznake pokreće na zahtev udruženja proizvođača, odnosno proizvođača, kao i podaci koje zahtev za priznavanje prava na upotrebu registrovane geografske oznake treba da sadrži.

Članom 28. ovog zakona propisan je način postupanja sa zahtevom za priznavanje prava na upotrebu registrovane geografske oznake.

Članom 29. ovog zakona propisano je da se na međunarodno registrovanje geografskih oznaka primenjuje propis kojim se uređuju oznake geografskog porekla.

Članom 30. ovog zakona propisano je da jako alkoholno piće sa geografskom oznakom podleže obaveznoj kontroli proizvodnje i kvaliteta koju vrši ministerstvo nadležno za poslove poljoprivrede.

Takođe je propisano da za te poslove ministarstvo može da ovlasti sertifikaciono telo koje je registrovano u Registar privrednih subjekata koje ima akt o akreditaciji izdat od strane nadležnog akreditacionog tela za obavljanje poslova kontrole i kvaliteta.

Članom 31. ovog zakona propisan je način obavljanja poslova ovlašćenog sertifikacionog tela i način oduzimanja ovlašćenja ovlašćenom sertifikacionom telu.

Članom 32. ovog zakona propisano je da se kontrola proizvodnje i kvaliteta vrši na osnovu zahteva koji ovlašćeni korisnik podnosi ministarstvu, odnosno ovlašćenom sertifikacionom telu.

Članom 33. ovog zakona propisano je da se po obavljenoj kontroli proizvodnje i kvaliteta sačinjava izveštaj u kome se daje mišljenje da li je jako alkoholno piće proizvedeno u svemu u skladu sa glavnim specifikacijama tehničke dokumentacije, kao i koja količina jakog alkoholnog pića iz određene proizvodne godine može da se stavi u promet sa geografskom oznakom, kao i da se na osnovu tog izveštaja donosi rešenje ili izdaje sertifikat kojim se dozvoljava stavljanje u promet određene količine jakog alkoholnog pića sa geografskom oznakom iz određene proizvodne godine.

Članom 34. ovog zakona propisni su sadržina i obim prava ovlašćenog korisnika.

Članom 35. ovog zakona propisano je da se na sva pitanja koja nisu posebno uređena ovim zakonom a koja se odnose na upis u Registar proizvođača, registraciju geografske oznake, priznavanje prava na upotrebu registrovane geografske oznake i postupak kontrole proizvodnje i kvaliteta primenjuju odredbe zakona kojim se uređuje upravni postupak.

Čl. 36. i 37. ovog zakona propisane su odredbe o kvalitetu jahih alkoholnih pića i očuvanju kvaliteta jakog alkoholnog pića.

Članom 38. ovog zakona propisano je da se jaka alkoholna pića opisuju, predstavljaju i deklarišu u skladu sa ovim zakonom i posebnim propisom kojim se uređuje deklarisanje hrane.

Članom 39. ovog zakona propisano je da deklaracija jakog alkoholnog pića sa geografskom oznakom mora da sadrži broj rešenja, odnosno sertifikata kojim se dozvoljava stavljanje u promet količine jakog alkoholnog pića iz određene proizvodne godine.

Članom 40. ovog zakona propisano na koji način se opisuju, predstavljaju i deklarišu mešavine.

Članom 41. ovog zakona propisan je način upotrebe složenica.

Članom 42. ovog zakona propisane su odredbe o prodajnom nazivu jahih alkoholnih pića.

Članom 43. ovog zakona propisani su uslovi za stavljanje u promet, odnosno da jaka alkoholna pića koja ispunjavaju uslove u pogledu bezbednosti i kvaliteta i koja su u originalnom pakovanju mogu da se stave u promet za neposrednu ljudsku potrošnju.

Takođe je propisan da je promet jahih alkoholnih pića i destilata poljoprivrednog porekla u rinfuznom stanju dozvoljen samo za dalju doradu i preradu, kao i šta se ne smatra prometom jakog alkoholnog pića i destilata poljoprivrednog porekla.

Članom 44. propisani su uslovi koje jako alkoholno piće mora da ispunjava prilikom uvoza i izvoza.

Članom 45. ovog zakona propisano je da je zabranjeno izlaganje i prodaja jakog alkoholnog pića u rinfuznom stanju na sajmu, pijaci, ugostiteljskom i prodajnom objektu, kao i zabrana prepakivanja i naknadnog deklarisanja jakog alkoholnog pića.

Članom 46. ovog zakona propisani su troškovi upravnog postupka koje snosi podnositelj zahteva, kao i da se sredstva ostvarena po tom osnovu uplaćuju na odgovarajući račun za uplatu javnih prihoda budžeta Republike Srbije, da se visina tih troškova utvrđuje u skladu sa propisima kojima se uređuju administrativne takse,

kao i da troškove kontrole proizvodnje i kvaliteta jakog alkoholnog pića sa geografskom oznakom i izdavanja sertifikata snosi podnositelj zahteva.

Čl. 47-49. ovog zakona propisan je nadzor poljoprivrednog inspektora i mera koje taj inspektor nalaže, a članom 50. da se na rešenje poljoprivrednog inspektora može izjaviti žalba ministru nadležnom za poslove poljoprivrede i da žalba ne odlaže izvršenje rešenja.

Čl. 51-55. propisane su kaznene odredbe.

Čl. 56. i 57. propisane su prelazne i završne odredbe.

IV. FINANSIJSKA SREDSTVA POTREBNA ZA SPROVOĐENJE ZAKONA

Za sprovođenje ovog zakona obezbeđena su sredstva u budžetu Republike Srbije za 2015. godinu u visini od 2.300.000 dinara i to na Razdelu 23, Glava 23.0, Program 0101- Uređenje i nadzor u oblasti poljoprivrede, Programska aktivnost 0002 - Poljoprivredna inspekcija, a u okviru Ekonomске klasifikacije 424 - Specijalizovane usluge, koja iznosi ukupno 25.000.000 dinara a u skladu sa Zakonom o budžetu Republike Srbije za 2015. godinu („Službeni glasnik RS”, broj 142/14).

V. ANALIZA EFEKATA

Koji problem se rešava zakonom?

Proizvodnja rakije u Republici Srbiji je veoma rasprostranjena i predstavlja viševekovnu tradiciju. Skoro svaka kuća u ruralnoj sredini ima voćnjak i voće uglavnom prerađuje u najkomercijalniju voćnu prerađevinu - rakiju. Do donošenja Zakona o rakiji i drugim alkoholnim pićima 2009. godine bilo je registrovano 2.048 proizvođača, od čega je bilo 1.811 fizičkih lica i 237 privrednih subjekata. Veliki broj fizičkih lica, dotadašnjih proizvođača rakije, zbog visokih zahteva i troškova, odlučio je da ne obavi registraciju proizvodnje u skladu sa zakonom. Razlozi za takvu odluku su bili nezadovoljstvo uvedenim uslovima i troškovima koje je neophodno napraviti kako bi se ispunili uslovi za proizvodnju u skladu sa zakonom. Po odredbama zakona bilo je neophodno da se fizička lica registruju kao preuzetnici, da poseduju odgovarajuću opremu za proizvodnju i odgovarajući kadar u stalnom radnom odnosu. Obzirom da Zakon o bezbednosti hrane u to vreme nije bio donet, namera je bila da procesom proizvodnje rakije rukovodi lice sa adekvatnom stručnom spremom (tehnolog), kako bi se na taj način osigurala bezbednost proizvoda. Zato se kao rezultat primene zakona iz 2009. godine broj registrovanih proizvođača smanjio na 400. Time je veliki broj bivših proizvođača fizičkih lica ostao van sistema a rakija koju oni proizvode je dodatno uvećala ukupnu količinu rakije koju domaćinstva proizvode za sopstvene potrebe. Po zakonu iz 2009. godine ne postoji mehanizam da se proizvodnja fizičkog lica nađe u legalnim, kontrolisanim tokovima, obzirom da se odredbe zakona ne odnose na proizvodnju fizičkog lica.

Prema Popisu poljoprivrede 2012, proizvodnjom voća bavilo se 295.203 poljoprivredna gazdinstva. U poslednjoj deceniji broj stabala pod voćem kretao se između 79,8 miliona i 81,6 miliona a prosečni prinosi drvenastih voćnih vrsta u istom periodu kretali su se u rasponu od 9 do 17 kg/stablu. Prosečan prinos drvenastih voćnih vrsta u 2013. godini iznosio je 17,2 kg/stablu.

Vodeće mesto u Srbiji kako po broju stabala, tako i po proizvodnji zauzima šljiva. Ukupan broj rodnih stabala ima tendenciju neznatnog opadanja. U 2013. godini broj rodnih stabala od 39,5 miliona (94% u centralnoj Srbiji) manji je za 2,2% u odnosu na prethodnu godinu i 4% u odnosu na prosek poslednjeg petogodišnjeg perioda (krčenje stabala zbog bolesti šarke šljive). Iako se broj stabala šljive smanjio, prosečan prinos od 19 kg/stablu 2013. godine (najviši u poslednjoj deceniji), doprineo je povećanju proizvodnje šljive za 88,6% u odnosu na izrazito sušnu 2012. godinu. Ukupna proizvodnja šljive u 2013. godini iznosila je 738.000 t. U poslednjih nekoliko

godina sve je više modernih intenzivnih zasada šljive sa gustinom sadnje od 800 do 1.200 sadnica po hektaru, sa prinosom oko 14 t/ha. U Srbiji se gaji veliki broj sorti šljive, od autohtonih, čiji je tipičan predstavnik pozegača, pa do onih najplemenitijih. Generalno posmatrano, struktura sortimenta dosta je nepovoljna. Procenjuje se da autohtone rakische sorte, čiji prinosi osciliraju i lošijeg su kvaliteta ploda, učestvuju sa jednom polovinom u broju stabala.

Otkup šljive se kretao na nivou od 1,7% do 4% ukupne proizvodnje u poslednjem petogodišnjem periodu. Osim toga, jako male količine su se prodavale na pijacama za konzumiranje u svežem stanju. Najveća količina ostaje kod samih proizvođača za proizvodnju rakije šljivovice (procenjuje se oko 75% proizvodnje), a ostalo se prerađuje u suvu šljivu, pekmez, kao i druge proizvode.

Prema podacima Republičkog zavoda za statistiku, prosečna godišnja proizvodnja rakije iznosi 44,8 miliona litara, sa tendencijom porasta po stopi od 2,9% godišnje.

Zakon iz 2009. godine je dozvoljavao promet rakije u rinfuznom stanju samo između registrovanih proizvođača. Time je veliki broj fizičkih lica koji rakiju proizvode za sopstvene potrebe ostao van sistema legalnog prometa i bez mogućnosti da je legalno prodaju registrovanim proizvođačima u situacijama kada njihova proizvodnja premašuje sopstvene potrebe. Ovo je bio veliki generator sivog tržišta voćnih destilata.

Ovim predlogom zakona je omogućen promet jakih alkoholnih pića i destilata u rinfuznom stanju ne samo između registrovanih proizvođača jakih alkoholnih pića, već između svih subjekata na tržištu kada je jako alkoholno piće i destilat predmet dalje dorade i prerađe. Na ovaj način se fizičkim licima daje mogućnost da višak sopstvenih potreba destilata kroz odgovarajući ugovorni odnos plasiraju u dalju proizvodnju a registrovanim proizvođačima jakih alkoholnih pića omogućava kupovina sirovine od fizičkih lica, njena dalja dorada i prerađa. U skladu sa Zakonom o bezbednosti hrane registrovani proizvođač je odgovoran za kvalitet i zdravstvenu ispravnost, odnosno bezbednost jakog alkoholnog pića u prometu i destilata poljoprivrednog porekla preuzetog od fizičkog lica.

Uslovi za registraciju proizvođača su po zakonu iz 2009. godine bili jako komplikovani i skupi. Registrovani proizvođači su bili dužni da poseduju tačno propisane prostorije, opremu, kao i da pored vlastitog višegodišnjeg iskustva u stalnom radnom odnosu imaju stručno lice koji rukovodi procesom proizvodnje i odgovara za kvalitet i bezbednost. Oprema za kompletни proizvodni proces je morala biti u vlasništvu, nije mogla biti pozajmljena niti iznajmljena, što nije najbolje rešenje, posebno za male proizvođače, jer se proizvodnja obavlja fazno i pojedina oprema se koristi u vrlo kratkom periodu godine. Tehnolog u stalnom radnom odnosu je takođe jedno od rešenja koje se pokazalo kao skupo za sve proizvođače. Proizvodnja rakije se obavlja po fazama a pojedine faze proizvodnje se obavljaju u različitim delovima godine i svakako da tehnolog u stalnom radnom odnosu nije potreban u svim fazama. Proizvodnja rakije započinje berbom voća a potom sledi njegova fermentacija. Nakon toga sledi destilacija prevrele voćne komine od čega nastaje voćni destilat, koji pre nego što postane voćna rakija mora da pretrpi još neke promene i faze tehnološkog postupka. Između ovih faza može da prođe i godinu dana a i više ako se proizvodi rakija koja stari. Stvarna potreba za nadzorom stručnog lica je neophodna samo nekoliko dana a može biti i savetodavnog karaktera, naročito ako i sam proizvođač dobro poznaje tehnološki proces ili je reč o manjem proizvođaču.

Stari koncept koji je obavezivao registrovane proizvođače da poseduju opremu za kompletan tehnološki proces proizvodnje je onemogućavao proizvođače da uz manje troškove započnu proizvodnju, kao i one koji imaju ekonomski interes da

jaka alkoholna pića pune kod drugog proizvođača ili u specijalizovanim punionicama koje imaju za to najsavremeniju opremu.

Ovim Zakonom se takođe propisuje postupak registracije geografske oznake jakih alkoholnih pića, koji pored toga što nije bio adekvatno rešen prethodim zakonom, nije bio ni u skladu sa odgovarajućim regulativama EU.

Uvođenje kategorija jakih alkoholnih pića sa jasno definisanim sirovinama i načinom proizvodnje, eliminiše mogućnost dovođenje potrošača u zabludu u vezi porekla i kvaliteta proizvoda, posebno kad se radi o voćnim rakijama.

Uzimajući u obzir veliki potencijal primarne proizvodnje voća i tradiciju u proizvodnji rakije, poražavajuća je činjenica da u poslednjih 10 godina nije zaštićena ni jedna geografska oznaka za rakiju, niti je ima u prometu. Razlozi za to leže delom i u komplikovanoj proceduri zaštite geografske oznake ali i nedovoljno razvijenoj svesti proizvođača o prednostima udruživanja i koristi koju dobijaju na tržištu u odnosu na iste takve proizvode bez oznake geografskog porekla. Veliki obim sive ekonomije na tržištu konstantno ugrožava proizvodnju registrovanih proizvođača i čini ih nedovoljno konkurentnim, tako da nema ekonomskog podsticaja da dodatnim ulaganjima poskupe proizvodnju.

S obzirom da se Republika Srbija nalazi u procesu pridruživanja Evropskoj uniji i da, u skladu sa obavezama proisteklim iz tog procesa, radi na harmonizaciji svog zakonodavstva sa legislativom Evropske unije, ovaj zakon predstavlja korak napred ka usklađivanju proizvodnje jakih alkoholnih pića u Republici Srbiji sa Zajedničkom poljoprivrednom politikom Evropske unije. Usklađivanjem sa instrumentima i kriterijumima Zajedničke poljoprivredne politike Evropske unije stvaraju se uslovi za postepeno prilagođavanje domaćih proizvođača uslovima koji se primenjuju u Evropskoj uniji i pripremanje domaćih proizvođača za predstojeće članstvo u Evropskoj uniji.

Koji ciljevi treba da se postignu donošenjem zakona?

Donošenje ovog zakona predstavlja privrednu i ekonomsku nužnost za našu zemlju.

Liberalizacija uslova za obavljanje proizvodnje jakih alkoholnih pića će dovesti do povećanja broja registrovanih proizvođača zbog smanjenja troškova proizvodnje.

Ovde se pored novih proizvođača koji će naći ekonomski interes da se registruju i tako valorizuju primarnu proizvodnju voća, misli i na proizvođače jakih alkoholnih pića koja imaju znanje i iskustvo u proizvodnji i koji su u skladu sa propisima koji su važili pre donošenja Zakona o rakiji i drugim alkoholnim pićima bili registrovani proizvođači - fizička lica, ali usled uvođenja novih uslova za proizvodnju i povećanja troškova proizvodnje od početka primene Zakona o rakiji i drugim alkoholnim pićima nisu bili u stanju da ispune nove uslove i registruju se kao proizvođači.

Omogućavanje saradnje registrovanih proizvođača i fizičkih lica će omogućiti fizičkim licima da viškove iz sopstvene proizvodnje plasiraju, ali ne direktno na tržište za neposrednu ljudsku potrošnju, već registrovanim proizvođačima jakih alkoholnih pića, koji će voćne destilate koristiti za dalju proizvodnju. Fizičkim licima će ovaj vid saradnje biti izvor prihoda i način za potpunije angažovanje resursa (postojećih voćnjaka i članova domaćinstva) što može biti podsticaj razvoju ruralnih oblasti i usporavanje procesa depopulacije sela. Podsticaj daljem razvoju sektora jakih alkoholnih pića koje ovaj zakon treba da donese će neosporno uticati na razvoj primarne proizvodnje voća koja u Republici Srbiji svakako ima potencijal za dalji razvoj. Registrovani proizvođači bi kroz ovu saradnju dolazili do sirovine za dalju proizvodnju, bili odgovorni za njen kvalitet, zdravstvenu ispravnost i bezbednost jakih alkoholnih pića koja su u ponudi krajnjim korisnicima na tržištu. Ova mogućnost treba da dovede do smanjenja količine destilata kod fizičkih lica, obezbedi veće količine sirovine registrovanim proizvođačima i smanjenje sivog tržišta voćnih rakija. Ovaj

proces će svakako dovesti i do čvršćeg povezivanja proizvođača i prerađivača, a fizička lica koja proizvode voćni destilat za registrovane proizvođače će u nekom momentu pronaći ekonomsku isplativost da nabavkom dodatne opreme i sama postanu registrovani proizvođači jakih alkoholnih pića, što će dovesti do povećanja broja registrovanih proizvođača.

Usvajanjem ovog zakona utvrdiće se nivo zaštite i informisanosti potrošača, smanjiti ilegalna prodaja rakije, očuvaće se tradicija u proizvodnji rakije a potrošači će biti zaštićeni u smislu kvaliteta i bezbednosti jakih alkoholnih pića na tržištu.

Donošenjem ovog zakona će se omogućiti jednostavan i transparentan način za zaštitu geografske oznake jakih alkoholnih pića proizvođačima koji imaju interes da proizvode jaka alkoholna pića sa dodatom vrednošću. Ovo će usloviti pojavu novih privrednih subjekata – sertifikacionih tela u kontroli proizvodnje i kvaliteta jakih alkoholnih pića sa geografskom oznakom.

Jedan od važnih ciljeva ovog zakona je i potpuno usklađivanje sa Uredbom EU 110/2008 (REGULATION (EC) No 110/2008 OF THE EUROPEAN PARLIAMENT AND OF THE COUNCIL of 15 January 2008 on the definition, description, presentation, labelling and the protection of geographical indications of spirit drinks and repealing Council Regulation (EEC) No 1576/89).

Sve ovo predstavlja dodatni razlog za zakonodavno regulisanje ove oblasti sa ciljem da se ovaj sektor privrede naše zemlje učini konkurentnim i organizuje u skladu sa savremenim evropskim i svetskim tokovima. Ovim izmenama, posebno po pitanju kategorizacije i deklarisanja jakih alkoholnih pića se stvaraju preduslovi za dalji razvoj industrije jakih alkoholnih pića i investicije u tom sektoru jer se primenjuju iste kategorije i način deklarisanja kao u EU, što je vrlo bitno, kako za razvoj izvozno orijentisanog domaćeg sektora tako i potencijalnih investicija.

Da li su razmotrene druge mogućnosti za rešavanje problema?

U našem pravnom sistemu proizvodnja jakih alkoholnih pića uređena je Zakonom o rakiji i drugim alkoholnim pićima („Službeni glasnik RS”, broj 41/09), a podzakonski akti na osnovu tog zakona u najvećem broju nisu doneti.

Prilikom donošenja ovog zakona razmatrana je mogućnost da se problemi koji su uočeni u primeni postojećeg zakona prevaziđu njegovim izmenama.

Usklađivanje postojećih propisa sa EU legislativom, kao i njihovo menjanje radi osavremenjavanja i usklađivanja sa sadašnjim privrednim uslovima, predstavljalo bi duži i teži način za rešavanje svih izazova koji se pred sektorom jakih alkoholnih pića nalaze.

Imajući u vidu da bi u tom slučaju bilo neophodno izmeniti oko 80% članova postojećeg zakona, procenjeno je da je zbog obima i sadržine planiranih izmena celishodnije pristupiti izradi novog zakona, posebno imajući u vidu da je u skladu sa Jedinstvenim metodološkim pravilima za izradu propisa koje je doneo Zakonodavni odbor Narodne skupštine Republike Srbije na sednici održanoj 30. marta 2010. godine u članu 47. stav 2. propisano da u slučaju da se više od polovine članova osnovnog propisa menja, odnosno dopunjuje, treba doneti novi propis.

Samo donošenjem ovog ovog zakona možemo na najbolji način da proizvodnju i promet jakih alkoholnih pića unapredimo i predstavimo kao dobro organizovanu i kontrolisanu celinu iz koje će rezultirati kvalitetni i bezbedni proizvodi. To možemo postići boljim organizovanjem već postojeće proizvođačke prakse, unapređenjem kvaliteta i kontrole, razvojem proizvodnje rakije sa geografskim poreklom i eliminisanjem svega onoga što opterećuje proizvodnju a što se može postići boljom organizacijom proizvodnje i kontrolom u prometu.

Zašto je donošenje zakona najbolje rešenje datog problema?

Donošenje ovog zakona je najbolje rešenje za navedene probleme iz razloga što je na ovaj način organizovan sistem proizvodnje jakih alkoholnih pića koji je kompatibilan i opšte prihvaćen. Proizvodnja, zaštita geografske oznake, deklarisanje i kontrola proizvodnje jakih alkoholnih pića ovim zakonom uređuje se na isti način na koji su ove oblasti uređene u zemljama Evropske unije i zemljama u okruženju, što će samo po sebi olakšati integraciju sektora jakih alkoholnih pića u međunarodne tokove i pospešiti investicije u ovom sektoru i spoljnotrgovinsku razmenu kroz dostizanje odgovarajućih standarda.

Na koga će i kako uticati rešenja predložena u zakonu?

Ovaj zakon će najviše uticati na same proizvođače jakih alkoholnih pića. Prema podacima iz Registra proizvođača rakije i drugih alkoholnih pića u Republici Srbiji ima 400 proizvođača rakije i drugih alkoholnih pića čija ukupna godišnja proizvodnja iznosi oko 12.000.000 litara alkoholnih pića.

Obzirom da je prema podacima Republičkog zavoda za statistiku obim proizvodnje jakih alkoholnih pića u Republici Srbiji mnogo veći od navedenog, i kreće se oko 80.000.000 litara na godišnjem nivou, jasno je da se velika količina jakih alkoholnih pića proizvodi od strane lica koja nisu registrovani proizvođači.

Razloge za toliku razliku u količinama proizvedenih jakih alkoholnih pića treba tražiti pre svega u velikim troškovima proizvodnje, obzirom da je u skladu sa postojećim zakonom koji uređuje proizvodnju jakih alkoholnih pića svaki proizvođač morao da ima svoj objekat, opremu i uređaje za proizvodnju, kao i da je svaki proizvođač morao da ima u stalnom radnom odnosu zaposleno stručno lice odgovarajuće stručne spreme koje rukovodi procesom proizvodnje, a preduzetnici su imali mogućnost da za rukovođenje procesom proizvodnje zaključe ugovor sa pravnim licem koje je registrovano za pružanje usluga u poljoprivredi koje ima zaposleno stručno lice odgovarajuće stručne spreme.

Takođe, određena količina proizvedene rakije proizvodi se u domaćinstvima za sopstvene potrebe i ne stavlja se u promet, tako da i podatak o toj količini ulazi u statistički podatak o ukupnoj proizvedenoj količini alkoholnih pića.

U tom smislu ovaj zakon uticaće pre svega na proizvođače jakih alkoholnih pića obzirom da više neće morati da imaju u stalnom radnom odnosu zaposleno stručno lice, već će ukoliko poseduju odgovarajuća znanja i iskustvo moći sami da rukovode procesom proizvodnje, odnosno ako takva znanja i iskustvo nemaju moći će da zaključe ugovor kojim će za obavljanje tog posla angažovati stručno lice u trenutku, odnosno fazi proizvodnje u kojoj im je stručna pomoć potrebna.

Ovim zakonom propisan je postupak i način zaštite geografske oznake jakih alkoholnih pića, čime se utiče na udruživanje proizvođača oko geografske oznake kako bi mogli da tu geografsku oznaku koriste.

Takođe, ovaj zakon uticaće i na potrošače jakih alkoholnih pića, imajući u vidu da je proizvodnja jakog alkoholnog pića određene kategorije propisana potpuno precizno u smislu načina proizvodnje, upotrebljenih sirovina, tehnoloških postupaka, kvaliteta, kao i njegovog deklarisanja, opisivanja i predstavljanja, čime se za krajnjeg potrošača obezbeđuje odgovarajući kvalitet, potpuna informisanost o proizvodu i njegovom sastavu, a čime se obezbeđuje zaštita potrošača u pogledu kvaliteta, zdravstvene ispravnosti i bezbednosti gotovog proizvoda.

Očekuje se i uticaj na primarne proizvođače voća, koji imaju mogućnost da kada proizvodnja voća bude premašila tržišne kapacitete, uz relativno jednostavne uslove i male troškove voće prerade u rakiju, koja je najkomercijalnija preradevinu od voća i nije kvarljiva.

Omogućava se trgovina jakim alkoholnim pićem u rinfuznom stanju između proizvođača jakih alkoholnih pića i proizvođača prehrambenih proizvoda, tako da

donošenje ovog zakona utiče i na proizvođače prehrambenih proizvoda tako što pojeftinjuje njihovu proizvodnju.

Generalno, očekuje se pozitivan uticaj na ekonomsko-privrednu situaciju u Republici Srbiji.

Koji su troškovi koje će primena zakona izazvati građanima i privredi, posebno malim i srednjim preduzećima?

Donošenje ovog zakona obezbeđuje povoljnije uslove za proizvodnju jakih alkoholnih pića.

Troškovi koje će primena zakona izazvati privredi, odnosno proizvođačima jakih alkoholnih pića su minimalni i pre svega u iznosu troškova upravnog postupka za podnošenje pojedinih zahteva i upise u odgovarajuće registre, čija se visina utvrđuje u skladu sa propisima kojima se uređuju administrativne takse, kao što su troškovi za:

- 1) izdavanje rešenja o upisu u Registar proizvođača;
- 2) izdavanje rešenja o priznavanju geografske oznake;
- 3) izdavanje rešenja o priznavanju prava korišćenja registrovane geografske oznake;
- 4) izdavanje rešenja o stavljanju u promet jakog alkoholnog pića sa geografskom oznakom.

U skladu sa Zakonom o republičkim administrativnim taksama, republička administrativna taksa za zahtev za upis u registar iznosi 290 dinara, a za donošenje rešenja po zahtevu 1.490 dinara.

Svaki proizvođač jakog alkoholnog pića sve podatke koje sadrži podrumarska evidencija već posede, a dokumentaciju kojom dokazuje te podatke mora da ima iz razloga sopstvenog poslovanja, inspekcijske kontrole, plaćanja poreza i drugih javnih dažbina, tako da uvođenje obaveze vođenja podrumarske evidencije ne zahteva dodatne troškove za proizvođače jakih alkoholnih pića.

Takođe, zakonom nije propisan način obeležavanja sudova, kao ni neophodnost nabavke određenih sredstava za obeležavanje sudova, tako da proizvođač neće imati troškove koji proizilaze iz obaveze obeležavanja sudova, obzirom da sudove može da obeleži bez ikakvih troškova.

Obzirom da je proizvodnja rakije u Srbiji tradicionalna, redak je novi proizvođač koji kreće u ovu proizvodnju od nule. Obično već postoje voćnjaci kao sirovinska baza, objekti i oprema za proizvodnju, koji se koriste kada se za tim ukaže potreba, npr. višak voća koji se nije iskoristio na drugi način (sveža potrošnja ili drugi vidovi prerade).

Ono što je u važećem zakonu predstavljalo ograničavajući faktor za veći broj registrovanih proizvođača je tehnolog u stalnom radnom odnosu, što je podrazumevalo platu i doprinose na godišnjem nivou, što je značajno poskupljivalo proizvodnju. Ukipanjem obaveze prijema tehnologa u stalni radni odnos ti troškovi su znatno smanjeni i prilagođeni potrebama proizvođača da tehnologa angažuju ugovorno za jedan ili dva meseca godišnje.

Značajno pojeftinjenje i za proizvođača i državu je ukidanje obaveze utvrđivanja materijalno tehničkih uslova za proizvodnju. Za razliku od ranijeg načina utvrđivanja gde je inspektor izlazio na teren i utvrđivao MTU, sada proizvođač može i poštovatno da obavi registraciju. Proizvođač je morao da poseduje svu potrebnu opremu i kadrove za proizvodnju kako bi se registrovao, što je u situaciji kada se rakija proizvodi periodično ili u manjim količinama, teško predvideti kapacitete i značajno poskupljuje proizvodnju zbog povremenog korišćenja opreme. Uz striktno poštovanje pravila o bezbednosti proizvoda koji se iznosi na tržište, ovim načinom je proizvođaču omogućeno da sa rastom obima proizvodnje prilagođava i potrebnu opremu.

Kontrola proizvodnje i kvaliteta jakih alkoholnih pića sa geografskom oznakom je bila obaveza poljoprivredne inspekcije. Obzirom na slabu zainteresovanost proizvođača za proizvodnjom jakih alkoholnih pića sa geografskom oznakom i nedovoljne kapacitete poljoprivredne inspekcije, u prometu nema jakih alkoholnih pića sa geografskom oznakom. Uvođenjem sertifikacionog tela koje će vršiti kontrolu proizvodnje, očekuje se da se ta oblast postavi na tržišne osnove i podstakne obrazovanje novih privrednih subjekata koji će poslovati u sektoru, što bi sve zajedno vodilo rastu proizvodnje jakih alkoholnih pića sa geografskom oznakom.

Uspostavljanje i vođenje baze podataka o proizvođačima jakih alkoholnih pića neće uzrokovati nove troškove, jer se podaci već vode u Sektoru poljoprivredne inspekcije Ministarstva.

Proizvodnja jakih alkoholnih pića sa geografskom oznakom predstavlja korist za samog proizvođača pri njegovom nastupu na tržištu jer je jako alkoholno piće sa geografskom oznakom proizvod sa dodatom vrednošću u odnosu na druge proizvode iz iste kategorije. Takvi proizvodi lakše nalaze put do kupca iako imaju veću cenu jer iza njih стоји jedan standardizovan i garantovan kvalitet i proizvođači se odlučuju na njihovu proizvodnju bez obzira na troškove koje prouzrokuje registracija geografske oznake i godišnja kontrola proizvodnje i sertifikacije.

Tehničku dokumentaciju za zaštitu geografske oznake može da izradi sam proizvođač u zavisnosti od svog tehnološkog procesa proizvodnje, tako da može da je izradi bez dodatnih troškova.

Troškovi kontrole procesa proizvodnje i dobijanja sertifikata kojim se dozvoljava stavljanje u promet određene količine jakog alkoholnog pića sa geografskom oznakom iz određene proizvodne godine su troškovi koje plaća proizvođač jakog alkoholnog pića sa geografskom oznakom u iznosu koji zavisi od izbora ovlašćenog sertifikacionog tela i količine proizvedenog jakog alkoholnog pića sa geografskom oznakom na godišnjem nivou. Cena ovakvih usluga slobodno se formira na tržištu.

Da li pozitivni efekti zakona opravdavaju troškove njegove primene?

Usklađenost ovog zakona sa zakonodavstvom Evropske unije omogućava zaštitu od falsifikata, sprečava promet proizvođačima koji nisu registrovani, uspostavlja bazu podataka o proizvođačima, proizvodnji i kvalitetu jakih alkoholnih pićima.

Zaštita geografske oznake podrazumeva određene troškove, ali pozitivni efekti opravdavaju te troškove. Naime, zaštita geografske oznake i proizvodnja jakih alkoholnih pića sa geografskom oznakom je dobrovoljna, nije obavezujuća za sve proizvođače. Proizvođači koji se opredеле za proizvodnju jakih alkoholnih pića sa geografskom oznakom proizvode proizvod koji ima veću dodatu vrednost, koji je konkurentan i čija veća cena na tržištu opravdava povećane troškove u samoj proizvodnji.

Na osnovu navedenog, može se zaključiti da ni jedno novo zakonsko rešenje ne vodi ka povećanju troškova za proizvođača, odnosno ukupne koristi (očekivani pozitivni efekat) su daleko ispred u odnosu na troškove koji bi mogli da nastanu primenom novog zakona.

Da li zakon stimuliše pojavu novih privrednih subjekata na tržištu i tržišnu konkureniju?

Usklađivanjem kategorizacije i deklarisanja jakih alkoholnih pića se stvaraju preduslovi za dalji razvoj industrije jakih alkoholnih pića i investicije u ovom sektoru. Ovaj zakon treba da omogući čitavoj industriji uklapanje u savremene svetske tokove po istim standardima i načinu deklarisanja kako za domaće, tako i svetsko tržište.

Takođe, cilj standardizacije uslova je i da se omoguće investicije u ovom sektoru, obzirom da postoji veliki proizvodni potencijal primarne proizvodnje voća.

Manji troškovi koji opterećuju proizvodnju će domaće proizvođače učiniti konkurentnim u odnosu na proizvođače iz EU, što će omogućiti lakši izvoz jakih alkoholnih pića proizvedenih u Republici Srbiji i nastup na tržištu.

Ovim zakonom su propisani uslovi za zaštitu geografske oznake jakih alkoholnih pića proizvođačima koji imaju interes da proizvode jaka alkoholna pića sa dodatom vrednošću. Kontrola proizvodnje i kvaliteta jakih alkoholnih pića sa geografskom oznakom će biti poverena sertifikacionim telima koja su akreditovana i imaju stručni kadar za te poslove, novim privrednim subjektima koji će poslovati u ovom sektoru. Nov način regulisanja upotrebe geografske oznake, konačno će omogućiti tržišnu potvrdu specifičnih osobina i kvaliteta koje se tradicionalno pripisuju pojedinim kategorijama jakih alkoholnih pića, posebno rakijama.

Ovim zakonom se geografska oznaka uređuje kao kolektivno pravo koje mogu da ostvare udruženja proizvođača, čime se podstiče formiranje novih privrednih subjekata - udruženja proizvođača jakih alkoholnih pića sa geografskom oznakom. Na ovaj način direktno se podstiče ukrupnjavanje sektora proizvodnje, međusobno udruživanje i koncentracija proizvodnje.

Uvođenjem proizvodnje i prometa voćnih destilata u legalne tokove smanjiće se u značajnoj meri postojanje sive ekonomije u ovoj oblasti, što će proizvođače koji posluju u skladu sa zakonom učiniti konkurentnijima.

Sve ovo predstavlja dodatni razlog za zakonodavno regulisanje ove oblasti sa ciljem da se ovaj sektor privrede naše zemlje učini konkurentnim i organizuje u skladu sa savremenim evropskim i svetskim tokovima.

Da li su zainteresovane strane imale priliku da iznesu svoje stavove o zakonu?

Zainteresovane strane su imale priliku da iznesu svoje stavove o zakonu.

Radna grupa osnovana rešenjem ministra je u svom sastavu imala predstavnike ministarstva, proizvođača, nauke, kao i predsednika Grupacije proizvođača rakije, koji je obezbeđivao kontinuirano informisanje članova Grupacije, kao i povratno informisanje radne grupe. Na taj način je obezbeđena dobra komunikacija i informisanje proizvođača, čiji su članovi bili upoznati sa zadatkom radne grupe u vezi usklađivanja zakona sa uredbom EU. Privredna komora Beograda i Grupacija proizvođača rakije su se dopisom br. 01-784/1 od 22. jula 2014. godine obratili ministarstvu i podržali rešenja u novom zakonu. Održano je još dva sastanka sa Grupacijom, na kojima su detaljno objašnjena rešenja koja se propisuju zakonom.

Održan je i sastanak sa predstnikom velikog domaćeg proizvođača „Rubin”, Kruševac, na kome se razgovaralo o deklarisanju jakih alkoholnih pića nakon donošenja zakona, obzirom da se usklađivanjem ukida jedan broj kategorija i na sastanku je konstatovano da nema štetnih posledica po domaću proizvodnju, obzirom da u okviru novog zakona ima dovoljno prostora za uklapanje postojećih, kao i novih proizvoda u budućnosti.

U postupku pripreme zakona kojim se uređuje proizvodnja jakih alkoholnih pića, Ministarstvo poljoprivrede i zaštite životne sredine sprovelo je javnu raspravu o Nacrtu zakona o jakim alkoholnim pićima. Javna rasprava sprovedena je nakon sačinjavanja Nacrta zakona od strane radne grupe u čiji su rad bili uključeni predstavnici Ministarstva poljoprivrede i zaštite životne sredine, predstavnici proizvođača jakih alkoholnih pića i njihovih udruženja.

Javna rasprava o Nacrtu zakona o jakim alkoholnim pićima održana je na osnovu zaključka Odbora Vlade za privedu i finansije 05 Broj: 011-6967/2015 od 24. juna 2015. godine, u skladu sa Programom javne rasprave, u periodu od 29. juna do 18. jula 2015. godine.

Javna rasprava počela je 29. juna 2015. godine isticanjem Nacrtu zakona o jakim alkoholnim pićima na internet stranici Ministarstva poljoprivrede i zaštite životne sredine i portalu e-uprave. U periodu sproveđenja javne rasprave sva zainteresovana lica mogla su da dostave svoje pisane komentare, sugestije i primedbe poštom, odnosno elektronskom poštom.

U periodu sproveđenja javne rasprave Ministarstvo poljoprivrede i zaštite životne sredine u saradnji sa Privrednom komorom Beograda – Grupacijom proizvođača rakije, Privrednom komorom Srbije i Udruženjem proizvođača „Srpska rakija“ održalo je nekoliko javnih skupova na kojima je predstavljen Nacrt zakona o jakim alkoholnim pićima svim zainteresovanim učesnicima i na kojima je tim subjektima omogućeno da iznesu svoje komentare na Nacrt zakona o jakim alkoholnim pićima.

Rasprava o Nacrtu zakona o jakim alkoholnim pićima vodila se u Beogradu (Privredna komora Beograda, 13. jula 2015. godine), Bajinoj Bašti (BB Klekovača d.o.o, 16. jula 2015. godine) i u Kruševcu (Regionalna privredna komora, 17. jula 2015. godine).

Na održanoj javnoj raspravi u više gradova izneta su pozitivna mišljenja o većini rešenja sadržanih u Nacrtu zakona o jakim alkoholnim pićima, kao i mnogobrojni komentari i sugestije.

Radna grupa koja je sačinila Nacrt zakona o jakim alkoholnim pićima razmotrila je sve pristigne komentare i sugestije i prihvatala i u tekstu Nacrtu zakona ugradila određen broj tih sugestija, čime je značajno unapređen tekst Nacrtu zakona o jakim alkoholnim pićima.

U vezi s tim, prihvaćene su sugestije koje se odnose na preciziranje značenja pojedinih izraza koji u upotrebljeni u navedenom nacrtu zakona, predlog da se raspon kazne za prekršaje za fizičko lice i odgovorno lice u pravnom licu poveća, kao i predlog da se u cilju izbegavanja nedoumica i slobodnih tumačenja i uočenih nesporazuma između proizvođača i inspektora u kontroli podrumarske evidencije precizno propiše sadržina podrumarske evidencije. Takođe, prihvaćene su i sugestije visokoškolskih ustanova koje su se odnosile na proširivanje subjekata koji u skladu sa odredbama navedenog nacrtu zakona mogu da obavljaju poslove kontrole proizvodnje i kvaliteta jakih alkoholnih pića sa geografskom oznakom, tako što je tekst Nacrtu zakona o jakim alkoholnim pićima dopunjena u delu koji se odnosi na uslove za obavljanje poslova kontrole proizvodnje i kvaliteta jakih alkoholnih pića sa geografskom oznakom, čime je visokoškolskim ustanovama i naučnoistraživačkim organizacijama omogućeno da obavljaju navedene poslove.

U postupku javne rasprave od strane Poverenika za informacije od javnog značaja i zaštitu podataka o ličnosti, koje su se odnosile na potrebu konkretnog propisivanja podataka o ličnosti koji će se prikupljati i obrađivati u okviru registara koji se vode u skladu sa Nacrtom zakona o jakim alkoholnim pićima, i to, pre svega, Registar proizvođača jakih alkoholnih pića.

Veliki broj sugestija i primedaba datih u toku javne rasprave odnosio se na pitanja koja se posredno tiču jakih alkoholnih pića, ali se ne nalaze u nadležnosti Ministarstva poljoprivrede i zaštite životne sredine, kao što je, pre svega, pitanje akciza i nelegalne trgovine. Primedbe i sugestije nisu prihvaćene iz razloga što Nacrt zakona o jakim alkoholnim pićima ne uređuje ove oblasti, već su za njihovo uređenje nadležna druga ministarstva.

Određene sugestije nisu prihvaćene iz razloga što predložena rešenja nisu u skladu sa propisima Evropske unije sa kojima se ovaj nacrt zakona u potpunosti usklađuje (kao što je propisivanje maksimalne alkoholne jačine jakih alkoholnih pića), iz razloga što bi njihovo prihvatanje onemogućilo praćenje sledljivosti u proizvodnji jakih alkoholnih pića (predlog da Registrar proizvođača jakih alkoholnih pića ne sadrži podatke o dobavljaču destilata poljoprivrednog porekla), iz razloga što bi njihovo prihvatanje dovelo do kolizije sa zakonom kojim s uređuje bezbednost hrane (predlog da se obrazuje Nacionalna centralna laboratorijska za kvalitet jakih alkoholnih pića i

definišu parametri senzornog ocenjivanja i kvalifikacije ocenjivača, propisu metode za detekciju dodavanja nedozvoljenih sredstava za pojedine kategorije pića).

Imajući u vidu da je deo sugestija koje su predložene tokom javne rasprave ugrađene u tekst Nacrta zakona o jakim alkoholnim pićima, sa ciljem njegovog poboljšanja, kao i zainteresovanost subjekata koji su uzeli učešće u javnoj raspravi, smatramo da je javna rasprava uspešno sprovedena.

Koje će mere tokom primene zakona biti preduzete da bi se ostvarili ciljevi donošenja zakona?

Tokom primene zakona sprovodiće se mere koje su propisane, a predviđena je edukacija pravnih lica i preduzetnika koji se bave proizvodnjom i prometom jakih alkoholnih pića, edukacija fizičkih lica koji će moći da proizvode voćni destilat za registrovane proizvođače, kontrola sprovođenja odredaba ovog zakona i striktna primena kaznene politike.

Za primenu ovog zakona neophodno je preduzeti odgovarajuće regulatorne aktivnosti, koje se, pre svega, zasnivaju na donošenju podzakonskih akata na osnovu ovlašćenja iz ovog zakona, i to:

- 1) na osnovu ovlašćenja iz člana 8. zakona ministar će doneti pravilnik o obrascu zahteva za upis u Registar proizvođača;
- 2) na osnovu ovlašćenja iz člana 9. zakona ministar će doneti pravilnik kojim će propisati sadržinu i način vođenja Registra proizvođača, kao i obrazac godišnjeg izveštaja o proizvodnji, prometu i zalihama;
- 3) na osnovu ovlašćenja iz člana 11. zakona ministar će doneti pravilnik kojim se bliže propisuje sadržina i način vođenja podrumarske evidencije;
- 4) na osnovu ovlašćenja iz člana 20. zakona ministar će doneti pravilnik kojim se bliže propisuje, način i postupak za podnošenje zahteva za registraciju geografske oznake, kao i sadržinu tehničke dokumentacije;
- 5) na osnovu ovlašćenja iz člana 24. zakona ministar će doneti pravilnik kojim se bliže propisuje sadržina i način vođenja Registra geografskih oznaka.

Pravilnici na osnovu ovlašćenja iz ovog zakona doneće se u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Za sprovođenje ovog zakona nadležno je Ministarstvo poljoprivrede i zaštite životne sredine, a nadzor nad primenom ovog zakona vršiće preko poljoprivrednih inspektora.

Kontrolu proizvodnje i kvaliteta jakih alkoholnih pića sa geografskom oznakom u skladu sa zakonom obavlja ministarstvo nadležno za poslove poljoprivrede. Zaštita geografskog porekla na način i u postupku koji je propisan ovim zakonom zahteva stručnu kontrolu proizvodnje i kvaliteta jakih alkoholnih pića koja podrazumeva česte obilaske subjekata koji se kontrolišu, a imajući u vidu ograničene kapacitete ministarstva nadležnog za poslove poljoprivrede, zakonom je propisana mogućnost da se za obavljanje poslova kontrole proizvodnje i kvaliteta ovlasti sertifikaciono telo koje je akreditovano od strane nadležnog akreditacionog tela Republike Srbije za obavljanje poslova kontrole proizvodnje i kvaliteta. Imajući u vidu da se u ovom slučaju radi o sertifikacionom telu koje je kod Akreditacionog tela Srbije u skladu sa odgovarajućim standardima, gde se proveravaju njihovi tehničko-tehnološki, organizacioni i kadrovski kapaciteti za obavljanje tih poslova.

IZJAVA O USKLAĐENOSTI PROPISA SA PROPISIMA EVROPSKE UNIJE

1. Organ državne uprave, odnosno drugi ovlašćeni predlagač propisa

Ovlašćeni predlagač: Vlada

Obrađivač: Ministarstvo poljoprivrede i zaštite životne sredine

2. Naziv propisa

Predlog zakona o jakim alkoholnim pićima

Draft law on spirit drink

3. Usklađenost propisa s odredbama Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju između Evropskih zajednica i njihovih država članica, sa jedne strane, i Republike Srbije sa druge strane („Službeni glasnik RS”, broj 83/08) (u daljem tekstu: Sporazum), odnosno s odredbama Prelaznog sporazuma o trgovini i trgovinskim pitanjima između Evropske zajednice, sa jedne strane, i Republike Srbije, sa druge strane („Službeni glasnik RS”, broj 83/08) (u daljem tekstu: Prelazni sporazum):

a) Odredba Sporazuma i Prelaznog sporazuma koja se odnose na normativnu sadržinu propisa:

Sporazum i Prelazni sporazum ne sadrži odredbe koje se odnose na normativnu sadržinu propisa.

b) Prelazni rok za usklađivanje zakonodavstva prema odredbama Sporazuma i Prelaznog sporazuma:

Opšti rok za usklađivanje zakonodavstva prema članu 72. Sporazuma

v) Ocena ispunjenosti obaveze koje proizlaze iz navedene odredbe Sporazuma i Prelaznog sporazuma

Nema

g) Razlozi za delimično ispunjavanje, odnosno neispunjavanje obaveza koje proizlaze iz navedene odredbe Sporazuma i Prelaznog sporazuma:

Nema

d) Veza sa Nacionalnim programom za usvajanje pravnih tekovina Evropske unije:

Nacionalni program za usvajanje pravnih tekovina Evropske unije (NPAA), usvojen Zaklučkom 05 Broj: 337-8355/2014 na sednici održanoj 31. jula 2014. godine, u okviru glave III - Sposobnost preuzimanja obaveza iz članstva u EU; Odeljak 3.11. Poljoprivreda i ruralni razvoj; pododeljak 3.11.3 Organizacija poljoprivrednog tržišta; tačka 3.11.3.12 Jaka alkoholna pića.

4. Usklađenost propisa sa propisima Evropske unije:

a) Navođenje odredbi primarnih izvora prava Evropske unije i ocene usklađenosti sa njima

Ugovor o funkcionisanju Evropske unije, član 4. stav 2. tačka (d)

Normativna sadrzina Predloga zakona nije u suprotnosti sa navedenom odredbom Ugovora o funkcionisanju Evropske unije.

b) Navođenje sekundarnih izvora prava Evropske unije i ocene usklađenosti sa njima:

Uredba (EC) Br. 110/2008 Evropskog parlamenta i Saveta od 15. januara 2008. godine kojom se definiše opis, predstavljanje, deklarisanje i vrši zaštita geografskih oznaka jakih alkoholnih pića i opoziv Regulative saveta (EEC) Br. 1576/89.

REGULATION (EC) No 110/2008 OF THE EUROPEAN PARLIAMENT AND OF THE COUNCIL of 15 January 2008 on the definition, description, presentation, labelling and the protection of geographical indications of spirit drinks and repealing Council Regulation (EEC) No 1576/89) - Objavljeno u OJ L 39 of 13.2.2008, CELEX br. 32008R0110

potpuno usklađen

v) Navođenje ostalih izvora prava Evropske unije i usklađenost sa njima

Nema

g) Razlozi za delimičnu usklađenost, odnosno neusklađenost

Nema

d) Rok u kojem je predviđeno postizanje potpune usklađenosti propisa sa propisima Evropske unije.

Nije

5. Ukoliko ne postoje odgovarajuće nadležnosti Evropske unije u materiji koju reguliše propis, i/ili ne postoje odgovarajući sekundarni izvori prava Evropske unije sa kojima je potrebno obezbediti usklađenost, potrebno je obrazložiti tu činjenicu. U ovom slučaju, nije potrebno popunjavati Tabelu usklađenosti propisa. Tabelu usklađenosti nije potrebno popunjavati i ukoliko se domaćim propisom ne vrši prenos odredbi sekundarnog izvora prava Evropske unije već se isključivo vrši primena ili sprovodenje nekog zahteva koji proizilazi iz odredbe sekundarnog izvora prava (npr. Predlogom odluke o izradi strateške procene uticaja biće sprovedena obaveza iz člana 4. Direktive 2001/42/EZ, ali se ne vrši i prenos te odredbe direktive).

6. Da li su prethodno navedeni izvori prava Evropske unije prevedeni na srpski jezik?

Ne.

7. Da li je propis preveden na neki službeni jezik Evropske unije?

Propis je preveden na engleski jezik.

8. Učešće konsultanata u izradi propisa i njihovo mišljenje o usklađenosti.

Tokom izrade zakona u delovima gde Uredba nije bila dovoljno precizna, vršene su konsultacije elektronskim putem sa Frances Brady, International Affairs in Agriculture, DG Agriculture and Rural Development, Brussels i Werner Albrecht, stručnjak iz Ministarstva poljoprivrede Nemačke i član Odbora za jaka alkoholna pića pri DG AGRI.

1. Naziv propisa Evropske unije : UREDJA KOMISIJE (EU) 2015/210 od 10. februara 2015. o izmeni priloga II i III Uredbe (EZ) br. 110/2008 Evropskog parlamenta i Saveta o definiciji, opisu, predstavljanju, etiketiranju i zaštiti geografskih oznaka jakih alkoholnih pića	2. „CELEX” oznaka EU propisa 32015R0210
3. Organ državne uprave, odnosno drugi ovlašćeni predlagač propisa Ovlašćeni predlagač: Vlada Obrađivač: Ministarstvo poljoprivrede i zaštite životne sredine	4. Datum izrade tabele: 17.08.2015.
5. Naziv (nacrta, predloga) propisa čije odredbe su predmet analize usklađenosti sa propisom Evropske unije: Predlog zakona o jakim alkoholnim pićima Draft law on spirit drink	6. Brojčane oznake (šifre) planiranih propisa iz baze NPAA: 2014-130
7. Usklađenost odredbi propisa sa odredbama propisa EU: 100% usklađenost	

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
Odredba propisa EU	Sadržina odredbe	Odredbe propisa R. Srbije	Sadržina odredbe	Usklađenost ¹	Razlozi za delimičnu usklađenost, neusklađenost ili neprenosivost	Napomena o usklađenosti
II.37.a	(1) in Annex II, after point 37 Sloe gin, the following point 37a is inserted: ‘37a “Sloe-aromatised spirit drink or Pacharán”	I.38.	38. Jako alkoholno piće aromatizovano divljom šljivom ili Pacharán	PU		
II.37.a	Sloe-aromatised spirit drink or Pacharán is a spirit drink:	I.38.	Jako alkoholno piće aromatizovano divljom šljivom ili Pacharán je jako	PU		

¹ Potpuno usklađeno - PU, delimično usklađeno - DU, neusklađeno - NU, neprenosivo – NP

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
			alkoholno piće			
II.37.a.(a)	(a) which has a predominant sloe taste and is obtained by the maceration of sloes (<i>Prunus spinosa</i>) in ethyl alcohol of agricultural origin, with the addition of natural extracts of anise and/or distillates of anise;	I.38.1.	Jako alkoholno piće aromatizovano divljom šljivom ili Pacharán je jako alkoholno piće proizvedeno maceracijom divljih šljiva (<i>Prunus spinosa</i>) u etil alkoholu poljoprivrednog porekla sa dodatkom prirodnih ekstrakta anisa i/ili destilata anisa čije organoleptičke osobine, boja i ukus potiču isključivo od upotrebljenog voća i anisa, koje:	PU		
II.37.a.(b)	(b) which has a minimum alcoholic strength by volume of 25 %;	I.38.2.	Minimalna alkoholna jačina jakog alkoholno pića aromatizovanog divljom šljivom ili Pacharán je 25 % vol.	PU		
II.37.a.(c)	(c) for the production of which a minimum quantity of 125 grams of sloe fruits per litre of final product has been used;	I.38.1.1.	1) se proizvodi sa najmanje 125 grama divljih šljiva po litri gotovog proizvoda;	PU		
II.37.a.(d)	(d) which has sugar content, expressed as invert sugar between 80 and 250 grams per litre of the final product;	I.38.1.2.	2) sadrži šećer od 80 do 250 g/l gotovog proizvoda, izražen kao invertni šećer;	PU		
II.37.a.(e)	(e) the organoleptic characteristics, colour and taste of which are provided exclusively by the fruit used and the anise.	I.38.1.3.	3) ima preovlađujući ukus divlje šljive.	PU		
II.37.a	The term "Pacharán" may be used as a sales denomination only when the product is manufactured in Spain. When the product is manufactured outside Spain, "Pacharán" may only be used to supplement the sales denomination "Sloe-aromatised spirit drink", provided that it is accompanied by the words: "produced in ...", followed by the name of the Member State or third country of the manufacture;	I.38.3. I.38.4.	Prodajni naziv „Pacharán” može da ima samo jako alkoholno piće proizvedeno u Španiji. Jako alkoholno piće aromatizovano divljom šljivom koje nije proizvedeno u Španiji u prodajnom nazivu može da ima izraz „Pacharán” samo kao dopunu prodajnom nazivu „jako alkoholno piće aromatizovano	PU		

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
			divljom šljivom” ako su posle izraza „Pacharán” dodate reči: „proizvedeno u ....”, posle čega se navodi ime države u kojoj je piće proizvedeno.			
	(2) Annex III is amended as follows:					
III	'Pacharán Navarro geographical indication		<i>Pacharán Navarro</i> , geografska oznaka	NP	Sve geografske oznake iz Aneksa III, koje su priznate na međunarodnom nivou, primjenjuju se i na teritoriji Republike Srbije, ali oni nisu predmet ovog nacionalnog zakona koji uređuje unutrašnje tržišta u sektoru alkoholna pića.	

¹ Potpuno usklađeno - PU, delimično usklađeno - DU, neusklađeno - NU, neprenosivo – NP

1. Naziv propisa Evropske unije : UREDBA (EZ) broj 110/2008 EVROPSKOG PARLAMENTA I SAVETA od 15. januara 2008. o definiciji, opisu, predstavljanju, etiketiranju i zaštiti geografskih oznaka jakih alkoholnih pića, na osnovu koje prestaje da važi Uredba Saveta (EEZ) broj 1576/89	2. „CELEX” oznaka EU propisa 32008RO110
3. Organ državne uprave, odnosno drugi ovlašćeni predlagač propisa: Ministarstvo poljoprivrede i zaštite životne sredine	4. Datum izrade tabele: 17.08.2015.
Ovlašćeni predlagač: Vlada Obrađivač: Ministarstvo poljoprivrede i zaštite životne sredine	
5. Naziv (nacrtta, predloga) propisa čije odredbe su predmet analize usklađenosti sa propisom Evropske unije: Predlog zakona o jakim alkoholnim pićima Draft law on spirit drink	6. Brojčane oznake (šifre) planiranih propisa iz baze NPAA: 2014-130
7. Usklađenost odredbi propisa sa odredbama propisa EU: 95% usklađenost	

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
Odredba propisa EU	Sadržina odredbe	Odredbe propisa R. Srbije	Sadržina odredbe	Usklađenost ²	Razlozi za delimičnu usklađenost, neusklađenost ili neprenosivost	Napomena o usklađenosti
	SCOPE, DEFINITION AND CATEGORIES OF SPIRIT DRINKS					
1.	Subject matter and scope					

² Potpuno usklađeno - PU, delimično usklađeno - DU, neusklađeno - NU, neprenosivo – NP

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
1.1.	1. This Regulation lays down rules on the definition, description, presentation and labelling of spirit drinks as well as on the protection of geographical indications of spirit drinks.	1.	Ovim zakonom uređuje se proizvodnja, geografska oznaka, kvalitet, opis, predstavljanje i deklarisanje i promet jakih alkoholnih pića, kao i druga pitanja od značaja za jaka alkoholna pića.	PU		
1.2.	2. This Regulation shall apply to all spirit drinks placed on the market in the Community whether produced in the Community or in third countries, as well as to those produced in the Community for export. This Regulation shall also apply to the use of ethyl alcohol and/or distillates of agricultural origin in the production of alcoholic beverages and to the use of the names of spirit drinks in the presentation and labelling of foodstuffs.	44.2.	Jako alkoholno piće koje je namenjeno izvozu mora da ispunjava uslove kvaliteta propisane zakonom.	PU		
1.3.	3. In exceptional cases where the law of the importing third country so requires, a derogation may be granted from the provisions of Annexes I and II in accordance with the regulatory procedure with scrutiny referred to in Article 25(3).	44.3	Izuzetno od stava 2. ovog člana jako alkoholno piće može da se izvozi iako ne ispunjava sve uslove kaliteta propisane zakonom, ako zakon zemlje uvoznice zahteva drugačiji kvalitet, a na osnovu ugovorenog i definisanog kvaliteta sa kupcem.	PU		
2.	Definition of spirit drink			PU		
2.1.a	1. For the purpose of this Regulation, ‘spirit drink’ means an alcoholic beverage: (a) intended for human consumption;	2.	Jaka alkoholna pića, u smislu ovog zakona, su sva pića namenjena ljudskoj upotrebi sa specifičnim senzornim osobinama i minimalnom alkoholnom jačinom 15% vol.	PU		
2.1.b	(b) possessing particular organoleptic qualities;	2.	Jaka alkoholna pića, u smislu ovog zakona, su sva pića namenjena ljudskoj upotrebi sa specifičnim senzornim osobinama i minimalnom alkoholnom jačinom 15% vol.	PU		
2.1.c	(c) having a minimum alcoholic strength of 15 % vol.;	2.	Jaka alkoholna pića, u smislu ovog zakona, su sva pića namenjena ljudskoj upotrebi sa specifičnim senzornim osobinama i minimalnom alkoholnom jačinom 15% vol.	PU		

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
2.1.d	(d) having been produced:	4.	Jaka alkoholna pića proizvode se:	PU		
2.1.i	(i) either directly:	4.1.	1) direktno na jedan od sledećih načina:	PU		
2.1.i	by the distillation, with or without added flavourings, of naturally fermented products, and/or	4.1.1.	(1) destilacijom prirodno fermentisanih proizvoda sa aromama ili bez njih,	PU		
2.1.i	by the maceration or similar processing of plant materials in ethyl alcohol of agricultural origin and/or distillates of agricultural origin, and/or spirit drinks within the meaning of this Regulation, and/or	4.1.2.	(2) maceracijom ili sličnom obradom biljnog materijala u etil alkoholu, destilatu poljoprivrednog porekla i/ili jakom alkoholnom piću,	PU		
2.1.i	by the addition of flavourings, sugars or other sweetening products listed in Annex I(3) and/or other agricultural products and/or foodstuffs to ethyl alcohol of agricultural origin and/or to distillates of agricultural origin and/or to spirit drinks, within the meaning of this Regulation,	4.1.3.	(3) dodavanjem aroma, šećera ili drugih zaslađivača, drugih poljoprivrednih proizvoda i/ili poljoprivrednih prehrambenih proizvoda u etanol, destilat poljoprivrednog porekla i/ili jako alkoholno piće, ili	PU		
2.1.ii	(ii) or by the mixture of a spirit drink with one or more: — other spirit drinks, and/or — ethyl alcohol of agricultural origin or distillates of agricultural origin, and/or — other alcoholic beverages, and/or — drinks.	4.2.	2) mešanjem jakog alkoholnog pića s jednim ili više: (1) jakih alkoholnih pića i/ili (2) etil alkohola ili destilata poljoprivrednog porekla i/ili (3) alkoholnih pića i/ili (4) pića.	PU		
2.2.	2. However, drinks falling within CN codes 2203, 2204, 2205, 2206 and 2207 shall not be considered spirit drinks.	2.3.	Jaka alkoholna pića nisu proizvodi svrstani u carinsku tarifu (CT) 2203, 2204, 2205, 2206 i 2207.	PU		
2.3.	3. The minimum alcoholic strength provided for in paragraph 1(c) shall be without prejudice to the definition for the product in category 41 in Annex II.	2.2.	Izuzetno od stava 1. ovog člana, jakim alkoholnim pićem smatra se i liker od jaja koji ima minimalnu alkoholnu jačinu 14 % vol.	PU		
2.4.	4. For the purpose of this Regulation the technical definitions and requirements are laid down in Annex I.	3.1.	Pojedini izrazi upotrebljeni u ovom zakonu imaju sledeće značenje:	PU		

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
3.	Origin of ethyl alcohol			PU		
3.1.	1. The ethyl alcohol used in the production of spirit drinks and all of their components shall not be of any origin other than agricultural, within the meaning of Annex I to the Treaty.	5.1.	Etil alkohol koji se koristi u proizvodnji jakih alkoholnih pića i svih njihovih sastojaka mora da bude isključivo poljoprivrednog porekla.	PU		
3.2.	2. The ethyl alcohol used in the production of spirit drinks shall comply with the definition provided for in Annex I(1) to this Regulation.	5.1.	Etil alkohol koji se koristi u proizvodnji jakih alkoholnih pića i svih njihovih sastojaka mora da bude isključivo poljoprivrednog porekla.	PU		
3.3.	3. The ethyl alcohol used to dilute or dissolve colorants, flavourings or any other authorised additives used in the preparation of spirit drinks shall be ethyl alcohol of agricultural origin.	5.2.	Etil alkohol koji se koristi za razblaživanje ili rastvaranje boja, aroma i drugih dozvoljenih aditiva koji se koriste u proizvodnji jakih alkoholnih pića mora da bude isključivo poljoprivrednog porekla..	PU		
3.4.	4. Alcoholic beverages shall not contain alcohol of synthetic origin, nor other alcohol of non-agricultural origin within the meaning of Annex I to the Treaty.	5.3.	Jako alkoholno piće ne sme da sadrži alkohol sintetičkog porekla niti drugi alkohol koji nije poljoprivredenog porekla..	PU		
4.	Categories of spirit drinks			PU		
4.1.	Spirit drinks shall be classified into categories according to the definitions laid down in Annex II.	6.1.	Jaka alkoholna pića proizvedena u skladu sa ovim zakonom razvrstavaju se u kategorije date u Prilogu – Kategorije jakih alkoholnih pića, koji je odštampan uz ovaj zakon i čini njegov sastavni deo.	PU		
5.	General rules concerning the categories of spirit drinks			PU		
5.1	1. Without prejudice to the specific rules laid down for each of the categories numbered 1 to 14 in Annex II, the spirit drinks defined therein shall: (a) be produced by the alcoholic fermentation and distillation exclusively obtained from the raw material provided for in the relevant definition for the spirit drink concerned;	7.1. 7.2.	Jaka alkoholna pića koja su u skladu sa ovim zakonom razvrstana u kategorije od 1-14, proizvode se alkoholnom fermentacijom i destilacijom isključivo od sirovina navedenih za određenu kategoriju jakog alkoholnog pića, bez dodavanja	PU		

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
	<ul style="list-style-type: none"> (b) have no addition of alcohol as defined in Annex I(5), diluted or not; (c) not contain added flavouring substances; (d) only contain added caramel as a means to adapt colour; (e) solely be sweetened to round off the final taste of the product, according to Annex I(3). The maximum level for the products used for rounding off listed under Annex I(3)(a) to (f) shall be decided upon in accordance with the regulatory procedure with scrutiny referred to in Article 25(3). The particular legislation of the Member States shall be taken into account. 		<p>razblaženog ili nerazblaženog alkohola i bez dodavanja aroma.</p> <p>Jakim alkoholnim pićima iz stava 1. ovog člana kao sredstvo za podešavanje boje može da se doda samo karamel i mogu da se zaslađuju samo da bi se upotpunio konačan ukus.</p>			
5.2.	<p>2. Without prejudice to the specific rules laid down for each of the categories numbered 15 to 46 in Annex II, the spirit drinks defined therein may:</p> <ul style="list-style-type: none"> (a) be obtained from any agricultural raw material listed in Annex I to the Treaty; (b) have addition of alcohol as defined in Annex I(5) to this Regulation; (c) contain natural or nature-identical flavouring substances and preparations as defined in Article 1(2)(b)(i) and (ii) and in Article 1(2)(c) of Directive 88/388/EEC; (d) contain colouring as defined in Annex I(10) to this Regulation; (e) be sweetened to correspond to particular product characteristics and according to Annex I(3) to this Regulation and taking into account the particular legislation of the Member States. 	7.3. 7.4.	<p>Jaka alkoholna pića koja su u skladu sa ovim zakonom razvrstana u kategorije od 15-47 proizvode se od sirovina poljoprivrednog porekla.</p> <p>Jakim alkoholnim pićima iz stava 3. ovog člana mogu da se dodaju boje, alkohol, aromatične supstance i aromatični preparati i mogu da se zaslađuju.</p>	PU		
5.3.	<p>3. Without prejudice to the specific rules laid down in Annex II, other spirit drinks which do not meet the requirements of categories 1 to 46 may:</p> <ul style="list-style-type: none"> (a) be obtained from any agricultural raw 	6.2.	<p>Jaka alkoholna pića koja su proizvedena u skladu sa ovim zakonom, a ne mogu da se razvrstaju u kategorije, proizvode se od sirovina poljoprivrednog porekla i/ili prehrambenih proizvoda namenjenih za</p>	PU		

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
	<p>material listed in Annex I to the Treaty and/or foodstuff suitable for human consumption;</p> <p>(b) have addition of alcohol as defined in Annex I(5) to this Regulation;</p> <p>(c) contain one or more of the flavourings as defined in Article 1(2)(a) of Directive 88/388/EEC;</p> <p>(d) contain colouring as defined in Annex I(10) to this Regulation;</p> <p>(e) be sweetened to correspond to particular product characteristics and according to Annex I(3) to this Regulation.</p>		ljudsku ishranu, može da im se dodaje alkohol, arome i boje i mogu da se zaslađuju.			
6.	Member States' legislation					
6.1.	1. In applying a quality policy for spirit drinks which are produced on their own territory and in particular forgeographical indications registered in Annex III or for the establishment of new geographical indications, Member States may lay down rules stricter than those in Annex II on production, description, presentation and labelling in so far as they are compatible with Community law.			NP	Ova odredba se odnosi samo na zemlje članice EU.	
6.2.	2. Member States shall not prohibit or restrict the import, sale or consumption of spirit drinks which comply with this Regulation.			NP	Ova odredba se odnosi samo na zemlje članice EU.	
	DESCRIPTION, PRESENTATION AND LABELLING OF SPIRIT DRINKS					
7.	Definitions					
7.1.	For the purpose of this Regulation the terms 'description', 'presentation' and 'labelling' are defined in Annex I(14), (15) and (16).	3.3. 3.13.	3) <i>deklarisanje</i> jesu svi opisi i druge napomene, znaci, dizajn ili robne marke na osnovu kojih se jaka alkoholna pića razlikuju, a koji se nalaze na jednoj posudi, uključujući zatvarač, etiketu prikačenu za posudu ili omotač koji pokriva	PU		

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
		3.16.	<p>grlić boce;</p> <p>13) <i>opis</i> su izrazi koji se koriste prilikom deklarisanja, predstavljanja i pakovanja, na dokumentima koji prate jako alkoholno piće u transportu, trgovackoj dokumentaciji (naročito u računima i otpremnicama) i pri njegovom reklamiranju;</p> <p>16) <i>predstavljanje</i> označava izraze, slike, crteže i slično koji se koriste na deklaraciji, pakovanju, posudi, boci i zatvaraču, uključujući reklamiranje i promociju prodaje;</p>			
8.	Sales denomination					
8.1.	In accordance with Article 5 of Directive 2000/13/EC, the name under which a spirit drink is sold (sales denomination) shall be subject to the provisions laid down in this Chapter.	3.17.	17) <i>prodajni naziv</i> je naziv pod kojim se jako alkoholno piće stavlja u promet;	PU		
9.	Specific rules concerning sales denominations					
9.1.	1. Spirit drinks which meet the specifications for the products defined in categories 1 to 46 of Annex II shall bear in their description, presentation and labelling the salesdenomination assigned therein.	42.1.	Izraz „jako alkoholno piće“ ne sme biti deo složenice kojom se opisuje jako alkoholno piće.	PU		
9.2.	2. Spirit drinks which meet the definition laid down in Article 2 but which do not meet the requirements for inclusion in categories 1 to 46 of Annex II shall bear in their description, presentation and labelling the salesdenomination ‘spirit drink’. Without prejudice to paragraph 5 of this Article, that salesdenomination shall not be replaced or altered.	42.2.	Složenica kojom se opisuje jako alkoholno piće ne sme biti kombinacija izraza „liker“ i naziva kategorija od 33. do 41.	PU		
9.3.	3. Where a spirit drink meets the definition of more than one category of spirit drink in Annex	42.3.	Složenica ne sme da zameni prodajni naziv jakog alkoholnog pića.	PU		

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
	II, it may be sold under one or more of the names listed for those categories in Annex II.					
9.4.	4. Without prejudice to paragraph 9 of this Article and to Article 10(1), the names referred to in paragraph 1 of this Article shall not be used to describe or present in any way whatsoever any drink other than the spirit drinks for which those names are listed in Annex II and registered in Annex III.	42.4.	Složenica kojom se opisuje jako alkoholno piće ispisuje se jednakim slovima istog tipa, veličine i boje i ne sme se prekidati tekstualnim ili slikovnim elementima koji nisu njen sastavni deo i ne sme biti ispisana slovima većim od prodajnog naziva.	PU		
9.5.	5. Sales denominations may be supplemented or replaced by a geographical indication registered in Annex III and in accordance with Chapter III, or supplemented in accordance with national provisions by another geographical indication, provided that this 9.6. does not mislead the consumer.	42.5.	Prodajni naziv jakih alkoholnih pića iz st. 1. i 2. ovog člana može da se dopuni ili zameni registrovanom geografskom oznakom, pod uslovom da to ne dovodi potrošača u zabludu.	PU		
9.6.	6. The geographical indications registered in Annex III may only be supplemented either: (a) by terms already in use on 20 February 2008 for established geographical indications within the meaning of Article 20, or (b) according to the relevant technical file provided for under Article 17(1).	35.	The provisions of the law regulating the general administrative procedure shall apply to the issues that are not specifically regulated by this law, and that refer to the procedure for the entry in the Registry of Producers, to the registration of the geographical indication, to the procedure for the recognition of the right to use a registered geographical indication and to the procedure of production and quality control.	PU		
9.7.	7. An alcoholic beverage not meeting one of the definitions listed under categories 1 to 46 of Annex II shall not be described, presented or labelled by associating words or phrases such as 'like', 'type', 'style', 'made', 'flavour' or any other similar terms with any of the sales denominations provided for in this Regulation and/or geographical indications registered in Annex III.	42.6.	Alkoholno piće koje nije razvrstano u kategorije u skladu sa ovim zakonom, ne može se opisivati, predstavljati ili deklarisati asocirajućim rečima ili frazama kao što su: „kao”, „a la”, „nalik”, „poput”, „tipa”, „postupak”, „napravljen”, „ukus”, „sličan” ili drugim sličnim izrazima dodatim uz bilo koji prodajni naziv i/ili geografsku oznaku.	PU		
9.8.	8. No trade mark, brand name or fancy name may be substituted for the sales denomination of a spirit drink.	42.7.	Prodajni naziv jakog alkoholnog pića ne sme se zameniti žigom, robnom markom ili popularnim	PU		

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
			imenom.			
9.9.	9. The names referred to in categories 1 to 46 of Annex II may be included in a list of ingredients for foodstuffs provided that the list is in accordance with Directive 2000/13/EC.			PU	Nacionalni Pravilnik o deklarisanju, označavanju i reklamiranju hrane je u skladu sa Direktivom 2000/13 / EC.	
10.	Specific rules concerning the use of sales denominations and geographical indications					
10.1.	1. Without prejudice to Directive 2000/13/EC, the use of a term listed in categories 1 to 46 of Annex II, or of a geographical indication registered in Annex III in a compound term or the allusion in the presentation of a foodstuff to any of them shall be prohibited unless the alcohol originates exclusively from the spirit drink(s) referred to.			NU	<p>Složenice koje se odnose na jaka alkoholna pića su definisane u Predlogu zakona o jakim alkoholnim pićima i usklađena su sa evropskom regulativom 110/2008.</p> <p>Složenice koje se odnose poljoprivredno prehrambene proizvode koji uključuju jaka alkoholna pića kao sastavnu komponentu ovog proizvoda biće definisane kroz drugi nacionalni, horizontalni propis koji se odnosi na deklarisanje, označavanje i prezentovanje poljoprivredno prehrambenih proizvoda.</p>	
10.2.	2. The use of a compound term as referred to in paragraph 1 shall also be prohibited where a spirit drink has been diluted so that the alcoholic strength is reduced to below the minimum strength specified in the definition for that spirit drink.			NU	<p>Složenice koje se odnose na jaka alkoholna pića su definisane u Zakonu o jakim alkoholnim pićima i usklađena su sa evropskom regulativom 110/2008.</p> <p>Složenice koje se odnose poljoprivredno prehrambene</p>	

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
					proizvode koji uključuju jaka alkoholna pića kao sastavnu komponentu ovog proizvoda biće definisane kroz drugi nacionalni, horizontalni propis koji se odnosi na deklarisanje, označavanje i prezentovanje poljoprivredno prehrambenih proizvoda.	
10.3.	3. By way of derogation from paragraph 1, the provisions of this Regulation shall not affect the possible use of the terms 'amer' or 'bitter' for products not covered by this Regulation.			NU	Složenice koje se odnose na jaka alkoholna pića su definisane u Predlogu zakona o jakim alkoholnim pićima i usklađena su sa evropskom regulativom 110/2008. Složenice koje se odnose poljoprivredno prehrambene proizvode koji uključuju jaka alkoholna pića kao sastavnu komponentu ovog proizvoda biće definisane kroz drugi nacionalni, horizontalni propis koji se odnosi na deklarisanje, označavanje i prezentovanje poljoprivredno prehrambenih proizvoda.	
10.4.	4. By way of derogation from paragraph 1 and in order to take account of established production methods, the compound terms listed in category 32(d) of Annex II may be used in the presentation of liqueurs produced in the Community under the conditions set out therein.			NU	Složenice koje se odnose na jaka alkoholna pića su definisane u Predlogu zakona o jakim alkoholnim pićima i usklađena su sa evropskom regulativom 110/2008. Složenice koje se odnose poljoprivredno prehrambene proizvode koji uključuju jaka	

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
					alkoholna pića kao sastavnu komponentu ovog proizvoda biće definisane kroz drugi nacionalni, horizontalni propis koji se odnosi na deklarisanje, označavanje i prezentovanje poljoprivredno prehrambenih proizvoda.	
11.	Description, presentation and labelling of mixtures					
11.1.	1. Where there has been addition of alcohol, as defined in Annex I(5), diluted or not, to a spirit drink listed in categories 1 to 14 of Annex II, that spirit drink shall bear the sales denomination ‘spirit drink’. It may not bear in any form a name reserved in categories 1 to 14.	40.1.	Kada se jakom alkoholnom piću koje je u skladu sa odredbama ovog zakona razvrstano u kategorije od 1-14 dodaje alkohol, razblažen ili ne, tako dobijena mešavina pića mora da ima prodajni naziv „jako alkoholno piće”.	PU		
11.2.	2. Where a spirit drink listed in categories 1 to 46 of Annex II is mixed with: (a) one or more spirit drinks, and/or (b) one or more distillates of agricultural origin, it shall bear the sales denomination ‘spirit drink’. This sales denomination shall be shown clearly and visibly in a prominent position on the label and shall not be replaced or altered.	40.2.	Kada je jako alkoholno piće proizvedeno na način iz člana 4. tačka 2) ovog zakona tako dobijena mešavina pića mora da ima prodajni naziv „jako alkoholno piće”.	PU		
11.3.	3. Paragraph 2 shall not apply to the description, presentation or labelling of a mixture referred to in that paragraph if it meets one of the definitions laid down in categories 1 to 46 of Annex II.	40.3.	Izuzetno od stava 2. ovog člana kada je jako alkoholno piće proizvedeno na način iz člana 4. tačka 2) ovog zakona i tako dobijena mešavina pića može da se razvrsta u neku od kategorija u skladu sa ovim zakonom, ta mešavina pića ima prodajni naziv kategorije kojoj pripada.	PU		
11.4.	4. Without prejudice to Directive 2000/13/EC, the description, presentation or labelling of the spirit drinks resulting from the mixtures referred to in paragraph 2 of this Article may show one or more of the terms listed in Annex II only if that term does not form part of the sales	40.4.	Pri opisivanju, predstavljanju i deklarisanju jakih alkoholnih pića iz st. 1-3. ovog člana u istom vidnom polju sa prodajnim nazivom, slovima istog tipa i boje, koja su duplo manja od veličine slova kojima je isписан prodajni naziv, navode se reči: „mešano jako alkoholno piće”,	PU		

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
	denomination but is solely listed in the same visual field in the listing of all the alcoholic ingredients contained in the mixture, preceded by the term ‘mixed spirit drink’. The term ‘mixed spirit drink’ shall be labelled in uniform characters of the same font and colour as those used for the sales denomination. The characters shall be no larger than half the size of the characters used for the sales denomination.		kao i spisak alkoholnih sastojaka.			
11.5.	5. For the labelling and presentation of the mixtures referred to in paragraph 2 and to which the requirement to list alcoholic ingredients under paragraph 4 applies, the proportion of each alcoholic ingredient shall be expressed as a percentage in descending order of quantities used. That proportion shall be equal to the percentage by volume of pure alcohol it represents in the total pure alcohol content by volume of the mixture.	40.5.	Alkoholni sastojci iz stava 4. ovog člana izražavaju se procentnom učešća apsolutnog alkohola sastojaka u ukupnom sadržaju apsolutnog alkohola mešavine po opadajućem redosledu.	PU		
12.	Specific rules concerning the description, presentation and labelling of spirit drinks					
12.1.	1. Where the description, presentation or labelling of a spirit drink indicates the raw material used to produce the ethyl alcohol of agricultural origin, each agricultural alcohol used shall be mentioned in descending order of quantity used.	38.7.	Prilikom opisivanja, predstavljanja i deklarisanja jakog alkoholnog pića može da se navede sirovina od koje destilat potiče ako taj destilat potiče isključivo od navedene sirovine.	PU		
12.2.	2. The description, presentation or labelling of a spirit drink may be supplemented by the term ‘blend’, ‘blending’ or ‘blended’ only where the spirit drink has undergone blending, as defined in Annex I(7).	38.8.	Izrazi „kupaža”, „kupažiranje” ili „kupažirano” mogu se koristiti pri opisu, predstavljanju ili deklarisanju jakog alkoholnog pića samo ako je to jako alkoholno piće u postupku proizvodnje kupažirano.	PU		
12.3.	3. Without prejudice to any derogation adopted in accordance with the regulatory procedure with scrutiny referred to in Article 25(3), a maturation period or age may only be specified in the	38.9.	Na deklaraciji jakog alkoholnog pića, odnosno pri njegovom opisivanju i predstavljanju može da se navede period sazrevanja ili starenja koji se odnosi samo na najmlađi dodati alkoholni	PU		

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
	description, presentation or labelling of a spirit drink where it refers to the youngest alcoholic component and provided that the spirit drink was aged under revenue supervision or supervision affording equivalent guarantees.		sastojak.			
13.	Prohibition of lead-based capsules or foil					
13.1.	Spirit drinks shall not be held with a view to sale or placed on the market in containers fitted with closing devices covered by lead-based capsules or foil.	37.	Jako alkoholno piće mora da se drži i pakuje radi stavljanja u promet u posudama čiji zatvarači ili folija ne sadrže olovo.	PU		
14.	Use of language in the description, presentation and labelling of spirit drinks					
14.1.	1. The particulars provided for in this Regulation shall be given in one or more official languages of the European Union in such a way that the final consumer can easily understand each of those items of information, unless the consumer is provided with the information by other means.	38.4. 38.5.	Podaci koji se koriste na deklaraciji moraju biti na srpskom jeziku, tako da potrošač može lako da razume svaku pojedinu informaciju. Dozvoljeno je višejezično deklarisanje koje nije u suprotnosti sa podacima napisanim na srpskom jeziku.	PU		
14.2.	2. The terms in italics in Annex II and the geographical indications registered in Annex III shall not be translated on the label nor in the presentation of the spirit drink.	38.6.	Nazivi kategorija <i>Whisky</i> ili <i>Whiskey</i> , <i>Brandy</i> ili <i>Weinbrand</i> , <i>Raisin brandy</i> , <i>Heferbrand</i> , <i>bierbrand</i> ili <i>eau de vie de biere</i> , <i>Topinambur</i> , <i>Geist</i> , <i>Gin</i> , <i>London gin</i> , <i>Akvavit</i> ili <i>aquavit</i> , <i>Pastis</i> , <i>Pastis de Marseille</i> , <i>Anis</i> , <i>Bitter</i> , <i>Creme de cassis</i> , <i>Guignolet</i> , <i>Punch au rhum</i> , <i>Sloe gin</i> , <i>Sambuca</i> , <i>Maraschino</i> , <i>Marrasquino</i> ili <i>Maraskino</i> , <i>Nocino</i> , <i>Advocaat</i> ili <i>avocat</i> ili <i>advokat</i> , <i>Mistra</i> , <i>Väkevä glögi</i> ili <i>Spritglögg</i> <i>Berenburg</i> ili <i>Beerenburg</i> ne smeju da se prevode na deklaraciji, kao ni pri opisu i predstavljanju jakog alkoholnog pića.	PU		
14.3.	3. In the case of spirit drinks originating in third countries, use of an official language of the third			NP	Ova odredba se odnosi samo	

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
	country in which the spirit drink was produced shall be authorised if the particulars provided for in this Regulation are also given in an official language of the European Union in such a way that the final consumer can easily understand each item.				na zemlje članice EU.	
14.4.	4. Without prejudice to paragraph 2, in the case of spirit drinks produced in the Community and intended for export, the particulars provided for in this Regulation may be repeated in a language other than an official language of the European Union.			NP	Ova odredba se odnosi samo na zemlje članice EU.	
	GEOGRAPHICAL INDICATIONS					
15.	Geographical indications					
15.1.	1. For the purpose of this Regulation a geographical indication shall be an indication which identifies a spirit drink as originating in the territory of a country, or a region or locality in that territory, where a given quality, reputation or other characteristic of that spirit drink is essentially attributable to its geographical origin.	14.1.	Geografska oznaka jakog alkoholnog pića (u daljem tekstu: geografska oznaka) je oznaka koja identificuje jako alkoholno piće poreklom sa teritorije Republike Srbije, regionala ili lokaliteta sa te teritorije, pri čemu se određeni kvalitet, ugled ili druge karakteristike jakog alkoholnog pića u suštini mogu pripisati njegovom geografskom poreklu. .	PU		
15.2.	2. The geographical indications referred to in paragraph 1 are registered in Annex III.	14.2.	Geografska oznaka koja je registrovana odnosno priznata i upisana ili evidentirana kao pravo intelektualne svojine u posebnom postupku, u skladu sa propisom određene države ne može postati generički naziv.	PU		
15.3.	3. The geographical indications registered in Annex III may not become generic. Names that have become generic may not be registered in Annex III. A name that has become generic means the name of a spirit drink which, although it relates to the place or region where this	14.3. 14.4.	Naziv jakog alkoholnog pića koji je postao generički ne može se registrovati kao geografska oznaka. Naziv jakog alkoholnog pića koji je postao generički predstavlja naziv koji je, i pored povezanosti sa mestom ili regijom u kojoj	PU		

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
	product was originally produced or placed on the market, has become the common name of a spirit drink in the Community.		je jako alkoholno piće prvo bitno proizvedeno ili stavljen u promet, postao uobičajen naziv za jako alkoholno piće.			
15.4.	4. Spirit drinks bearing a geographical indication registered in Annex III shall comply with all the specifications of the technical file provided for under Article 17(1).	14.5.	Jako alkoholno piće sa registrovanom geografskom oznakom mora u svemu da bude u skladu sa tehničkom dokumentacijom koja je podneta pri registraciji geografske oznake.	PU		
16.	Protection of geographical indications					
16.1.	Without prejudice to Article 10, the geographical indications registered in Annex III shall be protected against:	16.1.	Registrirane geografske oznake uživaju pravnu zaštitu od:	PU		
16.1.a	(a) any direct or indirect commercial use in respect of products not covered by the registration in so far as those products are comparable to the spirit drink registered under that geographical indication or insofar as such use exploits the reputation of the registered geographical indication;	16.1.1.	1) svake direktne ili indirektnе komercijalne upotrebe za proizvode koji nisu obuhvaćeni registracijom, ako su ti proizvodi uporedivi sa jakim alkoholnim pićem registrovanim sa tom geografskom oznakom ili ako takva upotreba registrirane geografske oznake iskorišćava njen ugled;	PU		
16.1.b	(b) any misuse, imitation or evocation, even if the true origin of the product is indicated or the geographical indication is used in translation or accompanied by an expression such as ‘like’, ‘type’, ‘style’, ‘made’, ‘flavour’ or any other similar term;	16.1.2.	2) svake pogrešne upotrebe, imitacije ili podsećanja, čak i kada je pravo poreklo proizvoda navedeno ili od upotrebe geografske oznake u prevodu ili upotrebe zajedno sa izrazima kao što su „nalik”, „poput”, „kao”, „tipa”, „u stilu”, „proizvedeno”, „aroma”, ili sličnim pojmovima;	PU		
16.1.c	(c) any other false or misleading indication as to the provenance, origin, nature or essential qualities on the description, presentation or labelling of the product, liable to convey a false impression as to its origin;	16.1.3.	3) upotrebe lažnih, obmanjujućih ili podataka koji dovode u zabludu potrošača u pogledu izvornosti, porekla, prirode ili bitnih osobina pri opisu, predstavljanju ili deklarisanju proizvoda, čime se stiče pogrešan utisak o njegovom poreklu;	PU		
16.1.d	(d) any other practice liable to mislead the consumer as to the true origin of the product.	16.1.4.	4) bilo kojih drugih postupaka kojima se potrošač dovodi u zabludu o pravom poreklu prozvoda.	PU		

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
17.	Registration of geographical indications			PU		
17.1.	1. An application for a geographical indication to be registered in Annex III shall be submitted to the Commission in one of the official languages of the European Union or accompanied by a translation into one of those languages. That application shall be duly substantiated and shall include a technical file setting out the specifications with which the spirit drink concerned must comply.	19.	<p>Registracija geografske oznake pokreće se na zahtev udruženja proizvođača, odnosno proizvođača koji se podnosi Ministarstvu.</p> <p>Zahtev za registraciju geografske oznake (u daljem tekstu: zahtev) može da se odnosi samo na jednu geografsku oznaku i samo na jednu vrstu jakog alkoholnog pića.</p> <p>Zahtev sadrži podatke o podnosiocu zahteva (naziv, sedište i matični broj), a ako zahtev podnosi udruženje proizvođača podatke o svakom pojedinačnom članu udruženja.</p> <p>Uz zahtev se podnosi:</p> <p>1) tehnička dokumentacija iz člana 20. ovog zakona;</p> <p>2) dokaz da je jako alkoholno piće usaglašeno sa glavnim specifikacijama tehničke dokumentacije za geografsku oznaku.</p>	PU		
17.2.	2. With regard to geographical indications within the Community, the application referred to in paragraph 1 shall be made by the Member State of origin of the spirit drink.				NP	Ova odredba se odnosi samo na zemlje članice EU.
17.3.	3. With regard to geographical indications within a third country, the application referred to in paragraph 1 shall be sent to the Commission, either directly or via the authorities of the third country concerned, and shall include proof that the name in question is protected in its country of origin.	29.	Na međunarodno registrovanje geografskih oznaka primjenjuje se propis kojim se uređuju oznake geografskog porekla.	PU		
17.4.	4. The technical file referred to in paragraph 1 shall include at least the following main specifications:	20.1.	Tehnička dokumentacija sadrži naročito sledeće glavne specifikacije:	PU		
17.4.a	(a) the name and category of the spirit drink including the geographical indication;	20.1.1.	1) naziv i kategoriju jakog alkoholnog pića, uključujući geografsku oznaku;	PU		

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
17.4.b	(b) a description of the spirit drink including the principal physical, chemical and/or organoleptic characteristics of the product as well as the specific characteristics of the spirit drink as compared to the relevant category;	20.1.2.	2) opis jakog alkoholnog pića uključujući osnovna fizička, hemijska i/ili senzorna svojstva, kao i posebna svojstva tog proizvoda koja odgovaraju kategoriji jakog alkoholnog pića za koje se podnosi zahtev;	PU		
17.4.c	(c) the definition of the geographical area concerned;	20.1.3.	3) tačno određeno geografsko područje;	PU		
17.4.d	(d) a description of the method for obtaining the spirit drink and, if appropriate, the authentic and unvarying local methods;	20.1.4.	4) opis tehnoloških postupka proizvodnje jakog alkoholnog pića i, ako je svrshodno, autentičnost primenjenog tehnološkog postupka;	PU		
17.4.e	(e) the details bearing out the link with the geographical environment or the geographical origin;	20.1.5.	5) detalje koji ukazuju na povezanost sa geografskim okruženjem ili geografskim poreklom;	PU		
17.4.f	(f) any requirements laid down by Community and/or national and/or regional provisions;	20.1.6.	6) svaki drugi podatak koji se odnosi na zahteve propisane posebnim propisom;	PU		
17.4.g	(g) the name and contact address of the applicant;	20.1.7.	7) ime i adresu podnosioca zahteva;	PU		
17.4.h	(h) any supplement to the geographical indication and/or any specific labelling rule, according to the relevant technical file.	20.1.8.	8) bilo koju dopunu geografske oznake i/ili specifična pravila deklarisanja u skladu sa određenom tehničkom dokumentacijom.	PU		
17.5.	5. The Commission shall verify, within 12 months of the date of submission of the application referred to in paragraph 1, whether that application complies with this Regulation.	22.1.	Ministarstvo utvrđuje da li je zahtev osnovan u roku od dvanaest meseci od dana prijema potpunog zahteva.	PU		
17.6.	6. If the Commission concludes that the application referred to in paragraph 1 complies with this Regulation, the main specifications of the technical file referred to in paragraph 4 shall be published in the <i>Official Journal of the European Union</i> , C Series.	22.2.	Ako je zahtev potpun, odnosno ako je u skladu sa uslovima propisanim ovim zakonom, ministarstvo glavne specifikacije tehničke dokumentacije objavljuje u „Službenom glasniku Republike Srbije”.	PU		
17.7.	7. Within six months of the date of publication of the technical file, any natural or legal person that has a legitimate interest may object to the registration of the geographical indication in	22.3. 23.1	Svako pravno i fizičko lice koje ima pravni interes i koje ima prebivalište ili boravište u Republici Srbiji može da uloži prigovor u roku od 30 dana od dana objavljivanja dokumentacije	PU		

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
	Annex III on the grounds that the conditions provided for in this Regulation are not fulfilled. The objection, which must be duly substantiated, shall be submitted to the Commission in one of the official languages of the European Union or accompanied by a translation into one of those languages.		iz stava 2. ovog člana. Ako je podnet prigovor na zahtev, prvo se utvrđuje da li su ispunjeni formalni uslovi iz člana 22. stav 3. ovog zakona, a zatim i da li prigovor sadrži razloge zbog kojih je podnet, kao i da li su ti razlozi osnovani.			
17.8.	8. The Commission shall take the decision on registration of the geographical indication in Annex III in accordance with the regulatory procedure with scrutiny referred to in Article 25(3), taking into account any objection raised in accordance with paragraph 7 of this Article. That decision shall be published in the <i>Official Journal of the European Union</i> , C Series.	22.4.	Ako u roku iz stava 3. ovog člana nije uložen prigovor, ministar donosi rešenje o priznavanju geografske oznake.	PU		
18.	Cancellation of a geographical indication					
18.1.	If compliance with the specifications in the technical file is no longer ensured, the Commission shall take a decision cancelling the registration in accordance with the regulatory procedure with scrutiny referred to in Article 25(3). That decision shall be published in the <i>Official Journal of the European Union</i> , C Series.	25	Registrovana geografska oznaka briše se iz Registra geografskih oznaka ako ni jedan ovlašćeni korisnik geografske oznake najmanje pet godina ne proizvodi jako alkoholno piće sa geografskom oznakom, ako se poništi rešenje o priznavanju geografske oznake i na osnovu sudske odluke. Ovlašćeni korisnik briše se iz Registra geografskih oznaka: 1) na zahtev ovlašćenog korisnika; 2) prestankom, odnosno brisanjem registrovane geografske oznake; 3) ako ne proizvodi jako alkoholno piće sa registrovanom geografskom oznakom u neprekidnom vremenskom periodu od pet godina; 4) ako prestane da postoji proizvođač koji je upisan kao ovlašćeni korisnik.	PU		
19.	Homonymous geographical indications			PU		

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
19.1.	A homonymous geographical indication meeting the requirements of this Regulation shall be registered with due regard for local and traditional usage and the actual risk of confusion, in particular:	15.1.	Homonymna geografska oznaka koja ispunjava propisane uslove može da se registruje, ali tom prilikom mora da se vodi računa posebno o lokalnoj i tradicionalnoj upotrebi i mogućem riziku od zabune, a naročito da:	PU		
19.1.-	a homonymous name which misleads the consumer into believing that products come from another territory shall not be registered even if the name is accurate as far as its wording is concerned for the actual territory, region or place of origin of the spirit drink in question,	15.1.1.	1) homonimni naziv koji dovodi u zabludu potrošača tako da veruje da jako alkoholno piće potiče sa druge teritorije ne može da se registruje, čak i ako je taj naziv tačan u odnosu na stvarno područje, region ili mesto porekla proizvoda;	PU		
19.1.-	the use of a registered homonymous geographical indication shall be subject to there being a clear distinction in practice between the homonym registered subsequently and the name already on the register, having regard to the need to treat the producers concerned in an equitable manner and not to mislead consumers.	15.1.2.	2) može da se dozvoli upotreba registrovanih homonimnih geografskih oznaka samo ako u praksi postoji jasna razlika između homonima koji je kasnije registrovan i već registrovanog naziva, pri čemu treba voditi računa na pravedan odnos prema proizvodjačima i da se potrošači ne dovode u zabludu.	PU		
20.	Established geographical indications					
20.1.	1. For each geographical indication registered in Annex III on 20 February 2008, Member States shall submit a technical file as provided for under Article 17(1) to the Commission not later than 20 February 2015.			NP	Ova odredba se odnosi samo na zemlje članice EU.	
20.2.	2. Member States shall ensure that this technical file is accessible to the public.			NP	Ova odredba se odnosi samo na zemlje članice EU.	
20.3.	3. Where no technical file has been submitted to the Commission by 20 February 2015, the Commission shall remove the geographical indication from Annex III in accordance with the regulatory procedure with scrutiny referred to in Article 25(3).			NP	Ova odredba se odnosi samo na zemlje članice EU.	

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
21.	Alteration of the technical file					
	The procedure provided for in Article 17 shall apply mutatis mutandis where the technical file referred to in Articles 17(1) and 20(1) is to be altered.	35	Na pitanja koja ovim zakonom nisu posebno uređena, a odnose se na postupak za upis u Registar proizvođača, registraciju geografske oznake, postupak za priznavanje prava na upotrebu registrovane geografske oznake i postupak kontrole proizvodnje i kvaliteta primenjuju se odredbe zakona kojim se uređuje opšti upravni postupak.	PU		
22.	Verification of compliance with the specifications in the technical file					
22.1.	1. In respect of the geographical indications within the Community, verification of compliance with the specifications in the technical file, before placing the product on the market, shall be ensured by: — one or more competent authorities referred to in Article 24(1), and/or — one or more control bodies within the meaning of Article 2 of Regulation (EC) No 882/2004 of the European Parliament and of the Council of 29 April 2004 on official controls performed to ensure the verification of compliance with feed and food law, animal health and animal welfare rules (1), operating as a product certification body. Notwithstanding national legislation, the costs of such verification of compliance with the specifications in the technical file shall be borne by the operators subject to those controls.	30.1. 30.2. 30.3.	Jako alkoholno piće sa geografskom oznakom podleže obaveznoj kontroli proizvodnje i kvaliteta koju vrši Ministarstvo. Kontrola proizvodnje i kvaliteta jakog alkoholnog pića sa geografskom oznakom je postupak kontrole usklađenosti proizvodnje, sirovina, kvaliteta i posebnih svojstava jakog alkoholnog pića sa geografskom oznakom sa glavnim specifikacijama tehničke dokumentacije za geografsku oznaku koji uključuje izdavanje dokumenta kojim se usaglašenost potvrđuje (u daljem tekstu: kontrola proizvodnje i kvaliteta). Za obavljanje poslova kontrole proizvodnje i kvaliteta Ministarstvo može da ovlasti sertifikaciono telo, koje je registrovano u Registar privrednih subjekata u skladu sa zakonom kojim se uređuje registracija privrednih subjekata, odnosno drugi odgovarajući registar u skladu sa posebnim propisom i koje ima akt o akreditaciji izdat od strane nadležnog akreditacionog tela Republike Srbije za obavljanje poslova kontrole proizvodnje i kvaliteta (u daljem tekstu: ovlašćeno sertifikaciono telo).			

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
22.2.	<p>2. In respect of the geographical indications within a third country, verification of compliance with the specifications in the technical file, before placing the product on the market, shall be ensured by:</p> <ul style="list-style-type: none"> — one or more public authorities designated by the third country, and/or — one or more product certification bodies. 	30.1. 30.2. 30.3	<p>Jako alkoholno piće sa geografskom oznakom podleže obaveznoj kontroli proizvodnje i kvaliteta koju vrši Ministarstvo.</p> <p>Kontrola proizvodnje i kvaliteta jakog alkoholnog pića sa geografskom oznakom je postupak kontrole usklađenosti proizvodnje, sirovina, kvaliteta i posebnih svojstava jakog alkoholnog pića sa geografskom oznakom sa glavnim specifikacijama tehničke dokumentacije za geografsku oznaku koji uključuje izdavanje dokumenta kojim se usaglašenost potvrđuje (u daljem tekstu: kontrola proizvodnje i kvaliteta).</p> <p>Za obavljanje poslova kontrole proizvodnje i kvaliteta Ministarstvo može da ovlasti sertifikaciono telo, koje je registrovano u Registar privrednih subjekata u skladu sa zakonom kojim se uređuje registracija privrednih subjekata, odnosno drugi odgovarajući registar u skladu sa posebnim propisom i koje ima akt o akreditaciji izdat od strane nadležnog akreditacionog tela Republike Srbije za obavljanje poslova kontrole proizvodnje i kvaliteta (u daljem tekstu: ovlašćeno sertifikaciono telo).</p>	PU		
22.3.	3. The product certification bodies referred to in paragraphs 1and 2 shall comply with, and from 1 May 2010 be accredited in accordance with, European standard EN 45011 or ISO/IEC.Guide 65 (General requirements for bodies operating productcertification systems).	30.3.	<p>Za obavljanje poslova kontrole proizvodnje i kvaliteta Ministarstvo može da ovlasti sertifikaciono telo, koje je registrovano u Registar privrednih subjekata u skladu sa zakonom kojim se uređuje registracija privrednih subjekata, odnosno drugi odgovarajući registar u skladu sa posebnim propisom i koje ima akt o akreditaciji izdat od strane nadležnog akreditacionog tela Republike Srbije za obavljanje poslova kontrole proizvodnje i kvaliteta (u daljem tekstu: ovlašćeno sertifikaciono telo).</p>	PU		

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
22.4.	4. Where the authorities or bodies referred to in paragraphs 1 and 2 have chosen to verify compliance with the specifications in the technical file, they shall offer adequate guarantees of objectivity and impartiality and have at their disposal the qualified staff and resources necessary to carry out their functions.	30.4. 30.5. 30.6.	Ministar na zahtev sertifikacionog tela rešenjem utvrđuje ispunjenost uslova iz stava 3. ovog člana i ovlašćuje ga za obavljanje poslova kontrole proizvodnje i kvaliteta na period do pet godina. Rešenje ministra iz stava 4. ovog člana je konačno i protiv njega se može pokrenuti upravni spor. Ministarstvo objavljuje spisak ovlašćenih sertifikacionih tela na svojoj internet stranici.	PU		
23.	Relation between trade marks and geographical indications			PU		
23.1.	1. The registration of a trade mark which contains or consists of a geographical indication registered in Annex III shall be refused or invalidated if its use would lead to any of the situations referred to in Article 16.	17.1. 17.2.	Žig koji sadrži ili se sastoji od registrovane geografske oznake ne može da se registruje ako bi se upotrebom takvog žiga narušila pravna zaštita registrovane geografske oznake na neki od načina iz člana 16. ovog zakona. Žig koji je registrovan, ali se njime narušava pravna zaštita registrovane geografske oznake na neki od načina iz člana 16. ovog zakona, može da se oglasi ništavim u skladu sa zakonom kojim se uređuju žigovi.	PU		
23.2.	2. With due regard to Community law, a trade mark the use of which corresponds to one of the situations referred to in Article 16 which has been applied for, registered, or established by use, if that possibility is provided for by the legislation concerned, in good faith within the territory of the Community, before either the date of protection of the geographical indication in the country of origin or before 1 January 1996, may continue to be used notwithstanding the registration of a geographical indication, provided that no grounds for its invalidity or	17.3.	Žig čijom upotrebom se narušava pravna zaštita registrovane geografske oznake na neki od načina iz člana 16. ovog zakona, a koji je registrovan na teritoriji Republike Srbije u skladu sa zakonom i u dobroj veri, pre nego što je registrovana geografska oznaka u skladu sa odredbama ovog zakona, može se i dalje upotrebljavati pod uslovom da ne postoji osnov za njegov poništaj ili opoziv odnosno prestanak žiga u posebnim slučajevima, u skladu sa zakonom kojim se uređuju žigovi.	PU		

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
	revocation exist as specified by First Council Directive 89/104/EEC of 21 December 1988 to approximate the laws of the Member States relating to trade marks (1) or Council Regulation (EC) No 40/94 of 20 December 1993 on the Community trade mark (2).					
23.3.	3. A geographical indication shall not be registered where, in the light of a trade mark's reputation and renown and the length of time it has been used in the Community, registration is liable to mislead the consumer as to the true identity of the product.	17.3.	Geografska oznaka ne može da se registruje ako se, imajući u vidu ugled, renome i vremenski period tokom kojeg je žig korišćen, registracijom geografske oznake potrošač dovodi u zabludu o pravom identitetu proizvoda.	PU		
	GENERAL, TRANSITIONAL AND FINAL PROVISIONS			PU		
24.	Control and protection of spirit drinks					
24.1.	1. Member States shall be responsible for the control of spirit drinks. They shall take the measures necessary to ensure compliance with the provisions of this Regulation and in particular they shall designate the competent authority or authorities responsible for controls in respect of the obligations established by this Regulation in accordance with Regulation (EC) No 882/2004.			NP	Ova odredba se odnosi samo na zemlje članice EU.	
24.2.	2. Member States and the Commission shall communicate to each other the information necessary for the application of this Regulation.			NP	Ova odredba se odnosi samo na zemlje članice EU.	
24.3.	3. The Commission, in consultation with the Member States, shall ensure the uniform application of this Regulation and if necessary shall adopt measures in accordance with the regulatory procedure referred to in Article 25(2).			NP	Ova odredba se odnosi samo na zemlje članice EU.	
25.	Committee					

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
25.1.	1. The Commission shall be assisted by the Committee for Spirit Drinks.			NP	Ova odredba se odnosi samo na zemlje članice EU.	
25.2.	2. Where reference is made to this paragraph, Articles 5 and 7 of Decision 1999/468/EC shall apply, having regard to the provisions of Article 8 thereof. The period laid down in Article 5(6) of Decision 1999/468/EC shall be set at three months.			NP	Ova odredba se odnosi samo na zemlje članice EU.	
25.3.	3. Where reference is made to this paragraph, Articles 5a and 7 of Decision 1999/468/EC shall apply, having regard to the provisions of Article 8 thereof.			NP	Ova odredba se odnosi samo na zemlje članice EU.	
26.	Amendment of the Annexes					
	The Annexes shall be amended in accordance with the regulatory procedure with scrutiny referred to in Article 25(3).			NP	Ova odredba se odnosi samo na zemlje članice EU.	
27.	Implementing measures					
	The measures necessary for the implementation of this Regulation shall be adopted in accordance with the regulatory procedure referred to in Article 25(2).			NP	Ova odredba se odnosi samo na zemlje članice EU.	
28.	Transitional and other specific measures					
28.1.	1. In accordance with the regulatory procedure with scrutiny referred to in Article 25(3), measures to amend this Regulation shall be adopted, where appropriate: (a) to facilitate by 20 February 2011 the transition from the rules provided for in Regulation (EEC) No 1576/89 to those established by this Regulation; (b) to derogate from Articles 17 and 22 in duly			NP	Ova odredba se odnosi samo na zemlje članice EU.	

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
	justified cases; (c) to establish a Community symbol for geographical indications for the spirit drinks sector.					
28.2.	2. In accordance with the regulatory procedure referred to in Article 25(2), measures shall be adopted, where appropriate, to resolve specific practical problems, such as by making it obligatory, in certain cases, to state the place of manufacture on the labelling to avoid misleading the consumer and to maintain and develop Community reference methods for the analysis of spirit drinks.			NP	Ova odredba se odnosi samo na zemlje članice EU.	
28.3.	3. Spirit drinks not meeting the requirements of this Regulation may continue to be produced in accordance with Regulation (EEC) No 1576/89 until 20 May 2009. Spirit drinks not meeting the requirements of this Regulation but which have been produced in accordance with Regulation (EEC) No 1576/89 prior to 20 February 2008 or until 20 May 2009 may continue to be placed on the market until stocks run out.			NP	Ova odredba se odnosi samo na zemlje članice EU.	
29.	Repeal					
29.1.	1. Regulation (EEC) No 1576/89 is hereby repealed. References made to the repealed Regulation shall be construed as being made to this Regulation.			NP	Ova odredba se odnosi samo na zemlje članice EU.	
29.2.	2. Commission Regulations (EEC) No 2009/92 (1), (EC) No 1267/94 (2) and (EC) No 2870/2000 (3) shall continue to apply.			NP	Ova odredba se odnosi samo na zemlje članice EU.	
30.	Entry into force					
	This Regulation shall enter into force on the seventh day following its publication in the Official Journal of the European Union.	58.	Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srbije”.	PU		

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
	ANNEX I					
	TECHNICAL DEFINITIONS AND REQUIREMENTS					
I	The technical definitions and requirements, as referred to in Article 2(4) and Article 7, are the following:	3.1.	Pojedini izrazi upotrebljeni u ovom zakonu imaju sledeće značenje:	PU		
I.1.	(1) Ethyl alcohol of agricultural origin Ethyl alcohol of agricultural origin possesses the following properties: (a) organoleptic characteristics: no detectable taste other than that of the raw material; (b) minimum alcoholic strength by volume: 96,0 %; (c) maximum level of residues: (i) total acidity, expressed in grams of acetic acid per hectolitre of 100 % vol. alcohol: 1,5, (ii) esters expressed in grams of ethyl acetate per hectolitre of 100 % vol. alcohol: 1,3, (iii) aldehydes expressed in grams of acetaldehyde per hectolitre of 100 % vol. alcohol: 0,5, (iv) higher alcohols expressed in grams of methyl2 propanol1 per hectolitre of 100 % vol. alcohol: 0,5, (v) methanol expressed in grams per hectolitre of 100 % vol. alcohol: 30, (vi) dry extract expressed in grams per hectolitre of 100 % vol. alcohol: 1,5, (vii) volatile bases containing nitrogen expressed in grams of nitrogen per hectolitre of 100 % vol. alcohol: 0,1, (viii) furfural: not detectable.	3.8.	8) <i>etil alkohol poljoprivrednog porekla</i> je alkohol minimalne alkoholne jačine 96 % vol. koji u pogledu organoleptičkih svojstava nema drugi ukus osim sirovine od koje potiče, koji ne sadrži furfural, i koji po hektolitru 100 % vol. alkohola sadrži maksimalnu količinu sledećih rezidua: 1,5 gram sirčetne kiseline; 1,3 grama estara etil-acetata; 0,5 grama aldehida; 30 grama metanola; 1,5 gram suvog ekstrakta; 0,1 gram azota iz isparljivih baza koje sadrže azot; 0,5 grama višeg alkohola 2-metil-1-propanola;	PU		

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
I.2.	(2) Distillate of agricultural origin Distillate of agricultural origin means an alcoholic liquid which is obtained by the distillation, after alcoholic fermentation, of an agricultural product or products listed in Annex I to the Treaty which does not have the properties of ethyl alcohol or of a spirit drink but still retains the aroma and taste of the raw material(s) used. Where reference is made to the raw material used, the distillate must be obtained exclusively from that raw material.	3.4.	4) <i>destilat poljoprivrednog porekla</i> je alkoholna tečnost dobijena destilacijom posle alkoholne fermentacije poljoprivrednih proizvoda, koja ima karakteristike sirovine od koje potiče i koja nema svojstva etil alkohola ili jakog alkoholnog pića;	PU		
I.3.	(3) Sweetening Sweetening means using one or more of the following products in the preparation of spirit drinks:	3.9.	9) <i>zaslađivanje</i> je dodavanje u postupku proizvodnje jakog alkoholnog pića jednog ili više proizvoda, i to:	PU		
I.3.a.	(a) semi-white sugar, white sugar, extra-white sugar, dextrose, fructose, glucose syrup, sugar solution, invert sugar solution, invert sugar syrup, as defined in Council Directive 2001/111/EC of 20 December 2001 relating to certain sugars intended for human consumption (1);	3.9.1.	(1) polubelog šećera, belog šećera, ekstra belog šećera, dekstroze, fruktoze, glukoznog sirupa, šećernog rastvora, invertnog šećernog rastvora, invertnog šećernog sirupa,	PU		
I.3.b.	(b) rectified concentrated grape must, concentrated grape must, fresh grape must;	3.9.2.	(2) prečišćene koncentrovane šire grožđa, koncentrovane šire grožđe, sveže grožđane šire,	PU		
I.3.c.	(c) burned sugar, which is the product obtained exclusively from the controlled heating of sucrose without bases, mineral acids or other chemical additives;	3.9.3.	(3) karamelizovanog šećera, proizvoda dobijenog isključivo kontrolisanim zagrevanjem saharoze bez baza, mineralnih kiselina ili drugih hemijskih aditiva,	PU		
I.3.d.	(d) honey as defined in Council Directive 2001/110/EC of 20 December 2001 relating to honey (1);	3.9.4.	(4) meda,	PU		
I.3.e.	(e) carob syrup;	3.9.5.	(5) sirupa od rogača,	PU		
I.3.f.	(f) any other natural carbohydrate substances having a similar effect to those products.	3.9.6.	(6) bilo koje druge dozvoljene prirodne ugljenohidratne materije koja služi za zasladijanje;	PU		

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
I.4.	(4) Mixing Mixing means combining two or more different drinks to make a new drink.	3.12.	12) <i>mešanje</i> je kombinovanje dva ili više različitih jakih alkoholnih pića da bi se napravilo novo jako alkoholno piće;	PU		
I.5.	(5) Addition of alcohol Addition of alcohol means the addition of ethyl alcohol of agricultural origin and/or distillates of agricultural origin to a spirit drink.	3.5.	5) <i>dodavanje alkohola</i> je dodavanje etil alkohola poljoprivrednog porekla i/ili destilata poljoprivrednog porekla jakom alkoholnom piću;	PU		
I.6.	(6) Addition of water In the preparation of spirit drinks, the addition of water shall be authorised, provided that the quality of the water is in conformity with Council Directive 80/777/EEC of 15 July 1980 on the approximation of the laws of the Member States relating to the exploitation and marketing of natural mineral waters (2) and Council Directive 98/83/EC of 3 November 1998 on the quality of water intended for human consumption (3), and that the water added does not change the nature of the product. This water may be distilled, demineralised, permuted or softened.	3.7.	7) <i>dodavanje vode</i> je dodavanje u proizvodnji jakog alkoholnog pića destilovane, demineralizovane, dejonizovane ili omešane vode, koja je odgovarajućeg kvaliteta i ne menja prirodu proizvoda;	PU		
I.7.	(7) Blending Blending means combining two or more spirit drinks of the same category, distinguished only by minor differences in composition due to one or more of the following factors: (a) the method of preparation; (b) the stills employed; (c) the period of maturation or ageing; (d) the geographical area of production. The spirit drink so produced shall be of the same category of spirit drink as the original spirit drinks before blending.	3.10.	10) <i>kupažiranje</i> je postupak spajanja dva ili više jakih alkoholnih pića iste kategorije koja se odlikuju manjim razlikama koje su nastale zbog načina pripreme, odnosno uređaja za destilaciju, odnosno perioda sazrevanja ili starenja, odnosno geografskog područja proizvodnje, pri čemu jako alkoholno piće proizvedeno na ovaj način pripada istoj kategoriji jakih alkoholnih pića kao i ona od kojih je proizvedeno;	PU		
I.8.	(8) Maturation or ageing Maturation or ageing means allowing certain reactions to develop naturally in appropriate	3.21.	21) <i>sazrevanje ili starenje</i> je proces koji se odvija u odgovarajućim sudovima, tokom kojeg dolazi do određenih prirodnih reakcija, koje	PU		

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
	containers, thereby giving the spirit drink in question organoleptic qualities previously absent.		jakom alkoholnom piću daju organoleptičke osobine koje ranije nije imalo;			
I.9.	(9) Flavouring Flavouring means using in the preparation of a spirit drink one or more of the flavourings defined in Article 1(2)(a) of Directive 88/388/EEC.	3.2.	2) <i>aromatizovanje</i> je dodavanje aroma koje se koriste ili su namenjene za korišćenje pri proizvodnji namirnica da bi im se dao miris ili ukus i koje obuhvataju aromatične supstance, aromatične preparate, arome termičkog tretmana, arome dima i njihovih mešavina, u skladu sa posebnim propisom kojim se uređuje kvalitet i drugi zahtevi za arome za namirnice;	PU		
I.10.	(10) Colouring Colouring means using in the preparation of a spirit drink one or more colorants, as defined in Directive 94/36/EC of the European Parliament and of the Council of 30 June 1994 on colours for use in foodstuffs (4).	3.6.	6) <i>dodavanje boje</i> je dodavanje jedne ili više boja u postupku proizvodnje jakih alkoholnih pića, u skladu sa posebnim propisom kojim se uređuju prehrambeni aditivi;	PU		
I.11.	(11) Alcoholic strength by volume Alcoholic strength by volume means the ratio of the volume of pure alcohol present in the product in question at 20 oC to the total volume of that product at the same temperature.	3.1.	1) <i>alkoholna jačina</i> je odnos između zapremine čistog alkohola prisutnog u proizvodu na 20°C i ukupne zapremine tog proizvoda na istoj temperaturi;	PU		
I.12.	(12) Volatile substances content Volatile substances content means the quantity of volatile substances other than ethyl alcohol and methanol contained in a spirit drink obtained exclusively by distillation, as a result solely of the distillation or redistillation of the raw materials used.	3.20.	20) <i>sadržaj isparljivih supstanci</i> je količina isparljivih supstanci, osim etil alkohola i metil alkohola, sadržanih u jakom alkoholnom piću koje je proizvedeno isključivo destilacijom, a koje su rezultat isključivo destilacije ili redestilacije upotrebljene sirovine;	PU		
I.13.	(13) Place of manufacture Place of manufacture means the place or region where the stage in the production process of the finished product which conferred on the spirit drink its character and essential definitive qualities took place.	3.11.	11) <i>mesto proizvodnje</i> je mesto ili region gde se odvija faza proizvodnje proizvoda koja jakom alkoholnom piću daje karakteristična svojstva i osobine;	PU		

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
I.14.	(14) Description Description means the terms used on the labelling, presentation and packaging; on the documents accompanying the transport of a drink; on the commercial documents, particularly the invoices and delivery notes; and in its advertising.	3.13.	13) <i>opis</i> su izrazi koji se koriste prilikom deklarisanja, predstavljanja i pakovanja, na dokumentima koji prate jako alkoholno piće u transportu, trgovачkoj dokumentaciji (naročito u računima i otpremnicama) i pri njegovom reklamiranju;	PU		
I.15.	(15) Presentation Presentation means the terms used on the labelling and on the packaging, including in advertising and sales promotion, in images or such like, as well as on the container, including the bottle and the closure.	3.16.	16) <i>predstavljanje</i> označava izraze, slike, crteže i slično koji se koriste na deklaraciji, pakovanju, posudi, boci i zatvaraču, uključujući reklamiranje i promociju prodaje;	PU		
I.16.	(16) Labelling Labelling means all descriptions and other references, signs, designs or trade marks which distinguish a drink and which appear on the same container, including its sealing device or the tag attached to the container and the sheathing covering the neck of the bottle.	3.3.	3) <i>deklarisanje</i> jesu svi opisi i druge napomene, znaci, dizajn ili robne marke na osnovu kojih se jaka alkoholna pića razlikuju, a koji se nalaze na jednoj posudi, uključujući zatvarač, etiketu prikačenu za posudu ili omotač koji pokriva grlic boce;	PU		
I.17.	(17) Packaging Packaging means the protective wrappings, such as papers, envelopes of all kinds, cartons and cases, used in the transport and/or sale of one or more containers.	3.15.	15) <i>pakovanje</i> je zaštitni omotač (papir, sve vrste obloga, karton, sanduk i slično) koji se koristi za jednu ili više posuda prilikom transporta i prodaje;	PU		
	ANNEX II		PRILOG I			
	SPIRIT DRINKS		JAKA ALKOHOLNA PIĆA			
II	<i>Categories of spirit drinks</i>	I	KATEGORIJE JAKIH ALKOHOLNIH PIĆA			
II.1.	Rum	I.1.	1. Rum	PU		

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
II.1.a.	(a) Rum is:	I.1.1.	Rum je:	PU		
II.1.a.i	(i) a spirit drink produced exclusively by alcoholic fermentation and distillation, either from molasses or syrup produced in the manufacture of cane sugar or from sugar-cane juice itself and distilled at less than 96 % vol. so that the distillate has the discernible specific organoleptic characteristics of rum, or	I.1.1.1.	1) jako alkoholno piće proizvedeno isključivo alkoholnom fermentacijom i destilacijom melase ili sirupa proizvedenog tokom prerađe šećerne trske ili od samog soka šećerne trske i destilovano na najviše 96% vol, tako da destilat ima prepoznatljive specifične organoleptičke karakteristike ruma, ili	PU		
II.1.a.ii	(ii) a spirit drink produced exclusively by alcoholic fermentation and distillation of sugar-cane juice which has the aromatic characteristics specific to rum and a volatile substances content equal to or exceeding 225 grams per hectolitre of 100 % vol. alcohol. This spirit may be placed on the market with the word 'agricultural' qualifying the sales denomination 'rum' accompanied by any of the geographical indications of the French Overseas Departments and the Autonomous Region of Madeira as registered in Annex III.	I.1.1.2.	2) jako alkoholno piće proizvedeno isključivo alkoholnom fermentacijom i destilacijom soka šećerne trske koje ima aromu karakterističnu za rum i sadržaj isparljivih sastojaka jednak ili veći od 225 g/hl preračunato na 100% vol. alkohola i može da se stavi u promet uz izraz „poljoprivredni“ koji bliže opisuje prodajni naziv „rum“.	PU		
II.1.b.	(b) The minimum alcoholic strength by volume of rum shall be 37,5 %.	I.1.2.	Minimalna alkoholna jačina ruma je 37,5% vol.	PU		
II.1.c.	(c) No addition of alcohol as defined in Annex I(5), diluted or not, shall take place.	I.1.3.	Nije dozvoljeno dodavanje alkohola, razblaženog ili nerazblaženog.	PU		
II.1.d.	(d) Rum shall not be flavoured.	I.1.4.	Rum ne može biti aromatizovan.	PU		
II.1.e.	(e) Rum may only contain added caramel as a means to adapt colour.	I.1.5.	Rum može da sadrži samo dodat karamel kao sredstvo za podešavanje boje.	PU		
II.1.f.	(f) The word 'traditionnel' may supplement any of the geographical indications mentioned in category 1 of Annex III where the rum is produced by distillation at less than 90 % vol., after alcoholic fermentation of alcoholproducing materials originating exclusively in the place of production considered. This rum must have a volatile substances content equal to or exceeding			NP	Ovo se odnosi na geografsku oznaku iz Priloga III, koji nije predmet ovog zakona. Sve geografske oznake iz Aneksa III, koje su priznate na međunarodnom nivou,	

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
	225 grams per hectolitre of 100 % vol. alcohol and must not be sweetened. The use of the word ‘ <i>traditionnel</i> ’ does not prevent the use of the terms ‘from sugar production’ or ‘agricultural’ which may be added to the sales denomination ‘rum’ and to geographical indications. This provision shall not affect the use of the word ‘ <i>traditionnel</i> ’ for all products not covered by this provision, according to their own specific criteria.				primjenjuju se i na teritoriji Republike Srbije, ali oni nisu predmet ovog nacionalnog zakona koji uređuje unutrašnje tržišta u sektoru alkoholna pića.	
II.2.	Whisky or Whiskey	I.2.	2. Whisky ili Whiskey	PU		
II.2.a.	(a) Whisky or whiskey is a spirit drink produced exclusively by:	I.2.1.	Whisky ili Whiskey je jako alkoholno piće proizvedeno isključivo:	PU		
II.2.a.i	(i) distillation of a mash made from malted cereals with or without whole grains of other cereals, which has been: — saccharified by the diastase of the malt contained therein, with or without other natural enzymes, — fermented by the action of yeast;	I.2.1.1.	1) destilacijom komine proizvedene od slada žitarica sa ili bez celih zrna drugih žitarica, koja je: (1) zašećerena dijastazom iz slada, sa ili bez drugih prirodnih enzima, (2) fermentisana delovanjem kvasaca;	PU		
II.2.a.ii	(ii) one or more distillations at less than 94,8 % vol., so that the distillate has an aroma and taste derived from the raw materials used,	I.2.1.2.	2) jednom ili više destilacija na najviše 94,8% vol., tako da destilat ima miris i ukus upotrebљenih sirovina;	PU		
II.2.a.iii	(iii) maturation of the final distillate for at least three years in wooden casks not exceeding 700 litres capacity.	I.2.1.3.	3) sazrevanjem konačnog destilata najmanje tri godine u drvenim buradima čija zapremina ne prelazi 700 litara.	PU		
II.2.a.	The final distillate, to which only water and plain caramel (for colouring) may be added, retains its colour, aroma and taste derived from the production process referred to in points (i), (ii) and (iii).	I.2.1.	Konačni destilat, u koji može da se doda voda i karamel (zbog boje), zadržava svoju boju, miris i ukus koji nastaju u proizvodnom postupku.	PU		
II.2.b.	(b) The minimum alcoholic strength by volume of whisky or whiskey shall be 40 %.	I.2.2.	Minimalna alkoholna jačina Whisky ili Whiskey je 40% vol.	PU		

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
II.2.c.	(c) No addition of alcohol as defined in Annex I(5), diluted or not, shall take place.	I.2.3.	Nije dozvoljeno dodavanje alkohola, razblaženog ili nerazblaženog.	PU		
II.2.d.	(d) Whisky or whiskey shall not be sweetened or flavoured, nor contain any additives other than plain caramel used for colouring.	I.2.4.	Whisky ili Whiskey ne može da se zasladije i aromatizuje. Whisky ili Whiskey ne može da sadrži bilo koji dodatak, osim karamela koji se koristi za podešavanje boje.	PU		
II.3.	Grain spirit	I.3.	3. Rakija od žitarica	PUU		
II.3.a.	(a) Grain spirit is a spirit drink produced exclusively by the distillation of a fermented mash of whole grain cereals and having organoleptic characteristics derived from the raw materials used.	I.3.1.	Rakija od žitarica je jako alkoholno piće koje je proizvedeno isključivo destilacijom fermentisane komine celih zrna žitarica koje ima senzorna svojstva koja potiču od upotrebljene sirovine.	PU		
II.3.b.	(b) With the exception of 'Korn', the minimum alcoholic strength by volume of grain spirit shall be 35 %.	I.3.2.	Minimalna alkoholna jačina rakije od žitarica je 35% vol, osim rakije od žitarica „Korn”.	PU		
II.3.c.	(c) No addition of alcohol as defined in Annex I(5), diluted or not, shall take place.	I.3.3.	Nije dozvoljeno dodavanje alkohola, razblaženog ili nerazblaženog.	PU		
II.3.d.	(d) Grain spirit shall not be flavoured.	I.3.4.	Rakija od žitarica ne može biti aromatizovana.	PU		
II.3.e.	(e) Grain spirit may only contain added caramel as a means to adapt colour.	I.3.5.	Rakija od žitarica može da sadrži samo dodat karamel kao sredstvo za podešavanje boje.	PU		
II.3.f.	(f) For a grain spirit to bear the sales denomination 'grain brandy', it must have been obtained by distillation at less than 95 % vol. from a fermented mash of whole grain cereals, presenting organoleptic features deriving from the raw materials used.	I.3.6.	Rakija od žitarica koja se stavlja u promet pod prodajnim nazivom „žitni brendi”, mora da bude proizvedena destilacijom na najviše 95% vol. alkohola iz fermentisane komine od celog zrna žitarica sa senzorskim svojstvima koja potiču od upotrebljenih sirovina.	PU		
II.4.	Wine spirit	I.4.	4. Rakija od vina	PU		
II.4.a.	(a) Wine spirit is a spirit drink:	I.4.1.	Rakija od vina je jako alkoholno piće:	PU		

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
II.4.a.i	(i) produced exclusively by the distillation at less than 86 % vol. of wine or wine fortified for distillation or by the redistillation of a wine distillate at less than 86 % vol.,	I.4.1.1.	1) proizvedeno isključivo iz vinskog destilata koji je dobijen destilacijom vina ili vina pojačanog za destilaciju na sadržaj alkohola do 86% vol. ili redestilacijom vinskog destilata na sadržaj alkohola do 86% vol.;	PU		
II.4.a.ii	(ii) containing a quantity of volatile substances equal to or exceeding 125 grams per hectolitre of 100 % vol.	I.4.1.2.	2) koje sadrži isparljive materije u količini od najmanje 125 g/hl preračunato na 100 % vol. alkohola;	PU		
II.4.a.iii	(iii) having a maximum methanol content of 200 grams per hectolitre of 100 % vol. alcohol.	I.4.1.3.	3) ima najviše 200 g/hl metanola preračunato na 100 % vol. alkohola.	PU		
II.4.b.	(b) The minimum alcoholic strength by volume of wine spirit shall be 37,5 %.	I.4.2.	Minimalna alkoholna jačina rakije od vina je 37,5% vol.	PU		
II.4.c.	(c) No addition of alcohol as defined in Annex I(5), diluted or not, shall take place.	I.4.3.	Nije dozvoljeno dodavanje alkohola, razblaženog ili nerazblaženog.	PU		
II.4.d.	(d) Wine spirit shall not be flavoured. This shall not exclude traditional production methods.	I.4.4.	Rakija od vina ne može biti aromatizovana.	PU		
II.4.e.	(e) Wine spirit may only contain added caramel as a means to adapt colour.	I.4.5.	Rakija od vina može da sadrži samo dodat karamel kao sredstvo za podešavanje boje.	PU		
II.4.f.	(f) Where wine spirit has been matured, it may continue to be placed on the market as ‘wine spirit’ provided it has been matured for as long as, or longer than, the period stipulated for the spirit drink defined under category 5.	I.4.6.	Ako je rakija od vina prošla period sazrevanja, može se i dalje stavljati u promet kao „rakija od vina” pod uslovom da je sazrevala najmanje godinu dana u hrastovim posudama ili najmanje šest meseci u hrastovoj buradi manjoj od 1000 litara.	PU		
II.5.	Brandy or Weinbrand	I.5.	5. Brandy ili Weinbrand	PU		
II.5.a.	(a) <i>Brandy or Weinbrand</i> is a spirit drink:	I.5.1.	<i>Brandy ili Weinbrand</i> je jako alkoholno piće koje:	PU		
II.5.a.i	(i) produced from wine spirit, whether or not wine distillate has been added, distilled at less than 94,8 % vol., provided that that distillate does not exceed a maximum of 50 % of the alcoholic content of the finished product,	I.5.1.1.	1) je proizvedeno od rakije od vina sa ili bez dodavanja vinskog destilata, koji je destilovan na sadržaj etanola od najviše 94,8% vol, pod uslovom da taj destilat ne prelazi više od 50% ukupnog alkohola u gotovom proizvodu;	PU		

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
II.5.a.ii	(ii) matured for at least one year in oak receptacles or for at least six months in oak casks with a capacity of less than 1 000 litres,	I.5.1.2.	2) je sazrevalo najmanje godinu dana u hrastovim posudama ili najmanje šest meseci u hrastovoj buradi čija je zapremina najviše 1.000 litara;	PU		
II.5.a.iii	(iii) containing a quantity of volatile substances equal to or exceeding 125 grams per hectolitre of 100 % vol. alcohol, and derived exclusively from the distillation or redistillation of the raw materials used,	I.5.1.3.	3) sadrži isparljive materije u količini od najmanje 125 g/hl preračunato na 100% vol. alkohola i koje je dobijeno isključivo destilacijom i redestilacijom upotrebljenih sirovina;	PU		
II.5.a.iv	(iv) having a maximum methanol content of 200 grams per hectolitre of 100 % vol. alcohol.	I.5.1.4.	4) ima najviše 200 g/hl metanola preračunato na 100 % vol. alkohola.	PU		
II.5.b.	(b) The minimum alcoholic strength by volume of <i>brandy</i> or <i>Weinbrand</i> shall be 36 %.	I.5.2.	Minimalna alkoholna jačina <i>Brandy</i> ili <i>Weinbrand</i> je 36% vol.	PU		
II.5.c.	(c) No addition of alcohol as defined in Annex I(5), diluted or not, shall take place.	I.5.3.	Nije dozvoljeno dodavanje alkohola, razblaženog ili nerazblaženog..	PU		
II.5.d.	(d) <i>Brandy</i> or <i>Weinbrand</i> shall not be flavoured. This shall not exclude traditional production methods.	I.5.4.	<i>Brandy</i> ili <i>Weinbrand</i> ne može biti aromatizovan.	PU		
II.5.e.	(e) <i>Brandy</i> or <i>Weinbrand</i> may only contain added caramel as a means to adapt colour.	I.5.5.	<i>Brandy</i> ili <i>Weinbrand</i> može da sadrži samo dodat karamel kao sredstvo za podešavanje boje.	PU		
II.6.	Grape marc spirit or grape marc	I.6.	6. Rakija od komine grožđa ili komovica	PU		
II.6.a.	(a) Grape marc spirit or grape marc is a spirit drink which meets the following conditions:	I.6.1.	Rakija od komine grožđa ili komovica je jako alkoholno piće:	PU		
II.6.a.i	(i) it is produced exclusively from grape marc fermented and distilled either directly by water vapour or after water has been added;	I.6.1.1.	1) koje je proizvedeno je isključivo od fermentisane komine grožđa i destilovano neposredno sa vodenom parom ili destilovano posle dodavanja vode komini;	PU		
II.6.a.ii	(ii) a quantity of lees may be added to the grape marc that does not exceed 25 kg of lees per 100 kg of grape marc used;	I.6.1.2.	2) kod koga komini od grožđa može da se doda najviše 25 kg vinskog taloga na 100 kg upotrebljene komine od grožđa;	PU		
II.6.a.iii	(iii) the quantity of alcohol derived from the lees shall not exceed 35 % of the total quantity of alcohol in the finished product;	I.6.1.3.	3) kod koga količina alkohola dobijena iz vinskog taloga ne prelazi 35% od ukupne	PU		

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
			količine alkohola u gotovom proizvodu;			
II.6.a.iv	(iv) the distillation shall be carried out in the presence of the marc itself at less than 86 % vol.;	I.6.1.4.	4) čija destilacija se obavlja u prisustvu komine do najviše 86% vol. alkohola;	PU		
II.6.a.v	(v) redistillation at the same alcoholic strength is authorised;	I.6.1.5.	5) redestilacija je dopuštena najviše do 86% vol. alkohola;	PU		
II.6.a.vi	(vi) it contains a quantity of volatile substances equal to or exceeding 140 grams per hectolitre of 100 % vol. alcohol and has a maximum methanol content of 1 000 grams per hectolitre of 100 % vol. alcohol.	I.6.1.6.	6) sadrži isparljive materije u količini od najmanje 140 g/hl preračunato na 100% vol. alkohola i najviše 1.000 g/hl metanola preračunato na 100% vol. alkohola.	PU		
II.6.b.	(b) The minimum alcoholic strength by volume of grape marc spirit or grape marc shall be 37,5 %.	I.6.2.	Minimalna alkoholna jačina rakije od komine grožđa ili komovice je 37,5% vol.	PU		
II.6.c.	(c) No addition of alcohol as defined in Annex I(5), diluted or not, shall take place.	I.6.3	Nije dozvoljeno dodavanje alkohola, razblaženog ili nerazblaženog.	PU		
II.6.d.	(d) Grape marc spirit or grape marc shall not be flavoured. This shall not exclude traditional production methods.	I.6.4.	Rakija od komine grožđa ili komovica ne može biti aromatizovana, osim u slučaju tradicionalnog načina proizvodnje.	PU		
II.6.e.	(e) Grape marc spirit or grape marc may only contain added caramel as a means to adapt colour.	I.6.5.	Rakija od komine grožđa ili komovica može da sadrži samo dodat karamel kao sredstvo za podešavanje boje..	PU		
II.7.	Fruit marc spirit	I.7.	7. Rakija od komine voća	PU		
II.7.a.	(a) Fruit marc spirit is a spirit drink which meets the following conditions:	I.7.1.	Rakija od komine voća je jako alkoholno piće:	PU		
II.7.a.i	(i) it is obtained exclusively by fermentation and distillation at less than 86 % vol. of fruit marc except grape marc;	I.7.1.1.	1) proizvedeno isključivo fermentacijom i destilacijom voćne komine do najviše 86% vol. alkohola, sa izuzetkom komine grožđa;	PU		
II.7.a.ii	(ii) it contains a minimum quantity of volatile substances of 200 grams per hectolitre of 100 % vol. alcohol;	I.7.1.2.	2) sadrži isparljive materije u količini od najmanje 200 g/hl preračunato na 100% vol. alkohola;	PU		

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
II.7.a.iii	(iii) the maximum methanol content shall be 1 500 grams per hectolitre of 100 % vol. alcohol;	I.7.1.3.	3) sadrži najviše 1.500 g/hl metanola preračunato na 100% vol. alkohola;	PU		
II.7.a.iv	(iv) the maximum hydrocyanic acid content shall be 7 grams per hectolitre of 100 % vol. alcohol in the case of stone-fruit marc spirit;	I.7.1.4.	4) kada je od komine koštičavog voća, ima maksimalni sadržaj cijanovodonične kiseline 7 g/hl preračunato na 100% vol. alkohola;	PU		
II.7.a.v	(v) redistillation at the same alcoholic strength according to (i) is authorised.	I.7.1.5.	5) redestilacija je dopuštena najviše do 86% vol. alkohola.	PU		
II.7.b.	(b) The minimum alcoholic strength by volume of fruit marc spirit shall be 37,5 %.	I.7.2.	Minimalna alkoholna jačina rakije od komine voća je 37,5% vol.	PU		
II.7.c.	(c) No addition of alcohol as defined in Annex I(5), diluted or not, shall take place.	I.7.3.	Nije dozvoljeno dodavanje alkohola, razblaženog ili nerazblaženog.	PU		
II.7.d.	(d) Fruit marc spirit shall not be flavoured.	I.7.4.	Rakija od komine voća ne može biti aromatizovana.	PU		
II.7.e.	(e) Fruit marc spirit may only contain added caramel as a means to adapt colour.	I.7.5.	Rakija od komine voća može da sadrži samo dodat karamel kao sredstvo za podešavanje boje.	PU		
II.7.f.	(f) The sales denomination shall consist of the name of the fruit followed by ‘marc spirit’. If marcs of several different fruits are used, the sales denomination shall be ‘fruit marc spirit’.	I.7.6.	Prodajni naziv sastoji se od izraza „rakija od komine” i naziva voća. Ako se koristi komina nekoliko različitih vrsta voća, prodajni naziv takve rakije je „rakija od komine voća”.	PU		
II.8.	Raisin spirit or raisin brandy	I.8.	8. Rakija od suvog grožđa ili Raisin brandy	PU		
II.8.a.	(a) Raisin spirit or <i>raisin brandy</i> is a spirit drink produced exclusively by the distillation of the product obtained by the alcoholic fermentation of extract of dried grapes of the ‘Corinth Black’ or Moscatel of the Alexandria varieties, distilled at less than 94,5 % vol., so that the distillate has an aroma and taste derived from the raw material used.	I.8.1.	Rakija od suvog grožđa ili <i>Raisin brandy</i> je jako alkoholno piće proizvedeno isključivo destilacijom proizvoda dobijenih alkoholnom fermentacijom ekstrakata suvog grožđa sorte „Crni korint” (<i>Corinth Black</i>) ili „Aleksandrijski muskat” (<i>Moscatel of the Alexandria varieties</i>), destilovanih na najviše 94,5% vol., tako da destilat ima miris i ukus upotrebljene sirovine..	PU		
II.8.b.	(b) The minimum alcoholic strength by volume of raisin spirit or <i>raisin brandy</i> shall be 37,5 %.	I.8.2.	Minimalna alkoholna jačina rakije od suvog grožđa ili <i>Raisin brandy</i> je 37,5% vol.	PU		

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
II.8.c.	(c) No addition of alcohol as defined in Annex I(5), diluted or not, shall take place.	I.8.3.	Nije dozvoljeno dodavanje alkohola, razblaženog ili nerazblaženog.	PU		
II.8.d.	(d) Raisin spirit or <i>raisin brandy</i> shall not be flavoured.	I.8.4.	Rakija od suvog grožđa ili <i>Raisin brandy</i> ne može biti aromatizovana.	PU		
II.8.e.	(e) Raisin spirit or <i>raisin brandy</i> may only contain added caramel as a means to adapt colour.	I.8.5.	Rakija od suvog grožđa ili <i>Raisin brandy</i> može da sadrži samo dodat karamel kao sredstvo za podešavanje boje.	PU		
II.9.	Fruit spirit	I.9.	9. Rakija od voća	PU		
II.9.a.	(a) Fruit spirit is a spirit drink:	I.9.1.	Rakija od voća je jako alkoholno piće koje:	PU		
II.9.a.i	(i) produced exclusively by the alcoholic fermentation and distillation of fleshy fruit or must of such fruit, berries or vegetables, with or without stones,	I.9.1.1.	1) je proizvedeno isključivo alkoholnom fermentacijom i destilacijom mesnatog ploda voća ili šire od tog voća, bobica ili povrća, sa ili bez koštice;	PU		
II.9.a.ii	(ii) distilled at less than 86 % vol. so that the distillate has an aroma and taste derived from the raw materials distilled,	I.9.1.2.	2) je destilovano maksimalno na 86% vol. alkohola, tako da destilat ima miris i ukus upotrebljene sirovine;	PU		
II.9.a.iii	(iii) having a quantity of volatile substances equal to or exceeding 200 grams per hectolitre of 100 % vol.alcohol,	I.9.1.3.	3) sadrži isparljive materije u količini od najmanje 200 g/hl preračunato na 100% vol. alkohola;	PU		
II.9.a.iv	(iv) in the case of stone-fruit spirits, having a hydrocyanic acid content not exceeding 7 grams per hectolitre of 100 % vol. alcohol.	I.9.1.4.	4) kada je od koštičavog voća, ima maksimalni sadržaj cijanovodonične kiseline 7 g/hl preračunato na 100% vol. alkohola.	PU		
II.9.b.	(b) The maximum methanol content of fruit spirit shall be 1 000 grams per hectolitre of 100 % vol. alcohol.	I.9.2.	Rakija od voća sadrži maksimalnu količinu metanola od 1.000 g/hl preračunato na 100% vol. alkohola.	PU		
II.9.b.	However for the following fruit spirits the maximum methanol content shall be:		Izuzetno, od stava 2. ove tačke maksimalna količina metanola za pojedine rakije od voća iznosi:	PU		
II.9.b.i	(i) 1 200 grams per hectolitre of 100 % vol. alcohol obtained from the following fruits or berries: — plum (<i>Prunus domestica</i> L.),	I.9.2.1.	1) 1.200 g/hl preračunato na 100% vol. alkohola dobijenog od sledećih vrsta voća ili bobica: – šljiva (<i>Prunus domestica</i> L.), mirabel (žuta šljiva, <i>Prunus domestica</i> L. subsp. <i>syriaca</i>	PU		

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
	<ul style="list-style-type: none"> — mirabelle (<i>Prunus domestica</i> L. subsp. <i>syriaca</i> (Borkh.) Janch. ex Mansf.), — quetsch (<i>Prunus domestica</i> L.), — apple (<i>Malus domestica</i> Borkh.), — pear (<i>Pyrus communis</i> L.) except for Williams pears (<i>Pyrus communis</i> L. Cv ‘Williams’), — raspberries (<i>Rubus idaeus</i> L.), — blackberries (<i>Rubus fruticosus</i> auct. aggr.), L 39/32 EN Official Journal of the European Union 13.2.2008 — apricots (<i>Prunus armeniaca</i> L.), — peaches (<i>Prunus persica</i> (L.) Batsch); 		(Borkh.) Janch. ex. Mansf.), quetch (plava šljiva <i>Prunus domestica</i> L.), jabuka (<i>Malus domestica</i> Borkh.), kruška (<i>Pyrus communis</i> L.) osim kruške „Vilijamovka” (<i>Pyrus communis</i> L. cv „Williams”), malina (<i>Rubus idaeus</i> L.), kupina (<i>Rubus fruticosus</i> auct. Aggr.), kajsija (<i>Prunus armeniaca</i> L.) i breskva (<i>Prunus persica</i> (L.) Batsch);			
II.9.b.ii	<p>(ii) 1 350 grams per hectolitre of 100 % vol. alcohol obtained from the following fruits or berries:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Williams pears (<i>Pyrus communis</i> L. cv ‘Williams’), — redcurrants (<i>Ribes rubrum</i> L.), — blackcurrants (<i>Ribes nigrum</i> L.), — rowanberries (<i>Sorbus aucuparia</i> L.), — elderberries (<i>Sambucus nigra</i> L.), — quinces (<i>Cydonia oblonga</i> Mill.), — juniper berries (<i>Juniperus communis</i> L. and/or <i>Juniperus oxycedrus</i> L.). 	I.9.2.2.	2) 1.350 g/hl preračunato na 100% vol. alkohola dobijenog od sledećih vrsta voća ili bobica: – kruška „Vilijamovka” (<i>Pyrus communis</i> L. cv „Williams”), crvena ribizla (<i>Ribes rubrum</i> L.), crna ribizla (<i>Ribes nigrum</i> L.), oskoruša (<i>Sorbus aucuparia</i> L.), bobice zove (<i>Sambucus nigra</i> L.), dunja (<i>Cydonia oblonga</i> Mill.) i bobice kleke (<i>Juniperus communis</i> L. i/ili <i>Juniperus oxycedrus</i> L.).	PU		
II.9.c.	(c) The minimum alcoholic strength by volume of fruit spirit shall be 37,5 %.	I.9.3.	Minimalna alkoholna jačina rakije od voća je 37,5% vol.	PU		
II.9.d.	(d) No addition of alcohol as defined in Annex I(5), diluted or not, shall take place.	I.9.4.	Nije dozvoljeno dodavanje alkohola, razblaženog ili nerazblaženog.	PU		
II.9.e.	(e) Fruit spirit shall not be flavoured.	I.9.5.	Rakija od voća ne može biti aromatizovana.	PU		
II.9.f.	(f) The sales denomination of fruit spirit shall be ‘spirit’ preceded by the name of the fruit, berry or vegetable, such as: cherry spirit or <i>kirsch</i> , plum spirit or <i>slivovitz</i> , mirabelle, peach, apple,	I.9.6.	Prodajni naziv rakije od voća sadrži naziv „rakija” koji prati naziv voća, bobica ili povrća od kojeg je proizvedena, kao što je: rakija od trešnje ili <i>kirsch</i> ; rakija od šljive ili šljivovica;	PU		

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
	pear, apricot, fig, citrus or grape spirit or other fruit spirits.		rakija od šljive mirabele; rakija od breskve; rakija od jabuke; rakija od kruške; rakija od kajsije; rakija od smokve; rakija od agruma, rakija od grožđa ili rakija od drugih vrsta voća.			
II.9.f.	It may also be called <i>wasser</i> , with the name of the fruit.	I.9.6.	Prodajni naziv rakije od voća može da bude i izraz <i>wasser</i> u kombinaciji sa nazivom voća.	PU		
II.9.f.	The name of the fruit may replace 'spirit' preceded by the name of the fruit, solely in the case of the following fruits: — mirabelle (<i>Prunus domestica</i> L. subsp. <i>syriaca</i> (Borkh.) Janch. ex Mansf.), — plum (<i>Prunus domestica</i> L.), — quetsch (<i>Prunus domestica</i> L.), — fruit of arbutus (<i>Arbutus unedo</i> L.), — 'Golden Delicious' apple. Should there be a risk that the final consumer does not easily understand one of these sales denominations, the labelling shall include the word 'spirit', possibly supplemented by an explanation.	I.9.6.		NP	Ova odredba može obmanuti i zbuniti potrošača, jer nemamo praksu da na ovaj način deklarišemo i etiketiramo jaka alkoholna pića. U skladu sa EU stručnjakom, nismo uključili ovu odredbu.	
II.9.g.	(g) The name <i>Williams</i> may be used only to sell pear spirit produced solely from pears of the 'Williams' variety.	I.9.7.	Prodajni naziv <i>Williams</i> (Vilijamovka) može se koristiti samo za rakiju proizvedenu od kruške sorte „Vilijamovka”.	PU		
II.9.h.	(h) Whenever two or more fruits, berries or vegetables are distilled together, the product shall be sold under the name 'fruit spirit' or 'vegetable spirit', as appropriate. The name may be supplemented by that of each fruit, berry or vegetable, in decreasing order of quantity used.	I.9.8.	Kada se dve ili više vrsta voća, bobica ili povrća zajedno destiluju, prodajni naziv takve rakije je voćna rakija ili rakija od povrća, a taj prodajni naziv može biti dopunjena nazivom korišćenog voća, bobica ili povrća po opadajućem redosledu upotrebljenih sirovina.	PU		
II.10.	Cider spirit and perry spirit	I.10.	10. Rakija od jabukovog vina i rakija od kruškovog vina	PU		
II.10.a	(a) Cider spirit and perry spirit are spirit drinks:	I.10.1.	Rakija od jabukovog vina i rakija od kruškovog vina su jaka alkoholna pića koja:	PU		
II.10.a.i	(i) produced exclusively by the distillation at less than 86 % vol. of cider or perry so that the distillate has an aroma and taste derived from the	I.10.1.1.	1) su proizvedena isključivo destilacijom vina od jabuke i kruške najviše do 86% vol., tako da destilat zadrži miris i ukus upotrebljenog voća;	PU		

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
	fruits,					
II.10.a.ii	(ii) having a quantity of volatile substances equal to or exceeding 200 grams per hectolitre of 100 % vol.alcohol,	I.10.1.2.	2) sadrži najmanje 200 g/hl isparljivih materija preračunato na 100% vol. alkohola;	PU		
II.10.a.iii	(iii) having a maximum methanol content of 1 000 grams per hectolitre of 100 % vol. alcohol.	I.10.1.3.	3) ima najviše 1.000 g/hl metanola preračunato na 100% vol. alkohola.	PU		
II.10.b	(b) The minimum alcoholic strength by volume of cider spirit and of perry spirit shall be 37,5 %.	I.10.2.	Minimalna alkoholna jačina rakije od jabukovog vina i rakije od kruškovog vina je 37,5% vol.	PU		
II.10.c	(c) No addition of alcohol as defined in Annex I(5), diluted or not, shall take place.	I.10.3.	Nije dozvoljeno dodavanje alkohola, razblaženog ili nerazblaženog.	PU		
II.10.d	(d) Neither cider spirit nor perry spirit shall be flavoured.	I.10.4.	Rakija od jabukovog vina i rakija od kruškovog vina ne može biti aromatizovana.	PU		
II.10.e	(e) Cider spirit and perry spirit may only contain added caramel as a means to adapt colour.	I.10.5.	Rakija od jabukovog vina i rakija od kruškovog vina može da sadrži samo dodat karamel kao sredstvo za podešavanje boje.	PU		
II.11.	Honey spirit	I.11.	11. Rakija od meda	PU		
II.11.a	(a) Honey spirit is a spirit drink:	I.11.1.	Rakija od meda je jako alkoholno piće koje je:	PU		
II.11.a.i	(i) produced exclusively by fermentation and distillation of honey mash,	I.11.1.1.	1) proizvedeno isključivo fermentacijom i destilacijom medne kaše;	PU		
II.11.a.ii	(ii) distilled at less than 86 % vol. so that the distillate has the organoleptic characteristics derived from the raw material used.	I.11.1.2.	2) destilovano na najviše 86% vol., tako da destilat ima senzorska svojstva koja potiču od upotrebljene sirovine.	PU		
II.11.b	(b) The minimum alcoholic strength by volume of honey spirit shall be 35 %.	I.11.2.	Minimalna alkoholna jačina rakije od meda je 35% vol.	PU		
II.11.c	(c) No addition of alcohol as defined in Annex I(5), diluted or not, shall take place.	I.11.3.	Nije dozvoljeno dodavanje alkohola, razblaženog ili nerazblaženog.	PU		
II.11.d	(d) Honey spirit shall not be flavoured.	I.11.4.	Rakija od meda ne može biti aromatizovana.	PU		

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
II.11.e	(e) Honey spirit may only contain added caramel as a means to adapt colour.	I.11.5.	Rakija od meda može da sadrži samo dodat karamel kao sredstvo za podešavanje boje.	PU		
II.11.f	(f) Honey spirit may only be sweetened with honey.	I.11.6.	Rakija od meda može biti zaslđena isključivo medom.	PU		
II.12.	Hefebrand or lees spirit	I.12.	12. Hefebrand ili rakija od taloga			
II.12.a	(a) <i>Hefebrand</i> or lees spirit is a spirit drink produced exclusively by the distillation at less than 86 % vol. of lees of wine or of fermented fruit.	I.12.1.	<i>Hefebrand</i> ili rakija od taloga je jako alkoholno piće proizvedeno isključivo destilacijom vinskog taloga ili taloga fermentisanog voća do najviše 86% vol. alkohola.	PU		
II.12.b	(b) The minimum alcoholic strength by volume of <i>Hefebrand</i> or lees spirit shall be 38 %.	I.12.2.	Minimalna alkoholna jačina <i>hefebranda</i> ili rakije od taloga je 38% vol.	PU		
II.12.c	(c) No addition of alcohol as defined in Annex I(5), diluted or not, shall take place.	I.12.3.	Nije dozvoljeno dodavanje alkohola, razblaženog ili nerazblaženog.	PU		
II.12.d	(d) <i>Hefebrand</i> or lees spirit shall not be flavoured.	I.12.4.	<i>Hefebrand</i> ili rakija od taloga ne može biti aromatizovana.	PU		
II.12.e	(e) <i>Hefebrand</i> or lees spirit may only contain added caramel as a means to adapt colour.	I.12.5.	<i>Hefebrand</i> ili rakija od taloga može da sadrži samo dodat karamel kao sredstvo za podešavanje boje.	PU		
II.12.f	(f) The sales denomination <i>Hefebrand</i> or lees spirit shall be supplemented by the name of the raw material used.	I.12.6.	Prodajni naziv <i>Hefebrand</i> ili rakija od taloga može se dopuniti nazivom upotrebljene sirovine.	PU		
II.13.	Bierbrand or eau de vie de bičre	I.13.	13. Bierbrand ili eau de vie de biere			
II.13.a	(a) <i>Bierbrand</i> or <i>eau de vie de bičre</i> is a spirit drink obtained exclusively by direct distillation under normal pressure of fresh beer with an alcoholic strength by volume of less than 86 % such that the distillate obtained has organoleptic characteristics deriving from the beer.	I.13.1.	<i>Bierbrand</i> ili <i>eau de vie de biere</i> je jako alkoholno piće dobijeno isključivo direktnom destilacijom pod normalnim pritiskom svežeg piva sa sadržajem alkohola najviše 86% vol., tako da dobijeni destilat ima senzorna svojstva koja potiču od piva.	PU		
II.13.b	(b) The minimum alcoholic strength by volume of <i>Bierbrand</i> or <i>eau de vie de bičre</i> shall be 38 %.	I.13.2.	Minimalna alkoholna jačina <i>bierbrand</i> ili <i>eau de vie de biere</i> je 38% vol.	PU		

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
II.13.c	(c) No addition of alcohol as defined in Annex I(5), diluted or not, shall take place.	I.13.3.	Nije dozvoljeno dodavanje alkohola, razblaženog ili nerazblaženog.	PU		
II.13.d	(d) <i>Bierbrand</i> or <i>eau de vie de bičre</i> shall not be flavoured.	I.13.4.	<i>Bierbrand</i> ili <i>eau de vie de biere</i> ne može biti aromatizovana.	PU		
II.13.e	(e) <i>Bierbrand</i> or <i>eau de vie de bičre</i> may only contain added caramel as a means to adapt colour.	I.13.5.	14. <i>Topinambur</i> ili rakija od jerusalimske artičoke	PU		
II.14.	<i>Topinambur</i> or Jerusalem artichoke spirit	I.14.	14. <i>Topinambur</i> ili rakija od jerusalimske artičoke			
II.14.a	(a) <i>Topinambur</i> or Jerusalem artichoke spirit is a spirit drink produced exclusively by fermentation and distillation at less than 86 % vol. of Jerusalem artichoke tubers (<i>Helianthus tuberosus</i> L.).	I.14.1.	<i>Topinambur</i> ili rakija od jerusalimske artičoke je jako alkoholno piće proizvedeno isključivo fermentacijom i destilacijom krtole jerusalimske artičoke sa sadržajem alkohola najviše 86% vol.	PU		
II.14.b	(b) The minimum alcoholic strength by volume of <i>topinambur</i> or Jerusalem artichoke spirit shall be 38 %.	I.14.2.	Minimalna alkoholna jačina <i>topinambura</i> ili rakije od jerusalimske artičoke je 38% vol.	PU		
II.14.c	(c) No addition of alcohol as defined in Annex I(5), diluted or not, shall take place.	I.14.3.	Nije dozvoljeno dodavanje alkohola, razblaženog ili nerazblaženog.	PU		
II.14.d	(d) <i>Topinambur</i> or Jerusalem artichoke spirit shall not be flavoured.	I.14.4.	<i>Topinambur</i> ili rakija od jerusalimske artičoke ne može biti aromatizovana.	PU		
II.14.e	(e) <i>Topinambur</i> or Jerusalem artichoke spirit may only contain added caramel as a means to adapt colour.	I.14.5.	<i>Topinambur</i> ili rakija od jerusalimske artičoke može da sadrži samo dodat karamel kao sredstvo za podešavanje boje.	PU		
II.15.	Vodka	I.15.	15. Vodka			
II.15.a	(a) Vodka is a spirit drink produced from ethyl alcohol of agricultural origin obtained following fermentation with yeast from either: (i) potatoes and/or cereals, or (ii) other agricultural raw materials, distilled and/or rectified so that the organoleptic characteristics of the raw materials used and by-products formed in fermentation are selectively	I.15.1.	Vodka je jako alkoholno piće proizvedeno od etil alkohola poljoprivrednog porekla dobijenog fermentacijom uz prisustvo kvasca od krompira i/ili žitarica, odnosno drugih poljoprivrednih sirovina, destilovanih i/ili rektifikovanih tako da se senzorske karakteristike upotrebljene sirovine i sporednih proizvoda nastalih tokom fermentacije selektivno smanjuju..	PU		

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
	reduced.					
II.15.a	This process may be followed by redistillation and/or treatment with appropriate processing aids, including treatment with activated charcoal, to give it special organoleptic characteristics.	I.15.1.	Po završetku navedenih postupaka može da se izvrši redestilacija i/ili obrada odgovarajućim pomoćnim sredstvima, uključujući i obradu aktivnim ugljem, kako bi se dobole specifične senzorske karakteristike	PU		
II.15.a	Maximum levels of residue for ethyl alcohol of agricultural origin shall meet those laid down in Annex I, except that the methanol content shall not exceed 10 grams per hectolitre of 100 % vol. alcohol.	I.15.1.	Maksimalna količina rezidua metanola po hektolitru etil alkohola poljoprivrednog porekla ne sme da prelazi 10 grama preračunato na 100% vol. alkohola.	PU		
II.15.b	(b) The minimum alcoholic strength by volume of vodka shall be 37,5 %.	I.15.2.	Minimalna alkoholna jačina vodke je 37,5% vol.	PU		
II.15.c	(c) The only flavourings which may be added are natural flavouring compounds present in distillate obtained from the fermented raw materials. In addition, the product may be given special organoleptic characteristics, other than a predominant flavour.	I.15.3.	Votka se može aromatizovati jedino dodavanjem prirodnih aromatičnih supstanci prisutnih u destilatu dobijenom od fermentisanih poljoprivrednih sirovina. Dobijeni proizvod može da sadrži i druga senzorska svojstva, osim dominantne arome.	PU		
II.15.d	(d) The description, presentation or labelling of vodka not produced exclusively from the raw material(s) listed in paragraph (a)(i) shall bear the indication 'produced from ...', supplemented by the name of the raw material(s) used to produce the ethyl alcohol of agricultural origin. Labelling shall be in accordance with Article 13(2) of Directive 2000/13/EC.	I.15.4.	Prilikom opisivanja, predstavljanja ili deklarisanja vodke koja je proizvedena od drugih poljoprivrednih sirovina potrebno je naznačiti „proizvedeno od“ uz dodatak naziva sirovina koje su upotrebljene u proizvodnji etil alkohola poljoprivrednog porekla.	PU		
II.16.	Spirit (preceded by the name of the fruit) obtained by maceration and distillation	I.16.	16. Jako alkoholno piće (sa navedenim imenom voća ili bobica) dobijeno maceracijom i destilacijom			
II.16.a	(a) Spirit (preceded by the name of the fruit) obtained by maceration and distillation is a spirit drink:	I.16.1.	Jako alkoholno piće (sa navedenim imenom voća ili bobica) dobijeno maceracijom i destilacijom:	PU		
II.16.a.i	(i) produced by maceration of fruit or berries listed under point (ii), whether partially fermented or unfermented, with the possible	I.16.1.1.	1) je proizvedeno maceracijom delimično fermentisanog ili nefermentisanog voća ili bobica iz podtačke 2) ovog stava uz dodatak	PU		

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
	addition of a maximum of 20 litres of ethyl alcohol of agricultural origin or spirit and/or distillate deriving from the same fruit per 100 kg of fermented fruit or berries, followed by distillation at less than 86 % vol.		najviše 20 litara etil alkohola poljoprivrednog porekla i ili jakog alkoholnog pića i ili destilata dobijenog od istog voća na 100 kg fermentisanog voća ili bobica, nakon čega je obavezna destilacija na najviše 86% vol. alkohola;			
II.16.aii	(ii) obtained from the following fruits or berries: — blackberry (<i>Rubus fruticosus</i> auct. aggr.), — strawberry (<i>Fragaria</i> spp.), — bilberry (<i>Vaccinium myrtillus</i> L.), — raspberry (<i>Rubus idaeus</i> L.), — redcurrant (<i>Ribes rubrum</i> L.), — sloe (<i>Prunus spinosa</i> L.), — rowanberry (<i>Sorbus aucuparia</i> L.), — service-berry (<i>Sorbus domestica</i> L.), — hollyberry (<i>Ilex cassine</i> L.), — checkerberry (<i>Sorbus torminalis</i> (L.) Crantz), — elderberry (<i>Sambucus nigra</i> L.), — rosehip (<i>Rosa canina</i> L.), — blackcurrant (<i>Ribes nigrum</i> L.), — banana (<i>Musa</i> spp.), — passion fruit (<i>Passiflora edulis</i> Sims), — ambarella (<i>Spondias dulcis</i> Sol. ex Parkinson), — hog plum (<i>Spondias mombin</i> L.).	I.16.1.2.	2) sledećih vrsta voća ili bobica: kupina (<i>Rubus fruticosus</i> auct. Aggr.), jagoda (<i>Fragaria</i> spp.), borovnica (<i>Vaccinium myrtillus</i> L.), malina (<i>Rubus idaeus</i> L.), crvena ribizla (<i>Ribes rubrum</i> L.), bela ribizla (<i>Ribes niveum</i> Lindl.), crna ribizla (<i>Ribes nigrum</i> L.) trnjina (divlja šljiva) (<i>Prunus spinosa</i> L.), jarebika (<i>Sorbus aucuparia</i> L.), oskoruša (<i>Sorbus domestica</i> L.), bobice božikovine (<i>Illex aquifolium</i> i <i>Illex cassine</i> L.), brekinja (<i>Sorbus torminalis</i> (L.) Crantz), bobice zove (<i>Sambucus nigra</i> L.), ogrozd (<i>Ribes uva-crispa</i> L. syn. <i>Ribes grossularia</i>), američka brusnica (<i>Vaccinium</i> L. subgenus <i>Oxycoccus</i>), evropska brusnica (<i>Vaccinium vitis-idaea</i> L.), visokožbunasta borovnica (<i>Vaccinium corymbosum</i> L.), pasji trn (<i>Hippophae rhamnoides</i> L.), šipak (<i>Rosa canina</i> L.), <i>Rubus chamaemorus</i> L., <i>Empetrum nigrum</i> L., arktičke kupine (<i>Rubus arcticus</i> L.), mirta (<i>Myrtus communis</i> L.), banana (<i>Musa</i> spp.), plod pasiflore (<i>Passiflora edulis</i> Sims), šljiva „ambarella” (<i>Spondias dulcis</i> Sol. ex Parkinson), šljiva „mombin” (<i>Spondias mombin</i> L.), orah (<i>Juglans regia</i> L.), lešnik (<i>Corylus avellana</i> L.), kesten (<i>Castanea sativa</i> L.), agrum (<i>Citrus</i> spp. L.), indijska smokva (<i>Opuntia ficus-indica</i>)..	PU		
II.16.b	(b) The minimum alcoholic strength by volume of a Spirit (preceded by the name of the fruit) obtained by maceration and distillation shall be 37,5 %.	I.16.2.	Minimalna alkoholna jačina jakog alkoholnog pića (sa navedenim imenom voća ili bobice) dobijenog maceracijom i destilacijom je 37,5 % vol.	PU		

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
II.16.c	(c) Spirit (preceded by the name of the fruit) obtained by maceration and distillation shall not be flavoured.	I.16.3.	Jako alkoholno piće (sa navedenim imenom voća ili bobice) dobijeno maceracijom i destilacijom ne može biti aromatizovano.	PU		
II.16.d	(d) As regards the labelling and presentation of Spirit (preceded by the name of the fruit) obtained by maceration and distillation, the wording ‘obtained by maceration and distillation’ must appear on the description, presentation or labelling in characters of the same font, size and colour and in the same visual field as the wording ‘Spirit (preceded by the name of the fruit)’ and, in the case of bottles, on the front label.	I.16.4.	Prilikom opisivanja, deklarisanja i predstavljanja jakog alkoholnog pića (sa navedenim imenom voća ili bobice) dobijenog maceracijom i destilacijom, reči „proizvedeno maceracijom i destilacijom” moraju biti napisane slovima iste vrste, veličine i boje i u istom vidnom polju kao i reči „jako alkoholno piće (sa navedenim imenom voća ili bobice)”, a u slučaju boce moraju se nalaziti na prednjoj strani boce..	PU		
II.17.	Geist (with the name of the fruit or the raw material used)	I.17.	17. Geist (sa nazivom upotrebljenog voća ili sirovine)			
II.17.a	(a) <i>Geist</i> (with the name of the fruit or the raw material used) is a spirit drink obtained by maceration of unfermented fruits and berries listed in category 16(a)(ii) or vegetables, nuts, or other plant materials such as herbs or rose petals in ethyl alcohol of agricultural origin, followed by distillation at less than 86 % vol.	I.17.1.	<i>Geist</i> (sa nazivom upotrebljenog voća ili sirovine) je jako alkoholno piće dobijeno maceracijom nefermentisanog voća i bobica navedenih u tačku 16. stav 1. podtačka 2) ovog priloga ili povrća jezgrastog voća ili drugih delova bilja, kao što su trave ili ružine laticе, u etil alkoholu poljoprivrednog porekla, nakon čega se obavlja destilacija do maksimalno 86% vol.	PU		
II.17.b	(b) The minimum alcoholic strength by volume of <i>Geist</i> (with the name of the fruit or the raw material used) shall be 37,5 %.	I.17.2.	Minimalna alkoholna jačina <i>Geista</i> (sa nazivom upotrebljenog voća ili sirovine) je 37,5 % vol.	PU		
II.17.c	(c) <i>Geist</i> (with the name of the fruit or the raw material used) shall not be flavoured	I.17.3.	<i>Geist</i> (sa nazivom upotrebljenog voća ili sirovine) se ne može aromatizovati.	PU		
II.18.	Gentian	I.18.	18. Encijan			
II.18.a	(a) Gentian is a spirit drink produced from a distillate of gentian, itself obtained by the fermentation of gentian roots with or without the addition of ethyl alcohol of agricultural origin.	I.18.1.	Encijan je jako alkoholno piće proizvedeno od destilata encijana, koji je dobijen fermentacijom korena encijana sa ili bez dodavanja etil alkohola poljoprivrednog porekla.	PU		

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
II.18.b	(b) The minimum alcoholic strength by volume of gentian shall be 37,5 %.	I.18.2.	Minimalna alkoholna jačina encijana je 37,5 % vol.	PU		
II.18.c	(c) Gentian shall not be flavoured.	I.18.3.	Encijan se ne može aromatizovati.	PU		
II.19.	Juniper-flavoured spirit drinks	I.19.	19. Jako alkoholno piće aromatizovano klekom			
II.19.a	(a) Juniper-flavoured spirit drinks are spirit drinks produced by flavouring ethyl alcohol of agricultural origin and/or grain spirit and/or grain distillate with juniper (<i>Juniperus communis</i> L. and/or <i>Juniperus oxycedrus</i> L.) berries.	I.19.1.	Jako alkoholno piće aromatizovano klekom proizvodi se aromatizovanjem etil alkohola poljoprivrednog porekla i/ili rakije od žitarica i/ili žitnog destilata sa bobicama kleke (<i>Juniperus communis</i> L. i/ili <i>Juniperus oxycedrus</i> L.).	PU		
II.19.b	(b) The minimum alcoholic strength by volume of juniper-flavoured spirit drinks shall be 30 %.	I.19.2.	Minimalna alkoholna jačina jakog alkoholnog pića aromatizovanog klekom je 30 % vol.	PU		
II.19.c	(c) Other natural and/or nature-identical flavouring substances as defined in Article 1(2)(b)(i) and (ii) of Directive 88/388/EEC and/or flavouring preparations defined in Article 1(2)(c) of that Directive, and/or aromatic plants or parts of aromatic plants may be used in addition, but the organoleptic characteristics of juniper must be discernible, even if they are sometimes attenuated.	I.19.3.	Jako alkoholno piće aromatizovano klekom može se dodatno aromatizovati i drugim aromatičnim supstancama i/ili aromatičnim preparatima i/ili aromatičnim biljem ili delovima aromatičnog bilja, ali senzorna svojstva kleke moraju biti prepoznatljiva.	PU		
II.19.d	(d) Juniper-flavoured spirit drinks may bear the sales denominations <i>Wacholder</i> or <i>genebra</i> .		Jako alkoholno piće aromatizovano klekom može da se stavi u promet pod prodajnim nazivom <i>Wacholder</i> ili <i>genebra</i> .	PU		
II.20.	Gin	I.20.	20. Gin			
II.20.a	(a) <i>Gin</i> is a juniper-flavoured spirit drink produced by flavouring organoleptically suitable ethyl alcohol of agricultural origin with juniper berries (<i>Juniperus communis</i> L.).	I.20.1.	<i>Gin</i> je jako alkoholno piće aromatizovano klekom proizvedeno aromatizovanjem organoleptički pogodnog etil alkohola poljoprivrednog porekla sa bobicama kleke (<i>Juniperus communis</i> L.).	PU		

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
II.20.b	(b) The minimum alcoholic strength by volume of <i>gin</i> shall be 37,5 %.	I.20.2.	Minimalna alkoholna jačina <i>gina</i> je 37,5 % vol.	PU		
II.20.c	(c) Only natural and/or nature-identical flavouring substances as defined in Article 1(2)(b)(i) and (ii) of Directive 88/388/EEC and/or flavouring preparations as defined in Article 1(2)(c) of that Directive shall be used for the production of <i>gin</i> so that the taste is predominantly that of juniper.	I.20.3.	<i>Gin</i> se može dodatno aromatizovati i drugim aromatičnim supstancama i/ili aromatičnim preparatima, ali senzorna svojstva kleke moraju biti dominanta.	PU		
II.20.d	(d) The term ‘ <i>gin</i> ’ may be supplemented by the term ‘ <i>dry</i> ’ if it does not contain added sweetening exceeding 0,1 gram of sugars per litre of the final product.	I.20.4.	Kada ne sadrži dodate zasladića iznad 0,1 gram šećera po litri gotovog proizvoda, prodajni naziv <i>gina</i> može se dopuniti izrazom „ <i>dry</i> ” (suvi).	PU		
II.21.	Distilled gin	I.21.	21. Destilovani gin			
II.21.a	(a) Distilled <i>gin</i> is:	I.21.1.	Destilovani <i>gin</i> je:	PU		
II.21.a.i	(i) a juniper-flavoured spirit drink produced exclusively by redistilling organoleptically suitable ethyl alcohol of agricultural origin of an appropriate quality with an initial alcoholic strength of at least 96 % vol. In stills traditionally used for <i>gin</i> , in the presence of juniper berries (<i>Juniperus communis</i> L.) and of other natural botanicals provided that the juniper taste is predominant, or	I.21.1.1.	1) klekom aromatizovano jako alkoholno piće proizvedeno isključivo redestilacijom organoleptički pogodnog etil alkohola poljoprivrednog porekla odgovarajućeg kvaliteta sa početnim sadržajem alkohola najmanje 96% vol., u destilacionim kotlovima koji se tradicionalno koriste za <i>gin</i> , uz prisustvo bobica kleke (<i>Juniperus communis</i> L.) i drugog bilja pod uslovom da preovlađuje aroma kleke, ili	PU		
II.21.a.ii	(ii) the mixture of the product of such distillation and ethyl alcohol of agricultural origin with the same composition, purity and alcoholic strength; natural and/or nature-identical flavouring substances and/or flavouring preparations as specified in category 20(c) may also be used to flavour distilled <i>gin</i> .	I.21.1.2.	2) mešavina proizvoda destilacije iz tačke 1) ovog stava i etil alkohola poljoprivrednog porekla istog sastava, čistoće i alkoholne jačine. Destilovani <i>Gin</i> se može aromatizovati i drugim aromatičnim supstancama i/ili aromatičnim preparatima, ali senzorna svojstva kleke moraju biti dominanta.	PU		
II.21.b	(b) The minimum alcoholic strength by volume of distilled <i>gin</i> shall be 37,5 %.	I.21.2.	Minimalna alkoholna jačina destilovanog <i>gina</i>	PU		

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
			je 37,5 % vol.			
II.21.c	(c) <i>Gin</i> obtained simply by adding essences or flavourings to ethyl alcohol of agricultural origin is not distilled <i>gin</i> .	I.21.3.	<i>Gin</i> proizveden jednostavnim dodavanjem ekstrata ili aroma u etil alkohol poljoprivrednog porekla ne može imati prodajni naziv „destilovani <i>gin</i> ”.	PU		
II.21.d	The term ‘distilled gin’ may be supplemented by the term ‘dry’ if it does not contain added sweetening exceeding 0,1 gram of sugars per litre of the final product.	I.21.4.	Kada ne sadrži dodate zasladićača iznad 0,1 gram šećera po litri gotovog proizvoda, prodajni naziv destilovanog <i>gina</i> može se dopuniti izrazom „dry” (sivi).	PU		
II.22.	<i>London gin</i>	I.22.	22. <i>London gin</i>			
II.22.a	(a) <i>London gin</i> is a type of distilled <i>gin</i> :	I.22.1.	<i>London gin</i> je vrsta destilovanog <i>gina</i> :	PU		
II.22.a.i	(i) obtained exclusively from ethyl alcohol of agricultural origin, with a maximum methanol content of 5 grams per hectolitre of 100 % vol. alcohol, whose flavour is introduced exclusively through the redistillation in traditional stills of ethyl alcohol in the presence of all the natural plant materials used,	I.22.1.1.	1) koja se proizvodi isključivo od etil alkohola poljoprivrednog porekla sa maksimalnim sadržajem metanola 5 g/hl, preračunato na 100% vol. alkohola, koji je aromatizovan isključivo kroz redestilaciju etil alkohola poljoprivrednog porekla u tradicionalnim kotlovima uz prisustvo svih prirodnih biljnih delova;	PU		
II.22.a.ii	(ii) the resultant distillate of which contains at least 70 % alcohol by vol.,	I.22.1.2.	2) kod kojeg nastali destilat ima najmanje 70% vol. alkohola;	PU		
II.22.a.iii	(iii) where any further ethyl alcohol of agricultural origin is added it must be consistent with the characteristics listed in Annex I(1), but with a maximum methanol content of 5 grams per hectolitre of 100 % vol. alcohol,	I.22.1.3.	3) kada se dodaje bilo koji drugi alkohol poljoprivrednog porekla, maksimalna količina rezidua metanola po hektolitru ne sme da prelazi 5 grama, preračunato na 100% vol. alkohola;	PU		
II.22.a.iv	(iv) which does not contain added sweetening exceeding 0,1 gram of sugars per litre of the final product nor colorants,	I.22.1.4.	4) koji ne sadrži dodate zasladićača u količini većoj od 0,1 gram šećera po litri gotovog proizvoda i ne sadrži dodate boje;	PU		
II.22.a.v	(v) which does not contain any other added ingredients other than water.	I.22.1.5.	5) koji ne sadrži bilo koje druge sastojke osim vode.	PU		

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
II.22.b	(b) The minimum alcoholic strength by volume of <i>London gin</i> shall be 37,5 %.	I.22.2.	Minimalna alkoholna jačina <i>London gin</i> je 37,5 % vol. .	PU		
II.22.c	(c) The term <i>London gin</i> may be supplemented by the term 'dry'.	I.22.3.	Naziv <i>London gin</i> može da bude dopunjeno izrazom „dry” (suvi).	PU		
II.23.	Caraway-flavoured spirit drinks	I.23.	23. Jako alkoholno piće aromatizovano kimom			
II.23.a	(a) Caraway-flavoured spirit drinks are spirit drinks produced by flavouring ethyl alcohol of agricultural origin with caraway (<i>Carum carvi</i> L.).	I.23.1.	Jako alkoholno piće aromatizovano kimom proizvodi se aromatizovanjem etil alkohola poljoprivrednog porekla kimom (<i>Carum carvi</i> L.).	PU		
II.23.b	(b) The minimum alcoholic strength by volume of caraway-flavoured spirit drinks shall be 30 %.	I.23.2.	Minimalna alkoholna jačina jakog alkoholnog pića aromatizovanog kimom je 30 % vol.	PU		
II.23.c	(c) Other natural and/or nature-identical flavouring substances as defined in Article 1(2)(b)(i) and (ii) of Directive 88/388/EEC and /or flavouring preparations as defined in Article 1(2)(c) of that Directive may additionally be used but there must be a predominant taste of caraway.	I.23.3.	Jako alkoholno piće aromatizovano kimom može se dodatno aromatizovati i drugim aromatičnim supstancama i/ili aromatičnim preparatima, ali senzorna svojstva kima moraju biti dominantna.	PU		
II.24.	Akvavit or aquavit	I.24.	24. Akvavit ili aquavit			
II.24.a	(a) <i>Akvavit</i> or <i>aquavit</i> is a caraway and/or dillseed-flavoured spirit drink flavoured with a distillate of plants or spices.	I.24.1.	<i>Akvavit</i> ili <i>aquavit</i> je jako alkoholno piće aromatizovano kimom (<i>Carum carvi</i> L.) i/ili semenom mirodije (<i>Anethum graveolens</i> L.) proizvedeno od etil alkohola poljoprivrednog porekla, koje je aromatizovano destilatom bilja ili začina.	PU		
II.24.b	(b) The minimum alcoholic strength by volume of <i>akvavit</i> or <i>aquavit</i> shall be 37,5 %.	I.24.2.	Minimalna alkoholna jačina <i>Akvavit</i> ili <i>aquavit</i> je 37,5 % vol.	PU		
II.24.c	(c) Other natural and/or nature-identical flavouring substances as defined in Article 1(2)(b)(i) and (ii) of Directive 88/388/EEC and/or flavouring preparations as defined in	I.24.3.	<i>Akvavit</i> ili <i>aquavit</i> može se dodatno aromatizovati i drugim prirodnim aromatičnim supstancama i/ili aromatičnim preparatima, osim eteričnim uljima, ali senzorna svojstva kima,	PU		

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
	Article 1(2)(c) of that Directive may additionally be used, but the flavour of these drinks is largely attributable to distillates of caraway (<i>Carum carvi</i> L.) and/or dill (<i>Anethum graveolens</i> L.) seeds, the use of essential oils being prohibited.		odnosno mirođije moraju biti dominantna.			
II.24.d	(d) The bitter substances must not obviously dominate the taste; the dry extract content shall not exceed 1,5 grams per 100 millilitres.	I.24.4.	Gorke materije ne smeju preovladavati ukusom, a sadržaj suvog ekstrakta ne sme biti veći od 1,5 grama na 100 militara.	PU		
II.25.	Aniseed-flavoured spirit drinks	I.25.	25. Jako alkoholno piće aromatizovano anisom			
II.25.a	(a) Aniseed-flavoured spirit drinks are spirit drinks produced by flavouring ethyl alcohol of agricultural origin with natural extracts of star anise (<i>Illicium verum</i> Hook f.), anise (<i>Pimpinella anisum</i> L.), fennel (<i>Foeniculum vulgare</i> Mill.), or any other plant which contains the same principal aromatic constituent, using one of the following processes or a combination thereof:	I.25.1.	Jako alkoholno piće aromatizovano anisom proizvedeno je aromatizovanjem etil alkohola poljoprivrednog porekla sa prirodnim ekstraktima zvezdastog anisa (<i>Illicium verum</i> Hook f.), anisa (<i>Pimpinella anisum</i> L.), morača (<i>Foeniculum vulgare</i> Mill.) ili bilo koje druge biljke koja sadrži slične aromatske sastojke, korišćenjem jednog ili kombinacijom sledećih postupaka:	PU		
II.25.a.i	(i) maceration and/or distillation,	I.25.1.1.	1) maceracijom i/ili destilacijom;	PU		
II.25.a.ii	(ii) redistillation of the alcohol in the presence of the seeds or other parts of the plants specified above,	I.25.1.2.	2) redestilacijom alkohola kojem je dodato seme ili drugi delovi zvezdastog anisa, anisa, morača ili bilo koje druge biljke koja sadrži slične aromatske sastojke;	PU		
II.25.a.iii	(iii) addition of natural distilled extracts of aniseed-flavoured plants.	I.25.1.3.	3) dodavanjem prirodnih destilovanih ekstrakata biljaka sa aromom anisa.	PU		
II.25.b	(b) The minimum alcoholic strength by volume of aniseed-flavoured spirit drinks shall be 15 %.	I.25.2.	Minimalna alkoholna jačina jakog alkoholnog pića aromatizovanog anisom je 15 % vol.	PU		
II.25.c	(c) Only natural flavouring substances and ►M1 flavouring preparations ◀ as defined in Article 1(2)(b)(i) and Article 1(2)(c) of Directive 88/388/EEC may be used in the preparation of	I.25.3.	Samo prirodno aromatične supstance i aromatični preparati mogu se koristiti u proizvodnji jakih alkoholnih pića aromatizovanih anisom.	PU		

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
	aniseed- flavoured spirit drinks.					
II.25.d	(d) Other natural plant extracts or aromatic seed may also be used, but the aniseed taste must remain predominant.	I.25.4.	Jako alkoholno piće aromatizovano anisom može se aromatizovati drugim prirodnim biljnim ekstraktima ili aromatičnim semenom, ali senzorna svojstva anisa moraju ostati dominantna.	PU		
II.26.	Pastis	I.26.	26. Pastis			
II.26.a	(a) <i>Pastis</i> is an aniseed-flavoured spirit drink which also contains natural extracts of liquorice root (<i>Glycyrrhiza</i> spp.), which implies the presence of the colorants known as 'chalcones' as well as glycyrrhizic acid, the minimum and maximum levels of which must be 0,05 and 0,5 grams per litre respectively.	I.26.1.	<i>Pastis</i> je jako alkoholno piće aromatizovano anisom koje sadrži prirodne ekstrakte korena sladića (<i>Glycyrrhiza</i> spp.), što ukazuje na prisustvo boja poznatih kao „čalkoni”, kao i glicerinske kiseline čija najmanja i najveća količina mora da iznosi od 0,05 do 0,5 g/l.	PU		
II.26.b	(b) The minimum alcoholic strength by volume of <i>pastis</i> shall be 40 %.	I.26.2.	Minimalna alkoholna jačina <i>Pastisa</i> je 40 % vol.	PU		
II.26.c	(c) Only natural flavouring substances and ►M1 flavouring preparations ◀ as defined in Article 1(2)(b)(i) and Article 1(2)(c) of Directive 88/388/EEC may be used in the preparation of <i>pastis</i> .	I.26.3.	<i>Pastis</i> se može aromatizovati prirodno aromatičnim supstancama i aromatičnim preparatima.	PU		
II.26.d	(d) <i>Pastis</i> contains less than 100 grams of sugars per litre, expressed as invert sugar, and has a minimum and maximum anethole level of 1,5 and 2 grams per litre respectively	I.26.4.	<i>Pastis</i> sadrži najviše 100 grama šećera po litru, izražen kao invertni šećer, kao i anetol čija najmanja i najveća količina mora da iznosi od 1,5 do 2 g/l.	PU		
II.27.	Pastis de Marseille	I.27.	27. Pastis de Marseille			
II.27.a	(a) <i>Pastis de Marseille</i> is a <i>pastis</i> with an anethole content of 2 grams per litre.	I.27.1.	<i>Pastis de Marseille</i> je <i>pastis</i> koji sadrži 2 g/l anetola.	PU		
II.27.b	(b) The minimum alcoholic strength by volume of <i>pastis de Marseille</i> shall be 45 %.	I.27.2.	Minimalna alkoholna jačina <i>Pastis de Marseille</i> je 45 % vol.	PU		
II.27.c	(c) Only natural flavouring substances and ►M1 flavouring preparations ◀ as defined in	I.27.3.	<i>Pastis de Marseille</i> se može aromatizovati i prirodno aromatičnim supstancama i	PU		

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
	Article 1(2)(b)(i) and Article 1(2)(c) of Directive 88/388/EEC may be used in the preparation of <i>pastis de Marseille</i>		aromatičnim preparatima.			
II.28.	Anis	I.28.	28. Anis			
II.28.a	(a) <i>Anis</i> is an aniseed-flavoured spirit drink whose characteristic flavour is derived exclusively from anise (<i>Pimpinella anisum</i> L.) and/or star anise (<i>Illicium verum</i> Hook f.) and/or fennel (<i>Foeniculum vulgare</i> Mill.).	I.28.1.	<i>Anis</i> je jako alkoholno piće aromatizovano anisom čija karakteristična aroma potiče isključivo od anisa (<i>Pimpinella anisum</i> L.) i/ili zvezdastog anisa (<i>Illicium verum</i> Hook f.) i/ili morača (<i>Foeniculum vulgare</i> Mill.).	PU		
II.28.b	(b) The minimum alcoholic strength by volume of <i>anis</i> shall be 35 %.	I.28.2.	Minimalna alkoholna jačina <i>Anisa</i> je 35 % vol.	PU		
II.28.c	(c) Only natural flavouring substances and preparations as defined in Article 1(2)(b)(i) and Article 1(2)(c) of Directive 88/388/EEC may be used in the preparation of <i>anis</i> .	I.28.3.	<i>Anis</i> se može aromatizovati prirodno aromatičnim supstancama i aromatičnim preparatima.	PU		
II.29.	Distilled anis	I.29.	29. Destilovani anis			
II.29.a	(a) Distilled <i>anis</i> is <i>anis</i> which contains alcohol distilled in the presence of the seeds referred to in category 28(a), and in the case of geographical indications mastic and other aromatic seeds, plants or fruits, provided such alcohol constitutes at least 20 % of the alcoholic strength of the distilled <i>anis</i> .	I.29.1.	Destilovani <i>anis</i> je <i>anis</i> koji sadrži alkohol destilovan uz prisustvo anisa (<i>Pimpinella anisum</i> L.) i/ili zvezdastog anisa (<i>Illicium verum</i> Hook f.) i/ili morača (<i>Foeniculum vulgare</i> Mill.). U slučaju geografske oznake u proizvodnji destilovanog <i>anisa</i> pored anisa i/ili zvezdastog anisa i/ili morača može se koristiti mastika i drugo aromatično semenje, biljke ili voće, pod uslovom da takav alkohol predstavlja najmanje 20% alkoholne jačine destilovanog <i>anisa</i> .	PU		
II.29.b	(b) The minimum alcoholic strength by volume of distilled <i>anis</i> shall be 35 %.	I.29.2.	Minimalna alkoholna jačina destilovanog <i>anisa</i> je 35 % vol.	PU		
II.29.c	(c) Only natural flavouring substances and ►M1 flavouring preparations ◀ as defined in Article 1(2)(b)(i) and Article 1(2)(c) of Directive 88/388/EEC may be used in the preparation of	I.29.3.	Destilovani <i>anis</i> se može aromatizovati prirodno aromatičnim supstancama i aromatičnim preparatima.	PU		

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
	distilled <i>anis</i> .					
II.30.	Bitter-tasting spirit drinks or <i>bitter</i>	I.30.	30. Gorko jako alkoholno piće ili bitter			
II.30.a	(a) Bitter-tasting spirit drinks or <i>bitter</i> are spirit drinks with a predominantly bitter taste produced by flavouring ethyl alcohol of agricultural origin with natural and/or nature-identical flavouring substances as defined in Article 1(2)(b)(i) and (ii) of Directive 88/388/EEC and/or flavouring preparations as defined in Article 1(2)(c) of that Directive.	I.30.1.	Gorko jako alkoholno piće ili <i>bitter</i> je jako alkoholno piće pretežno gorkog ukusa koje se proizvodi aromatizovanjem etil alkohola poljoprivrednog porekla aromatičnim supstancama i aromatičnim preparatima.	PU		
II.30.b	(b) The minimum alcoholic strength by volume of bitter-tasting spirit drinks or <i>bitter</i> shall be 15 %.	I.30.2.	Minimalna alkoholna jačina gorkog jakog alkoholnog pića ili <i>bitter</i> je 15 % vol.	PU		
II.30.c	(c) Bitter tasting spirit drinks or <i>bitter</i> may also be sold under the names ‘amer’ or ‘ <i>bitter</i> ’ with or without another term.	I.30.3.	Prodajni naziv gorkog jakog alkoholnog pića ili <i>bitter</i> može da bude i „amer” ili „ <i>bitter</i> ”sa ili bez dodatka drugih izraza.	PU		
II.31.	Flavoured vodka	I.31.	31. Aromatizovana vodka			
II.31.a	(a) Flavoured vodka is vodka which has been given a predominant flavour other than that of the raw materials.	I.31.1.	Aromatizovana vodka je vodka koja ima dominantnu aromu različitu od upotrebljenih sirovina.	PU		
II.31.b	(b) The minimum alcoholic strength by volume of flavoured vodka shall be 37,5 %.	I.31.2.	Minimalna alkoholna jačina aromatizovane vodke je 37,5 % vol.	PU		
II.31.c	(c) Flavoured vodka may be sweetened, blended, flavoured, matured or coloured.	I.31.3.	Aromatizovana vodka se može zaslađivati, mešati, aromatizovati, ostaviti da dozревa ili bojiti.	PU		
II.31.d	(d) Flavoured vodka may also be sold under the name of any predominant flavour with the word ‘vodka’.	I.31.4.	Aromatizovana vodka može da se stavi u promet i pod prodajnim nazivom bilo koje preovlađujuće arome uz reč „vodka”.	PU		
II.32.	Liqueur	I.32.	32. Liker			

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
II.32.a	(a) Liqueur is a spirit drink:	I.32.1.	Liker je jako alkoholno piće:	PU		
	(i) having a minimum sugar content, expressed as invert sugar, of:	I.32.1.1.	1) koje sadrži najmanju količinu šećera, izraženu kao invertni šećer, i to:	PU		
	— 70 grams per litre for cherry liqueurs the ethyl alcohol of which consists exclusively of cherry spirit, — 80 grams per litre for gentian or similar liqueurs prepared with gentian or similar plants as the sole aromatic substance, — 100 grams per litre in all other cases;	I.32.1.1.1)2)3)	(1) 70 grama po litru - za liker od trešnje/višnje kod kojeg etil alkohol potiče isključivo od rakije od trešnje/višnje, (2) 80 grama po litru - za liker od lincure ili slične likere pripremljene od lincure ili sličnog bilja kao jedinom aromatičnom supstancu, (3) 100 grama po litru – za sve ostale likere;	PU		
	(ii) produced by flavouring ethyl alcohol of agricultural origin or a distillate of agricultural origin or one or more spirit drinks or a mixture thereof, sweetened and with the addition of products of agricultural origin or foodstuffs such as cream, milk or other milk products, fruit, wine or aromatised wine as defined in Council Regulation (EEC) No 1601/91 of 10 June 1991 laying down general rules on the definition, description and presentation of aromatized wines, aromatized wine-based drinks and aromatized wineproduct cocktails (1).	I.32.1.2.	2) proizvedeno aromatizovanjem etil alkohola poljoprivrednog porekla ili destilata poljoprivrednog porekla ili jednog ili više jakih alkoholnih pića ili njihovih mešavina, zaslađeno i sa dodatkom proizvoda poljoprivrednog porekla ili prehrambenih proizvoda poput pavlake, mleka ili drugih mlečnih proizvoda, voća, vina ili aromatizovanog vina, u skladu sa posebnim propisom.	PU		
II.32.b	(b) The minimum alcoholic strength by volume of liqueur shall be 15 %.	I.32.1.2.	Minimalna alkoholna jačina likera je 15 % vol.	PU		
II.32.c	(c) Only natural flavouring substances and preparations as defined in Article 1(2)(b)(i) and Article 1(2)(c) of Directive 88/388/EEC and nature-identical flavouring substances and preparations as defined in Article 1(2)(b)(ii) of that Directive may be used in the preparation of liqueur.	I.32.1.3.	U proizvodnji likera mogu se koristiti aromatične supstance i aromatični preparati.	PU		
II.32.c	However, nature-identical flavouring substances and preparations as defined in Article 1(2)(b)(ii) of that Directive shall not be used in the preparation of the following liqueurs:	I.32.1.3.	U proizvodnji voćnih likera od: .... mogu se koristiti samo prirodno aromatične supstance i aromatični preparati.	PU		

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
II.32.c,i	(i) Fruit liqueurs: — blackcurrant, — cherry, — raspberry, — mulberry, — bilberry, — citrus fruit, — cloudberry, — arctic bramble, — cranberry, — lingonberry, — sea buckthorn, — pineapple;	I.32.1.3.i	crne ribizle, višnje/trešnje, maline, duda, borovnice, agruma, Rubus chamaemorus, artičke kupine, američke brusnice, evropske brusnice (<i>Vaccinium vitis-ideae</i>), morske trave i ananasa,	PU		
II.32.c,ii	(ii) plant liqueurs: — mint, — gentian, — aniseed, — génépi, — vulnery.	I.32.1.3.ii	kao i biljnih likera od: nane, lincure, semena anisa, pelina i lekovite biljke/deteline	PU		
II.32.d	(d) The following compound terms may be used in the presentation of liqueurs produced in the Community where ethyl alcohol of agricultural origin is used to mirror established production methods: — <i>prune brandy</i> , — <i>orange brandy</i> , — <i>apricot brandy</i> , — <i>cherry brandy</i> , — <i>solbaerrom</i> , also called blackcurrant rum.	I.32.1.4.	Za predstavljanje likera za čiju proizvodnju se koristi etil alkohol poljoprivrednog porekla mogu se koristiti sledeće složenice: 1) <i>prune brandy</i> ; 2) <i>orange brandy</i> ; 3) <i>apricot brandy</i> ; 4) <i>cherry brandy</i> ; 5) <i>solbaerrom (blackcurrant rum)</i> .	PU		
	As regards the labelling and presentation of those liqueurs, the compound term must appear on the labelling in one line in uniform characters of the same font and colour and the word 'liqueur' must appear in immediate proximity in characters no smaller than that font. If the alcohol does not come from the spirit drink indicated, its origin must be shown on the	I.32.1.5.	Kod deklarisanja i predstavljanja likera iz stava 5. ove tačke složenica se mora navesti na deklaraciji u istom redu, jednakim slovima iste vrste i boje, a reč „liker“ mora se nalaziti u istom vidnom polju, i to slovima čija veličina nije manja od slova složenice. Ukoliko alkohol ne potiče od navedenog jakog alkoholnog pića, njegovo poreklo se mora označiti na deklaraciji	PU		

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
	labelling in the same visual field as the compound term and the word ‘liqueur’ either by stating the type of agricultural alcohol or by the words ‘agricultural alcohol’ preceded on each occasion by ‘made from’ or ‘made using’.		u istom vidnom polju uz složenicu i reč „liker”, tako što se navede vrsta poljoprivrednog alkohola ili izraz „poljoprivredni alkohol” ispred kojih stoji „proizvedeno od” ili „proizvedeno upotrebom”.			
II.33.	Crème de (followed by the name of a fruit or the raw material used)	I.33.	33. Krem od (uz naziv korišćenog voća ili sirovine)			
II.33.a	(a) Spirit drinks known as Crème de (followed by the name of a fruit or the raw material used), excluding milk products, are liqueurs with a minimum sugar content of 250 grams per litre expressed as invert sugar.	I.33.1.	Jako alkoholno piće Krem od (uz naziv korišćenog voća ili sirovine), isključujući mlečne proizvode, je liker sa najmanjim sadržajem šećera 250 g/l, izražen kao invertni šećer.	PU		
II.33.b	(b) The minimum alcoholic strength by volume of Crème de (followed by the name of a fruit or the raw material used) shall be 15 %.	I.33.2.	Minimalna alkoholna jačina Krema od (uz naziv korišćenog voća ili sirovine) je 15 % vol.	PU		
II.33.c	(c) The rules on flavouring substances and ►M1 flavouring preparations ◀ for liqueurs laid down under category 32 shall apply to this spirit drink	I.33.3.	Na Krem od (uz naziv korišćenog voća ili sirovine) primenjuju se pravila o aromatičnim supstancama i aromatičnim preparatima iz tačke 32. ovog priloga.	PU		
II.33.d	(d) The sales denomination may be supplemented by the term ‘liqueur’.	I.33.4.	Prodajni naziv može se dopuniti izrazom „liker”.	PU		
II.34.	Crème de cassis	I.34.	34. Creme de cassis			
II.34.a	(a) Crème de cassis is a blackcurrant liqueur with a minimum sugar content of 400 grams per litre expressed as invert sugar.	I.34.1.	Creme de cassis je liker od crnih ribizli sa minimalnim sadržajem šećera od 400 g/l izražen kao invertni šećer.	PU		
II.34.b	(b) The minimum alcoholic strength by volume of crème de cassis shall be 15 %.	I.34.2.	Minimalna alkoholna jačina Creme de cassis je 15 % vol.	PU		
II.34.c	(c) The rules on flavouring substances and ►M1 flavouring preparations ◀ for liqueurs laid down under category 32 shall apply to crème de cassis.	I.34.3.	Za Creme de cassis primenjuju se pravila o aromatičnim supstancama i aromatičnim preparatima iz tačke 32. ovog priloga	PU		

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
II.34.d	(d) The sales denomination may be supplemented by the term 'liqueur'.	I.34.4.	Prodajni naziv može se dopuniti terminom „liker”.	PU		
II.35.	<i>Guignolet</i>	I.35.	<i>35. Guignolet</i>			
II.35.a	(a) <i>Guignolet</i> is a liqueur obtained by maceration of cherries in ethyl alcohol of agricultural origin.	I.35.1.	<i>Guignolet</i> je liker proizveden maceracijom trešanja/višanja u etil alkoholu poljoprivrednog porekla.	PU		
II.35.b	(b) The minimum alcoholic strength by volume of <i>guignolet</i> shall be 15 %.	I.35.2.	Minimalna alkoholna jačina <i>Guignoleta</i> je 15 % vol.	PU		
II.35.c	(c) The rules on flavouring substances and ►M1 flavouring preparations ◀ for liqueurs laid down under category 32 shall apply to <i>guignolet</i> .	I.35.3.	Za <i>Guignolet</i> primenjuju se pravila o aromatičnim supstancama i aromatičnim preparatima iz tačke 32. ovog priloga.	PU		
II.35.d	(d) The sales denomination may be supplemented by the term 'liqueur'.	I.35.4.	Prodajni naziv može se dopuniti izrazom „liker”.	PU		
II.36.	<i>Punch au rhum</i>	I.36.	<i>36. Punch au rhum</i>			
II.36.a	(a) <i>Punch au rhum</i> is a liqueur for which the alcohol content is provided exclusively by rum.	I.36.1.	<i>Punch au rhum</i> je liker čiji sadržaj alkohola potiče isključivo od ruma.	PU		
II.36.b	(b) The minimum alcoholic strength by volume of <i>punch au rhum</i> shall be 15 %.	I.36.2.	Minimalna alkoholna jačina <i>Punch au rhuma</i> je 15 % vol.	PU		
II.36.c	(c) The rules on flavouring substances and ►M1 flavouring preparations ◀ for liqueurs laid down under category 32 shall apply to <i>punch au rhum</i> .	I.36.3.	Za <i>Punch au rhum</i> primenjuju se pravila o aromatičnim supstancama i aromatičnim preparatima iz tačke 32. ovog priloga.	PU		
II.36.d	(d) The sales denomination may be supplemented by the term 'liqueur'.	I.36.4.	Prodajni naziv može se dopuniti izrazom „liker”.	PU		
II.37.	<i>Sloe gin</i>	I.37.	<i>37. Sloe gin</i>			
II.37.a	(a) <i>Sloe gin</i> is a liqueur produced by maceration of sloes in <i>gin</i> with the possible addition of sloe juice.	I.37.1.	<i>Sloe gin</i> je liker proizveden maceracijom divlje šljive (trnjine, gloginje) u <i>ginu</i> sa mogućim dodatkom soka od divlje šljive.	PU		
II.37.b	(b) The minimum alcoholic strength by volume of <i>sloe gin</i> shall be 25 %.	I.37.2.	Minimalna alkoholna jačina <i>Sloe gina</i> je 25 % vol.	PU		

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
II.37.c	(c) Only natural flavouring substances and ►M1 flavouring preparations ◀ as defined in Article 1(2)(b)(i) and Article 1(2)(c) of Directive 88/388/EEC may be used in the preparation of <i>sloe gin</i> .	I.37.3.	Samo prirodno aromatične supstance i aromatični preparati mogu se koristiti u proizvodnji <i>Sloe gina</i> .	PU		
II.37.d	(d) The sales denomination may be supplemented by the term 'liqueur'.	I.37.4.	Prodajni naziv može se dopuniti izrazom „liker”.	PU		
II.38.	<i>Sambuca</i>	I.39.	39. <i>Sambuca</i>			
II.38.a	(a) <i>Sambuca</i> is a colourless aniseed-flavoured liqueur:	I.39.1.	<i>Sambuca</i> je bezbojni liker aromatizovan anisom koji:	PU		
II.38.a.i	(i) containing distillates of anise (<i>Pimpinella anisum</i> L.), star anise (<i>Illicium verum</i> L.) or other aromatic herbs,	I.39.1.1.	1) sadrži destilate anisa (<i>Pimpinella anisum</i> L.), zvezdastog anisa (<i>Illicium verum</i> L.) ili drugih aromatičnih biljaka;	PU		
II.38.a.ii	(ii) with a minimum sugar content of 350 grams per litre expressed as invert sugar,	I.39.1.2.	2) ima minimalni sadržaj šećera 350 g/l, izražen kao invertni šećer;	PU		
II.38.a.iii	(iii) with a natural anethole content of not less than 1 gram and not more than 2 grams per litre.	I.39.1.3.	3) ima sadržaj prirodnog anetola od 1 do 2 g/l.	PU		
II.38.b	(b) The minimum alcoholic strength by volume of <i>sambuca</i> shall be 38 %.	I.39.2.	Minimalna alkoholna jačina <i>Sambuce</i> je 38 % vol.	PU		
II.38.c	(c) The rules on flavouring substances and ►M1 flavouring preparations ◀ for liqueurs laid down under category 32 apply to <i>sambuca</i> .	I.39.3.	Za <i>Sambucu</i> se primenjuju pravila o aromatičnim supstancama i aromatičnim preparatima iz tačke 32. ovog priloga.	PU		
II.38.d	(d) The sales denomination may be supplemented by the term 'liqueur'.	I.39.4.	Prodajni naziv može se dopuniti izrazom „liker”.	PU		
II.39.	<i>Maraschino, Marrasquino or Maraskino</i>	I.40.	40. <i>Maraschino, Marrasquino ili Maraskino</i>			
II.39.a	(a) <i>Maraschino, marrasquino or maraskino</i> is a colourless liqueur the flavour of which is given mainly by a distillate of marasca cherries or of the product obtained by macerating cherries or parts of cherries in alcohol of agricultural origin with a minimum sugar content of 250 grams per litre expressed as invert sugar.	I.40.1.	<i>Maraschino, marrasquino ili maraskino</i> je bezbojni liker čija aroma uglavnom potiče od destilata višnje maraska ili od proizvoda dobijenog maceracijom višnje ili delova višnje u alkoholu poljoprivrednog porekla, sa minimalnim sadržajem šećera 250 g/l, izražen kao invertni šećer.	PU		

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
II.39.b	(b) The minimum alcoholic strength by volume of <i>maraschino</i> , <i>marrasquino</i> or <i>maraskino</i> shall be 24 %.	I.40.2.	Minimalna alkoholna jačina <i>Maraschina</i> , <i>marrasquina</i> ili <i>maraskina</i> je 24 % vol.	PU		
II.39.c	(c) The rules on flavouring substances and ►M1 flavouring preparations ◀ for liqueurs laid down under category 32 shall apply to <i>maraschino</i> , <i>marrasquino</i> or <i>maraskino</i> .	I.40.3.	Za <i>Maraschino</i> , <i>marrasquino</i> ili <i>maraskino</i> primenjuju se pravila o aromatičnim supstancama i aromatičnim preparatima iz tačke 32. ovog priloga	PU		
II.39.d	(d) The sales denomination may be supplemented by the term 'liqueur'.	I.40.4.	Prodajni naziv može se dopuniti izrazom „liker”.	PU		
II.40.	<i>Nocino</i>	I.41.	41. <i>Nocino</i>			
II.40.a	(a) <i>Nocino</i> is a liqueur the flavour of which is given mainly by maceration and/or distillation of whole green walnuts (<i>Juglans regia</i> L.) with a minimum sugar content of 100 grams per litre expressed as invert sugar.	I.41.1.	<i>Nocino</i> je liker čija aroma potiče uglavnom od maceracije i/ili destilacije celih nezrelih oraha (<i>Juglans regia</i> L.), sa minimalnim sadržajem šećera 100 g/l, koji je izražen kao invertni šećer.	PU		
II.40.b	(b) The minimum alcoholic strength by volume of <i>nocino</i> shall be 30 %.	I.41.2.	Minimalna alkoholna jačina <i>Nocina</i> je 30 % vol.	PU		
II.40.c	(c) The rules on flavouring substances and ►M1 flavouring preparations ◀ for liqueurs laid down under category 32 shall apply to <i>nocino</i> .	I.41.3.	Za <i>Nocino</i> primenjuju se pravila o aromatičnim supstancama i aromatičnim preparatima iz tačke 32. ovog priloga.	PU		
II.40.d	(d) The sales denomination may be supplemented by the term 'liqueur'.	I.41.4.	Prodajni naziv može se dopuniti izrazom „liker”.	PU		
II.41.	Egg liqueur or <i>advocaat</i> or <i>avocat</i> or <i>advokat</i>	I.42.	42. Liker od jaja <i>advocaat</i> ili <i>avocat</i> ili <i>advokat</i>			
II.41.a	(a) Egg liqueur or <i>advocaat</i> or <i>avocat</i> or <i>advokat</i> is a spirit drink, whether or not flavoured, obtained from ethyl alcohol of agricultural origin, distillate and/or spirit, the ingredients of which are quality egg yolk, egg white and sugar or honey. The minimum sugar or honey content must be 150 grams per litre expressed as invert sugar. The minimum content of pure egg yolk	I.42.1.	Liker od jaja <i>advocaat</i> ili <i>avocat</i> ili <i>advokat</i> je jako alkoholno piće aromatizovano ili ne, proizvedeno od etil alkohola poljoprivrednog porekla, destilata i/ili jakog alkoholnog pića, čiji su sastojci kvalitetno žumance jajeta, belance jajeta i šećer ili med. Minimalni sadržaj šećera ili meda mora da bude 150 g/l, izražen kao	PU		

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
	must be 140 grams per litre of the final product.		invertni šećer. Minimalni sadržaj žumenceta jajeta mora da bude 140 g/l gotovog proizvoda.			
II.41.b	(b) By way of derogation from Article 2(1)(c), the minimum alcoholic strength by volume of egg liqueur or <i>advocaat</i> or <i>avocat</i> or <i>advokat</i> shall be 14 %.	I.42.2.	Minimalna alkoholna jačina likera od jaja <i>advocaat</i> ili <i>avocat</i> ili <i>advokat</i> je 14 % vol.	PU		
II.41.c	(c) Only natural or nature-identical flavouring substances and preparations as defined in Article 1(2)(b)(i) and (ii) and in Article 1(2)(c) of Directive 88/388/EEC may be used in the preparation of egg liqueur or <i>advocaat</i> or <i>avocet</i> or <i>advokat</i> .	I.42.3.	U proizvodnji likera od jaja <i>advocaat</i> ili <i>avocat</i> ili <i>advokat</i> mogu se koristiti aromatične supstance i aromatični preparati.	PU		
II.42.	Liqueur with egg	I.43.	43. Liker sa jajima			
II.42.a	(a) Liqueur with egg is a spirit drink, whether or not flavoured, obtained from ethyl alcohol of agricultural origin, distillate and/or spirit, the characteristic ingredients of which are quality egg yolk, egg white and sugar or honey. The minimum sugar or honey content must be 150 grams per litre expressed as invert sugar. The minimum egg yolk content must be 70 grams per litre of the final product.	I.43.1.	Liker sa jajima je jako alkoholno piće, aromatizовано или не, произведено од етил алкогола полупривредног порекла, дестилата и/или неких алкоголних пића са карактеристичним састојцима као што су квалитетно јуманце јајета, балансе јајета и шећер или мед. Minimalni sadržaj šećera ili meda mora da bude 150 g/l, izražen kao invertni šećer. Minimalni sadržaj žumenceta јајета mora da bude 70 g/l gotovog proizvoda.	PU		
II.42.b	(b) The minimum alcoholic strength by volume of liqueur with egg shall be 15 %.	I.43.2.	Minimalna alkoholna jačina likera sa jajima je 15% vol.	PU		
II.42.c	(c) Only natural flavouring substances and ►M1 flavouring preparations ◀ as defined in Article 1(2)(b)(i) and Article 1(2)(c) of Directive 88/388/EEC may be used in the preparation of liqueur with egg.	I.43.3.	Samo prirodno aromatične supstance i aromatični preparati mogu se koristiti u proizvodnji likera sa jajima.	PU		
II.43.	Mistrà	I.44.	44. Mistra			
II.43.a	(a) <i>Mistrà</i> is a colourless spirit drink flavoured with aniseed or natural anethole:	I.44.1.	<i>Mistra</i> je bezbojno jako alkoholno piće aromatizовано анисовим semenом или природним анетолом које:	PU		

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
II.43.a.i	(i) with an anethole content of not less than 1 gram and not more than 2 grams per litre,	I.44.1.1.	1) sadrži od 1 do 2 g/l anetola;	PU		
II.43.a.ii	(ii) that may also contain a distillate of aromatic herbs,	I.44.1.2.	2) može da sadrži i destilat aromatičnog bilja;	PU		
II.43.a.iii	(iii) containing no added sugar.	I.44.1.3.	3) ne sadrži dodate šećere.	PU		
II.43.b	(b) The minimum alcoholic strength by volume of <i>mistrà</i> shall be 40 % and the maximum alcoholic strength by volume shall be 47 %.	I.44.2.	Minimalna alkoholna jačina <i>mistre</i> je 40% vol, a maksimalna 47% vol.	PU		
II.43.c	(c) Only natural flavouring substances and ►M1 flavouring preparations ◀ as defined in Article 1(2)(b)(i) and Article 1(2)(c) of Directive 88/388/EEC may be used in the preparation of <i>mistrà</i> .	I.44.3.	Samo prirodno aromatične supstance i aromatični preparati mogu se koristiti u proizvodnji <i>mistre</i> .	PU		
II.44.	Väkevä glögi or spritglögg	I.45.	45. Väkevä glögi ili Spritglögg			
II.44.a	(a) <i>Väkevä glögi</i> or <i>spritglögg</i> is a spirit drink produced by flavouring ethyl alcohol of agricultural origin with natural or nature identical aroma of cloves and/or cinnamon using one of the following processes: maceration and/or distillation, redistillation of the alcohol in the presence of parts of the plants specified above, addition of natural or nature identical flavour of cloves or cinnamon or a combination of these methods.	I.45.1.	<i>Väkevä glögi</i> ili <i>Spritglögg</i> je jako alkoholno piće proizvedeno aromatizovanjem etil alkohola poljoprivrednog porekla aromom karanfilića i/ili cimeta korišćenjem jednog ili kombinacijom sledećih postupaka: maceracijom i/ili destilacijom, redestilacijom alkohola uz dodatak delova karanfilića i/ili cimeta ili dodavanjem prirodnih aromatičnih supstanci sa aromom karanfilića i/ili cimeta.	PU		
II.44.b	(b) The minimum alcoholic strength by volume of <i>väkevä glögi</i> or <i>spritglögg</i> shall be 15 %.	I.45.2.	Minimalna alkoholna jačina <i>Väkevä glögi</i> ili <i>spritglögg</i> je 15 % vol.	PU		
II.44.c	(c) Other natural or nature identical plant extracts or flavours in conformity with Directive 88/388/EEC may also be used, but the flavour of the specified spices must be predominant.	I.45.3.	U proizvodnji <i>Väkevä glögi</i> ili <i>Spritglögg</i> mogu se koristiti druge arome, aromatične supstance i/ili aromatični preparati.	PU		
	(d) The content of wine or wine products shall not exceed 50 % of the final product.	I.45.4.	Sadržaj vina ili proizvoda od vina ne sme da prelazi 50% od gotovog proizvoda.	PU		

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
II.45.	Berenburg or Beerenburg	I.46.	46. Berenburg ili Beerenburg			
II.45.a	(a) Berenburg or Beerenburg is a spirit drink:	I.46.1.	<i>Berenburg ili Beerenburg je jako alkoholno piće:</i>	PU		
II.45.a.i	(i) produced using ethyl alcohol of agricultural origin,	I.46.1.1.	1) proizvedeno korišćenjem etil alkohola poljoprivrednog porekla;	PU		
II.45.a.ii	(ii) with the maceration of fruit or plants or parts thereof,	I.46.1.2.	2) maceracijom voća ili bilja ili njihovih delova;	PU		
II.45.a.iii	(iii) containing as specific flavour distillate of gentian root (<i>Gentiana lutea L.</i>), of juniper berries (<i>Juniperus communis L.</i>) and of laurel leaves (<i>Laurus nobilis L.</i>),	I.46.1.3.	3) koje sadrži posebnu aromu destilata korena lincure (<i>Gentiana lutea L.</i>), bobica kleke (<i>Juniperus communis L.</i>) i lišće lovora (<i>Laurus nobilis L.</i>);	PU		
II.45.a.iv	(iv) varying in colour from light to dark brown,	I.46.1.4.	4) čija boja varira od svetlo do tamno braon;	PU		
II.45.a.v	(v) which may be sweetened to a maximum of 20 grams per litre expressed as invert sugar.	I.46.1.5.	5) koje može da se zaslađuje najviše do 20 g/l, izraženo kao invertni šećer.	PU		
II.45.b	(b) The minimum alcoholic strength by volume of Berenburg or Beerenburg shall be 30 %.	I.46.2.	Minimalna alkoholna jačina Berenburga ili beerenburga je 30 % vol.	PU		
II.45.c	(c) Only natural flavouring substances and ►M1 flavouring preparations ◀ as defined in Article 1(2)(b)(i) and Article 1(2)(c) of Directive 88/388/EEC may be used in the preparation of Berenburg or Beerenburg.	I.46.3.	Samo prirodno aromatične supstance i aromatični preparati mogu se koristiti u proizvodnji Berenburga ili beerenburga.	PU		
II.46.	Honey or mead nectar	I.47.	47. Medovina ili nektar od meda			
II.46.a	(a) Honey or mead nectar is a spirit drink produced by flavouring the mixture of fermented honey mash and honey distillate and/or ethyl alcohol of agricultural origin, which contains at least 30 % vol. of fermented honey mash.	I.47.1.	Medovina ili nektar od meda je jako alkoholno piće proizvedeno aromatizovanjem mešavine fermentisane medne kaše i destilata meda i/ili etil alkohola poljoprivrednog porekla, koje sadrži najmanje 30% vol. fermentisane medne kaše.	PU		
II.46.b	(b) The minimum alcoholic strength by volume of honey or mead nectar shall be 22 %.	I.47.2.	Minimalna alkoholna jačina medovina ili nektara od meda je 22 % vol.	PU		

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
II.46.c	(c) Only natural flavouring substances and ►M1 flavouring preparations ◀ as defined in Article 1(2)(b)(i) and Article 1(2)(c) of Directive 88/388/EEC may be used in the preparation of honey or mead nectar provided that the honey taste is predominant.	I.47.3.	Samo prirodno aromatične supstance i aromatični preparati mogu se koristiti u proizvodnji medovine ili nektara od meda, pri čemu aroma meda mora da bude dominantna.	PU		
II.46.d	(d) Honey or mead nectar may be sweetened only with honey.	I.47.4.	Medovina ili nektar od meda može biti zaslađena samo medom.	PU		
	<p><i>Other spirit drinks</i></p> <p>1. <i>Rum-Verschnitt</i> is produced in Germany and obtained by mixing rum and alcohol, whereby a minimum proportion of 5 % of the alcohol contained in the final product must come from rum. The minimum alcoholic strength by volume of <i>Rum-Verschnitt</i> shall be 37,5 %. As regards the labelling and presentation of the product <i>Rum-Verschnitt</i> the word <i>Verschnitt</i> must appear on the description, presentation and labelling in characters of the same font, size and colour as, and on the same line as, the word ‘Rum’ and, in the case of bottles, on the front label. Where this product is sold outside the German market, its alcoholic composition must appear on the label.</p> <p>2. <i>Slivovice</i> is produced in the Czech Republic and obtained by the addition to the plum distillate, before the final distillation, of a maximum proportion of 30 % by volume of ethyl alcohol of agricultural origin. This product must be described as ‘spirit drink’ and may also use the name <i>slivovice</i> in the same visual field on the front label. If this Czech <i>slivovice</i> is placed on the market in the Community, its alcoholic composition must appear on the label. This provision is without</p>		<p>Iz tradicionalnih razloga ova odredba nije uključena u nacionalni zakon, zato što je SSP sporazumom Srbija planirala da registruje geografsku oznaku “Srpska šljivovica”.</p> <p>Uvođenje ove odredbe u nacionalni zakon dovelo bi do nezadovoljstva među proizvođačima u zemlji</p>	NU		

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
	prejudice to the use of the name <i>slivovice</i> for fruit spirits according to category 9.					
	ANNEX III					
III	GEOGRAPHICAL INDICATIONS			NP	Sve geografske oznake iz Aneksa III, koje su priznate na međunarodnom nivou, primjenjuju se i na teritoriji Republike Srbije, ali oni nisu predmet ovog nacionalnog zakona koji uređuje unutrašnje tržišta u sektoru alkoholna pića.	

---

¹ Potpuno usklađeno - PU, delimično usklađeno - DU, neusklađeno - NU, neprenosivo – NP